

**PROGRAMMABEGROTING
2019-2022**

Begroting 2019 - 2022

september 2018

Voorwoord

Aan de raad

De programmabegroting 2019 - 2022 is opgesteld in overeenstemming met de uitgangspunten van de kadernota zoals die in de raad van 5 juli 2018 zijn vastgesteld. In hoofdstuk één is de financiële positie van de gemeente op hoofdlijnen uitgewerkt. Over de gehele meerjarenperiode is een verbetering van de financiële kengetallen te zien. Tegelijk merken we ook dat door de aantrekkende economie de loon- en prijsontwikkeling toeneemt.

De financiële vertaling van het coalitieakkoord '*Vertrouwen in Bunschoten*' is in deze begroting verwerkt.

In deze begroting zijn de financiële effecten van het integraal huisvestingsplan scholen verwerkt en ook daaraan gekoppeld de verplaatsing van de gemeentewerf.

De ontwikkelingen in het sociaal domein blijven aandacht vragen. Meer sturingsinformatie is nodig om de transitie naar de basisinfrastructuur beter vorm te kunnen geven.

Op basis van de besluitvorming bij de kadernota wordt een lokale lastendruk verwacht voor de gemiddelde burger met een eigen woning van bijna 1% boven het inflatiepercentage. Dit is het effect van de bestaande afspraken met betrekking tot de rioolrechten.

De raad behandelt de programmabegroting 2019 – 2022 in zijn vergadering van 8 november 2018.

Wij zijn blij dat we een programmabegroting 2019 – 2022 kunnen presenteren die structureel sluitend is. De lokale lastendruk blijft beperkt, het weerstandsvermogen trekt flink aan en de solvabiliteit groeit naar het gewenste niveau. Een solide programmabegroting die ruimte biedt de ambitie uit het coalitieakkoord uit te voeren.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris,

Drs. J.F.H. Jennekens

de burgemeester,

M. van de Groep

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting en besluitvorming	7
Leeswijzer	9
1. FINANCIËLE POSITIE	11
1.1 Financiële beschouwing	13
1.2 Totaaloverzicht 2019 - 2022	17
2. PROGRAMMAPLAN	19
2.0 Bestuur en ondersteuning	21
2.1 Veiligheid	27
2.2 Verkeer, vervoer en waterstaat	31
2.3 Economie	35
2.4 Onderwijs	41
2.5 Sport, cultuur en recreatie	45
2.6 Sociaal domein	53
2.7 Volksgezondheid en milieu	59
2.8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	67
3. PARAGRAFEN	73
3.1 Lokale heffingen	75
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	85
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	93
3.4 Financiering	99
3.5 Bedrijfsvoering	105
3.6 Verbonden partijen	109
3.7 Grondbeleid	115
4. BIJLAGEN	121
4.1 Overhead	123
4.2 Kerngegevens	125
4.3 Overzicht directe en indirecte subsidies	127
4.4 Totaaloverzicht per taakveld 2019	132
4.5 Afkortingenlijst	135

Samenvatting en besluitvorming

De raad van de gemeente Bunschoten, gelezen de inhoud van de programmabegroting 2019

Besluit:

- I tot het vaststellen van de programmabegroting 2019
- II akkoord te gaan met de tariefaanpassingen zoals opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen, waarvan de belangrijkste hieronder nog even worden genoemd:
Onroerende zaakbelastingen (niet-woningen)	2,5 % *
Onroerende zaakbelastingen (woningen - eigenaren)	2,5 % *
Reinigingsrechten	2,5 % *
Rioolrechten (2,5% inflatie; 4% rioolbeheerplan)	6,5 % *
Marktgelden	2,5 %
Begraafrechten	2,5 %
Bouwleges	2,5 %
Overige belastingen, leges en rechten	2,5 %
- III akkoord te gaan met het beschikbaar stellen van middelen voor de uitvoering van de noodzakelijke investeringen in 2019
- IV kennis te nemen van de ontwikkeling van het begrotingsresultaat in meerjarenperspectief, blijkend uit het overzicht op pagina 17
- V de post onvoorzien vast te stellen op € 110.000,-
- VI het resultaat van de begroting toe te voegen aan de reserve algemene dienst

* Zie pagina 80 voor de ontwikkeling van de lokale lastendruk

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 8 november 2018

de griffier,

de voorzitter,

Drs. E. Hoogstraten

M. van de Groep

Leeswijzer

In deze leeswijzer wordt in grote lijnen aangegeven hoe de programmabegroting is opgebouwd en welke informatie waar is te vinden.

Algemeen

In de begeleidingscommissie accountant is afgesproken om de programmabegroting aan te passen aan de taakvelden van het BBV. De programma's blijven hetzelfde, de indeling kan alleen op sommige plaatsen verschillen. De programma's worden hierdoor uitgebreider. De financiële onderbouwingen zijn ook op taakveldniveau.

De digitale versie van deze programmabegroting werkt met automatische verwijzingen. Door te klikken op tekst met een oranje onderstreping, gaat het document automatisch naar de verwijzing toe. De inhoudsopgave werkt ook op deze wijze. In dit document worden veel afkortingen gebruikt. Om dit inzichtelijk te maken is een afkortingenlijst als bijlage toegevoegd. De afkortingen zijn oranje onderstreept en verwijzen automatisch naar de afkortingenlijst.

Financiële positie

Het eerste hoofdstuk van de programmabegroting staat in het teken van de financiële positie van de gemeente. Er wordt een financiële beschouwing gegeven en er is een totaaloverzicht van de programmabegroting te vinden op programmaniveau.

Programmaplan

Hoofdstuk twee staat in het teken van de programma's. De programma's bestaan uit verschillende taakvelden. De programma's worden aan de hand van de drie W-vragen toegelicht:

- Wat willen we bereiken?
Bij dit onderdeel worden de belangrijkste doelstellingen van het betreffende beleidsonderdeel opgesomd. De doelstellingen komen uit de beleidsnota's.
- Wat gaan we er voor doen?
De acties van het betreffende beleidsonderdeel worden hier genoemd. Deze acties vloeien voort uit de doelstellingen die bij de eerste vraag zijn opgesomd.
- Wat mag het kosten?
Deze vraag wordt beantwoord door middel van een tabel met de lasten en baten per taakveld, met een toelichting op hoofdlijnen. Tevens worden de investeringen voor dat programma vermeld.

Bij elk programma worden verplichte indicatoren, vanuit het BBV, opgenomen. Deze indicatoren kunnen vergeleken worden met Nederland, provincie of een andere gemeenten via www.waarstaatjegemeente.nl. De indicatoren wijzigen zodra er nieuwe gegevens beschikbaar zijn. Door verschillende wijzigingen is het aantal indicatoren inmiddels afgenomen. De VNG houdt deze wijzigingen bij. Naast de verplichte indicatoren zijn er ook indicatoren opgenomen die uit de beleidsnota's zijn ontstaan.

Paragrafen

De paragrafen in hoofdstuk drie geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting, gezien vanuit een bepaald perspectief. De paragrafen staan op volgorde volgens het BBV.

Bijlagen

In het vierde hoofdstuk zijn diverse bijlagen opgenomen. Een overzicht van de overheadkosten, de kerngegevens van de gemeente, een overzicht van verschillende subsidies, een totaaloverzicht van alle taakvelden en een afkortingenlijst.

Meerjarenprognose grondexploitatie

Het MPG wordt als apart document door de raad vastgesteld en is geen onderdeel meer van de programmarekening of programmabegroting.

1. FINANCIËLE POSITIE

1.1 Financiële beschouwing

In dit hoofdstuk wordt een beschouwing gegeven van de financiële positie van de gemeente voor de periode 2019 – 2022.

In de begeleidingscommissie accountant is vorig jaar afgesproken de programmabegroting meer in lijn te brengen met de BBV-voorschriften en de programma's ook in te delen op basis van de taakvelden. Dat is in deze begroting doorgevoerd. Ook is afgesproken in de beschouwing de financiële kengetallen op te nemen. In het coalitieakkoord '*Vertrouwen in Bunschoten*' is één van de speerpunten een solide financiële positie en een solvabiliteit die uitgaat van een gemiddelde VNG norm van 30%.

Basis vastgestelde kadernota begroting 2019 – 2022

Basis voor de opgestelde programmabegroting is de in de raad van 5 juli 2018 vastgestelde kadernota begroting 2019 – 2022.

Structureel sluitende begroting

Het saldo van de begroting wordt conform de bestaande beleidslijn toegevoegd aan de reserve algemene dienst. Zoals uit de tabel blijkt kan er een structureel sluitende begroting worden aangeboden.

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
(-)=nadeel; bedragen x € 1.000,-)				
Resultaat kadernota	342	527	575	718
Afrondingen	6	8	5	6
Begrotingsresultaat	348	535	580	724

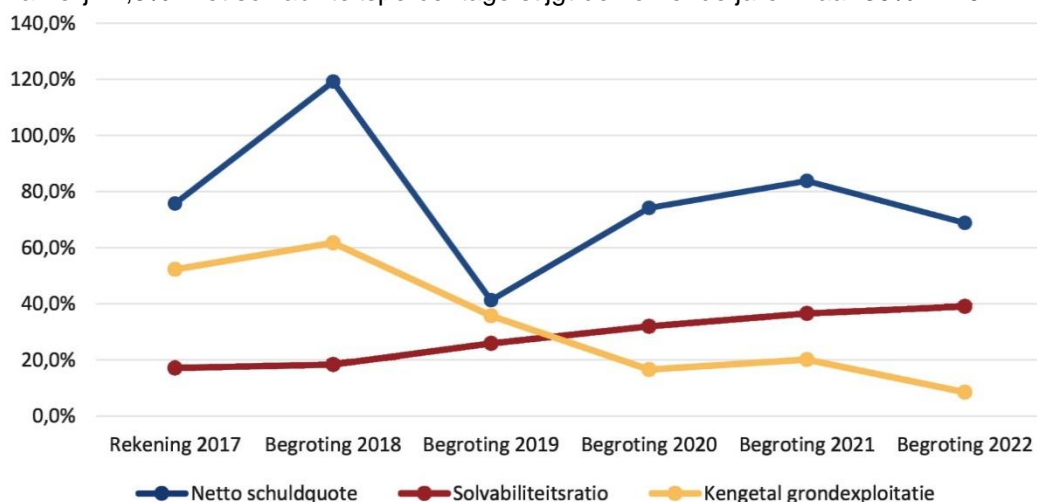
Voor een totaalbeeld per programma wordt verwezen naar pagina [17](#).

Reservepositie

In dit onderdeel wordt kort ingegaan op de reservepositie van de gemeente. Te zien is dat de reservepositie de komende jaren sterk verbeterd. Dat is vooral het effect van de storting van de opbrengst precario op kabels en leidingen van € 0,8 miljoen per jaar tot en met 2021. U bent geïnformeerd dat deze opbrengsten nu zeker zijn, omdat Stedin niet in cassatie is gegaan. Een tweede ontwikkeling die genoemd kan worden is het begrotingsresultaat dat aan de algemene reserve wordt toegevoegd. Als laatste is er ook een positief effect van het afsluiten van een aantal complexen binnen de grondexploitatie met een positief of minder nadelig resultaat.

Ontwikkeling financiële kengetallen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de Financiële kengetallen opgenomen, hier staat ook een toelichting op de onderdelen. Op alle onderdelen is sprake van een verbetering. Het solvabiliteitspercentage klimt omhoog en de structurele begrotingsruimte is nog steeds positief namelijk 1,5%. Het solvabiliteitspercentage stijgt de komende jaren naar 39% in 2022.

Weerstandvermogen bereikt minimale niveau - risicoanalyse

Conform afspraak is er een risicoanalyse uitgevoerd en de uitkomst daarvan is opgenomen in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing. Op basis van de die analyse is een weerstandsvermogen nodig van minimaal € 4,2 miljoen (excl. de risico's binnen de grondexploitatie). De uitkomst van die analyse ligt in lijn met de eerder gemaakte afspraken dat een minimaal weerstandsvermogen nodig is van € 5 miljoen.

De ontwikkeling van de zorgkosten blijft een aandachtspunt.

In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de reservepositie (ultimo van het jaar) weergegeven.

Bedragen x € 1.000,-	2019	2020	2021	2022
Algemene reserve (incl. precario)	10.246	11.583	13.093	13.811
Algemene reserve grondexploitatie	2.515	4.287	4.287	4.287
Totaal weerstandsvermogen (incl. precario)	12.761	15.870	17.380	18.098
Opbrengst precario (cumulatief)	3.481	4.291	5.101	5.101
Totaal weerstandsvermogen (excl. precario)	9.280	11.579	12.279	12.997
Bestemmingsreserves	1.574	1.730	2.158	2.787
Egalisatiereserves	726	702	693	690
Bovenplanse voorzieningen	884	884	884	884
Totaal (excl. precario)	12.464	14.895	16.014	17.358
Totaal inclusief precario	15.945	19.186	21.115	22.459

Een uitgebreid verloop van de ontwikkeling van de reserves is te vinden in het Overzicht reserves bij de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen worden ingezet ter dekking van de uitgaven binnen de programma's die niet door inkomsten worden gedekt die binnen het programma geraamd worden. De belangrijkste onderdelen zijn de ontwikkeling van de algemene uitkering en de belastingopbrengsten. Er wordt kort ingegaan op een aantal ontwikkelingen.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente, bijna 50% van de totale inkomsten. De algemene uitkering is geraamd op basis van de meicirculaire 2018. In de kadernota is uitgegaan van de maartcirculaire 2018 waarin de effecten van het regeerakkoord financieel zijn vertaald. Bij de vaststelling van de kadernota bent u geïnformeerd dat de uitkomst van de meicirculaire nagenoeg niet afweek van de uitkomst zoals geraamd in de kadernota. Te zien is een forse toename van de algemene uitkering die gebaseerd is op de economische groei en gekoppeld is aan de ontwikkeling van de Rijksuitgaven.

De middelen voor het sociaal domein zijn niet meer afzonderlijk als integratie uitkering zichtbaar, omdat die geïntegreerd zijn in de algemene uitkering. Constante prijzen (prijsspeil 2019) is de basis voor de raming van de algemene uitkering in meerjarenperspectief. Een uitzondering is gemaakt voor het sociaal domein. In de kadernota is aangegeven dat de prijsstijging sociaal domein uit het accres gedekt moest worden. In de uitwerking van de meicirculaire is dat technisch anders verwerkt. Voor dat deel is de algemene uitkering geraamd in lopende prijzen en het verschil, tussen constante en lopende prijzen, toegevoegd aan de egalisatiereserve sociaal domein.

Een ander aspect is de ontwikkeling van de ruimte onder het plafond van het btw-compensatiefonds: De ruimte die gemeenten niet declareren bij het btw-compensatiefonds wordt toegevoegd aan de algemene uitkering. In de maartcirculaire 2018 waren die middelen ook geraamd in de algemene uitkering. Bij de meicirculaire zijn die middelen er uitgehaald en worden pas toegevoegd in het jaar waarin het tot uitkering komt. Het is eigenlijk een technische correctie.

Er wordt geen voorschot betaald, maar pas achteraf opgenomen in de algemene uitkering. Hier is op landelijk niveau discussie over ontstaan en het wordt aan de gemeente overgelaten hoe ze hier mee omgaan. In de berekeningen is voorzichtigheidshalve uitgegaan van een ruimte van 50%, wat toegevoegd wordt aan het gemeentefonds. Uitgedrukt in bedragen gaat het om een bedrag van € 0,25 miljoen in 2019 oplopend tot € 0,35 miljoen in 2022. Van jaar tot jaar wordt beoordeeld of dit percentage moet worden bijgesteld.

Belastingen en rechten

De belastingopbrengsten zijn in lijn met de uitgangspunten van de kadernota. De belangrijkste opbrengst is de opbrengst onroerendezaakbelasting. De opbrengst is geraamd op € 3,8 miljoen. Daarnaast is tot en met 2021 rekening gehouden met de opbrengst voor precario op kabels en leidingen. Dit een jaarlijks bedrag van € 0,8 miljoen. Met ingang van 2022 mag deze belasting niet meer worden geheven. Voor 2019 is rekening gehouden met het afschaffen van de hondenbelasting.

Ontwikkeling egalisatiereserve reiniging en begraafrechten

De egalisatiereserve reiniging en die van de begraafrechten staan onder druk. Niet direct voor het jaar 2019, maar in meerjarenperspectief. Voor de reiniging is in het coalitieakkoord afgesproken dat er een onafhankelijk onderzoek komt naar de wijze van afvalverwerking. Op basis van die uitkomst en besluitvorming kan de ontwikkeling van de egalisatiereserve reiniging beter in beeld worden gebracht.

Treasury

Door de aantrekkende economie zitten de grondverkoop weer in de lift. Dat komt onder andere tot uiting in het hoge saldo op de bankrekening bij de schatkist. De verwachting is dat dit de komende jaren fors terug gaat lopen, omdat er wordt geïnvesteerd in onder andere de bouw van nieuwe scholen. Uit de financieringsplanning blijkt dat er de komende jaren minder langlopende financieringen nodig zijn dan verwacht. De schuldpositie wordt sneller afgebouwd wat een positief effect heeft op de ontwikkeling van de solvabiliteit.

Rente

In de begroting is voor de grondexploitatie gerekend met een rente van 1,5%. Door de eerder dan verwachte verkoop van de gronden loopt de boekwaarde van de grondexploitatie behoorlijk terug. Dat is een positieve ontwikkeling. Bij de jaarrekening 2017 is de rente voor de grondexploitatie op basis van de voorschriften verlaagd naar 1% en dat gaat voor 2018 ook gelden. Dit heeft een positief effect op het geprognosticeerde resultaat van de complexen. Tegenhanger is dat er fors minder rente kan worden doorberekend, wat een nadeel is voor de gewone dienst van € 0,3 miljoen. Zoals hiervoor is aangegeven is er wel een hoog banksaldo bij de schatkist, maar dat levert geen rendement op waarmee een deel van het nadeel kan worden gedekt. In de begroting is de lijn gekozen dit nadeel ten laste van de reserve grondexploitatie te brengen voor de jaren 2019 en 2020. Deze lijn is in 2017 en 2018 gehanteerd. Door de lagere rente nemen immers de resultaten toe die, ook al tussentijds, worden toegevoegd aan de reserve grondexploitatie tot het niveau van de berekende risico's.

Meerjarenprognose grondexploitatie

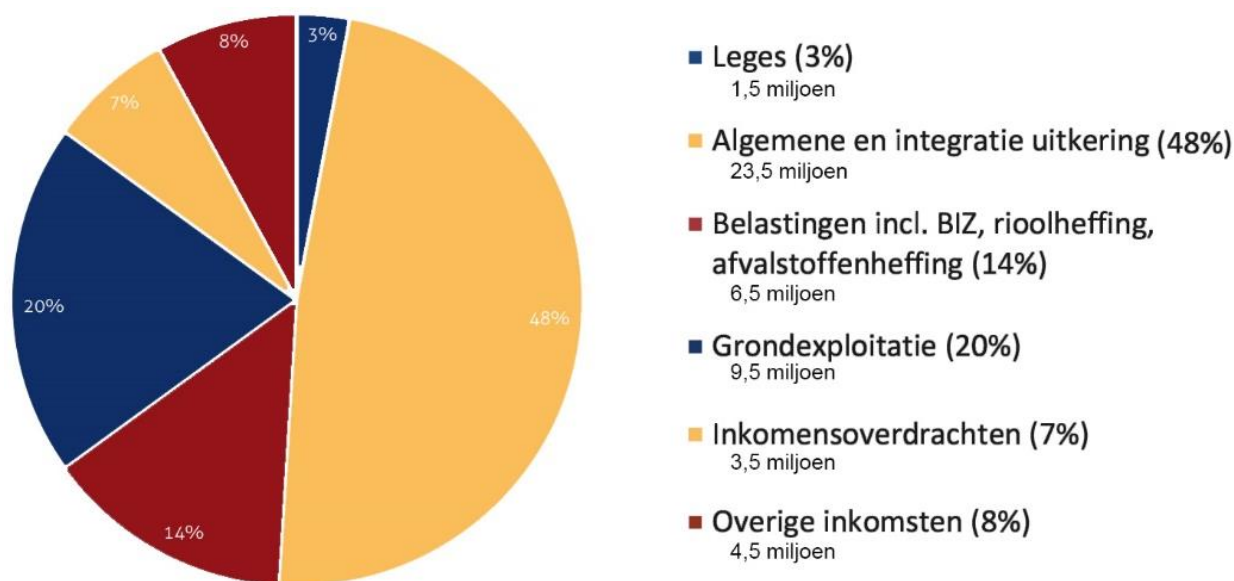
De meerjarenprognose grondexploitatie is geactualiseerd ten opzichte van de jaarrekening 2017. In de komende jaren wordt een aantal complexen afgewikkeld. Het gaat om de complexen Haarbrug-Zuid, Zuyderzee. Rengerswetering Zuidelijke kampen (eiland 1 en 2) wordt indien mogelijk in 2018 afgesloten. De geprognosticeerde resultaten bij afsluiten worden, voor zover nodig, toegevoegd aan de reserve grondexploitatie.

Nieuwe BBV-voorschriften geven aan dat jaarlijks een berekening moet worden gemaakt van de tussentijdse winstneming. Dit gaat zich voordoen voor het complex Haarbrug-Zuid waar op basis van de berekeningen al in 2018 een tussentijdse winst moet worden genomen van afgerond € 1 miljoen.

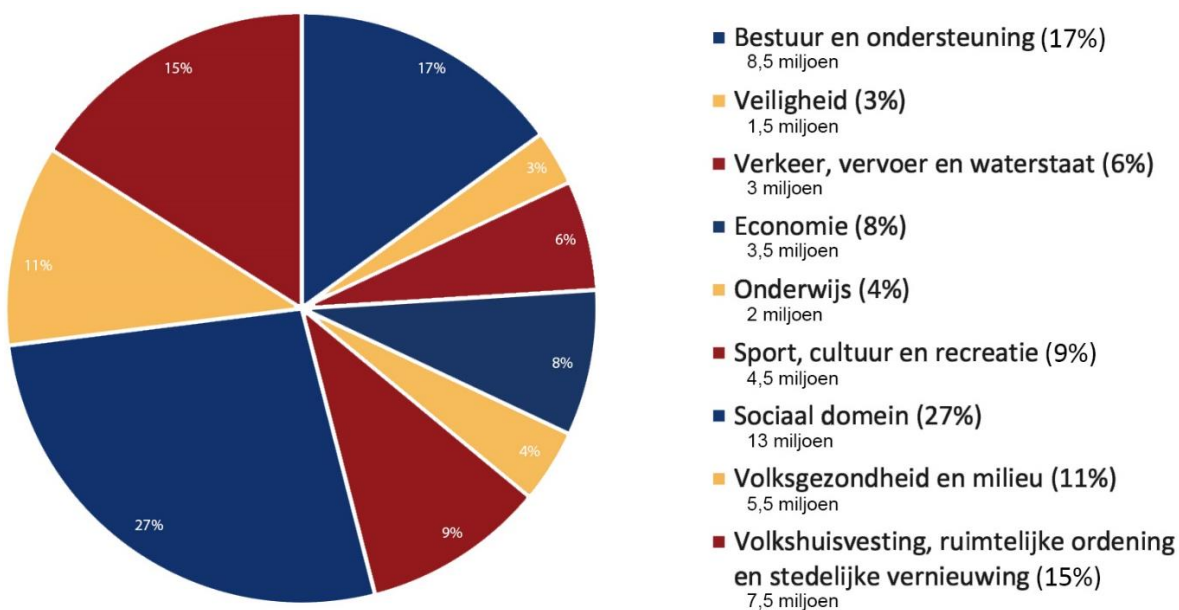
De boekwaarde van de voorraad gronden loopt terug van € 16,8 miljoen per 1-1-2019 naar € 3,8 miljoen in 2022. In deze berekeningen is rekening gehouden met de voorziening verliesgevende complexen. Deze is berekend op € 8,2 miljoen per 1-1-2019 en € 6,7 miljoen per ultimo 2022. Het verschil tussen deze beide (€ 1,5 miljoen) is nodig voor dekking van het resultaat op het complex Zuyderzee dat in 2019 wordt afgesloten. De forse terugloop van de boekwaarde van de gronden heeft uiteraard ook een positief effect op het kengetal grondexploitatie dat ultimo 2022 uitkomt op 8,49%.

Begroting in één oogopslag

Hieronder staan de inkomsten van de gemeente voor 2019.

De inkomsten van de programma's voor de mutaties in de reserves, is € 1,2 miljoen hoger dan de uitgaven op de programma's. Onderstaande cirkeldiagram geeft de uitgaven voor 2019 per programma weer. Hierin zijn ook de mutaties van de reserves verwerkt.

1.2 Totaaloverzicht 2019 – 2022

Het totaaloverzicht van deze programmabegroting staat hieronder. Het beleidsonderdeel financieel Bunschoten is gespecificeerd in de algemene dekkingsmiddelen. Aan het eind van de tabel staan de specificaties van de mutaties in de reserves.

Rekening	Begroting 2018	Raming begrotingsjaar			2020			Begrotingsjaar			2022		
		Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
Bedragen x € 1.000,-													
Omschrijving programma													
Bestuur en ondersteuning	-18.558	-20.765	8.452	30.765	-22.313	9.342	30.270	-20.929	8.079	30.750	-22.671	7.741	30.444
Correctie algemene dekkingsmiddelen	-19.513	-21.774	6.938	30.346	-23.408	7.889	29.851	-21.963	6.617	30.331	-23.714	6.267	30.025
Bestuur en ondersteuning excl. algemene dekkingsmiddelen	955	1.009	1.514	419	1.095	1.453	419	1.034	1.462	419	1.043	1.474	419
Veiligheid	1.400	1.489	1.609	-	1.609	1.597	-	1.597	1.597	-	1.597	1.596	-
Verkeer, vervoer en waterstaat	1.997	2.339	2.937	501	2.436	2.975	502	2.473	2.968	867	2.101	2.995	867
Economie	-147	116	3.740	3.574	167	6.111	8.015	-1.904	416	247	169	416	247
Onderwijs	1.509	1.532	2.029	459	1.570	2.183	489	1.694	2.340	519	1.821	2.405	545
Sport, cultuur en recreatie	3.757	4.057	4.604	349	4.255	4.586	349	4.237	4.534	349	4.185	4.510	349
Sociaal domein	10.238	10.007	13.108	2.414	10.694	13.062	2.380	10.682	13.043	2.372	10.671	13.037	2.363
Volksgesondheid en milieu	1.309	1.644	5.435	3.776	1.659	5.428	3.834	1.594	5.474	3.895	1.579	5.531	3.959
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-1.726	-422	7.505	7.587	-82	2.103	1.554	549	3.507	2.964	543	8.195	7.658
Subtotaal programma's	19.292	21.771	42.481	19.079	23.402	39.498	17.542	21.956	35.341	11.632	23.709	40.159	16.407
Algemene dekkingsmiddelen													
Beheer overige gebouwen	25	25	29	-	29	29	-	29	29	-	29	29	-
Overhead	4.090	3.991	4.427	35	4.392	4.367	35	4.332	4.407	35	4.372	4.378	35
Treasury	-529	-1.034	-240	549	-789	-364	370	-734	-480	309	-789	-507	319
Belastingen	-4.507	-4.351	300	4.765	-4.465	317	4.815	-4.498	313	4.865	-4.552	317	4.105
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-20.678	-21.999	-	23.542	-23.542	-	24.095	-24.095	-	24.588	-24.588	-	25.038
Overige baten en lasten	-453	-231	66	356	-290	123	361	-238	246	361	-115	539	178
Subtotaal alg. dekkingsmiddelen	-22.052	-23.599	4.582	29.247	-24.665	4.472	29.676	-25.204	4.515	30.158	-25.643	4.756	29.858
Raming saldo baten en lasten	-2.760	-1.828	47.063	48.326	-1.263	43.970	47.218	-3.248	39.856	41.790	-1.934	44.915	46.265
Specificatie mutatie in reserves (last = storing; bate = onttrekking)													
Economie													
Marktgeelden	1	12	5	5	5	5		5	5		5	5	5
Sociaal domein													
Sociaal domein	-330	168				200		200	465		465	665	665
Volksgesondheid en milieu													
Rioolrechten	95	16	85		85	103		103	122		122	123	123
Reinigingsrechten	51	-84		136	-136		86	-86		85	-85		80
Begraafrechten	-16	-34		47	-47		47	-47		51	-51		51
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing													
Toekomstvisie	-26	-140		319	-319								
Grondexploitatie	280	427		313	-313	1.771		1.771					
Bovenplanse voorzieningen	39	315		241	-241								
Startersleningen	-6	-6											
Stimulering- en vangnetten	-10	-17		12	-12		12	-12		12	-12		12
Algemene dekkingsmiddelen financ.													
Algemene dienst	2.455	1.184	1.780		1.780	1.337		1.337	1.510		1.510	718	718
Dekking kapitaallasten			486	31	455	-31	31	-31		25	-25	24	-24
Mutatie in de reserves	2.539	1.841	2.356	1.099	1.257	3.416	176	3.240	2.102	173	1.929	1.511	1.344
Raming na mutatie in reserves	-221	13	49.418	49.425	-6	47.386	47.394	-8	41.958	41.963	-5	46.426	46.432
Begrotingsresultaat	-221	13	49.418	49.425	-6	47.386	47.394	-8	41.958	41.963	-5	46.426	46.432
													-6

2. PROGRAMMAPLAN

2.0 Bestuur en ondersteuning

(Commissie Bestuur en Middelen, portefeuillehouders M. van de Groep en R.J. Beukers)

Omschrijving programma (missie)

Bunschoten blijft actief werken aan een sterk en krachtig gemeentebestuur en een zelfstandige gemeente Bunschoten. Bestuurders zijn herkenbaar, betrokken en hebben een open mind. Ze zijn gericht op participatie en er is ruimte voor initiatieven van inwoners en ondernemers. Het goede financiële beleid wordt voortgezet, er is een hoog voorzieningenniveau en eventuele kwetsbaarheden worden verminderd door samen te werken met anderen.

De gemeente ontwikkelt zich qua dienstverlening tot een laagdrempelige en efficiënte organisatie waar inwoners, bedrijven en instellingen via on- en offline kanalen terecht kunnen. Werkprocessen worden zoveel mogelijk vanuit de optiek van de klant uitgevoerd. Vanuit het adagium: *digitaal waar het kan, persoonlijk als het moet!* biedt de gemeente persoonlijk maatwerk voor producten of doelgroepen die daarom vragen.

Uitgangspunt is een sluitende meerjarenbegroting, waarbij de structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Bestuur
- Burgerzaken
- Beheer overige gebouwen en gronden
- Overhead
- Treasury
- OZB (niet) woningen
- Parkeerbelasting (niet van toepassing)
- Belastingen overig
- Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
- Overige baten en lasten
- Vennootschapsbelasting
- Mutaties reserves
- Resultaat van de rekening van baten en lasten

Context en achtergrond

Bestuur

Het Coalitieakkoord 2018 – 2022 ‘*Vertrouwen in Bunschoten*’ is, naast de Toekomstvisie 2025, leidend voor het beleid dat de komende jaren wordt ingezet. De gemeente werkt op diverse terreinen samen met andere partners om zelfstandig te kunnen blijven en zo de doelstellingen te realiseren en de dienstverlening aan de inwoners hoog te houden.

Burgerzaken

Op maandag 20 maart 2019 worden gecombineerde verkiezingen georganiseerd. De leden van de Provinciale Staten worden tegelijkertijd met de leden van het algemeen bestuur van de Waterschappen gekozen. Op donderdag 23 mei 2019 worden de verkiezingen voor het Europees Parlement gehouden.

Overige taakvelden

Niet alle taakvelden worden apart toegelicht. Een aantal taakvelden worden uitgebreid behandeld in de paragrafen (vanaf bladzijde [75](#)).

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018 – 2022 ‘*Vertrouwen in Bunschoten*’
- Toekomstvisie 2025 ‘*Gemeente Bunschoten zijn we samen!*’

Taakveld Bestuur

Wat willen we bereiken?

- Een zelfstandige gemeente met herkenbare, betrokken bestuurders die gericht zijn op participatie.
- Een sterk en krachtig opererend gemeentebestuur met een bestuursstijl die past bij de huidige tijd met een goede informatievoorziening.
- Bewustzijn van de positie in de regio en van de positie ten opzichte van de samenwerkingspartners.
- Een goede samenwerking tussen raad en college.

Wat gaan we er voor doen?

- Nauw blijven samenwerken met inwoners, bedrijven en de partners in de regio.
- Actief aan de slag om het bestuur te versterken en om de bestuursstijl te vernieuwen.
- Herkenbaar en betrokken in de regio en ten aanzien van onze samenwerkingspartners zijn.
- Raad en college worden goed ondersteund en in positie gebracht, zodat zij goed kunnen functioneren.

Taakveld Bestuur

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Streefwaarden			
					2019	2020	2021	2022
Aantal af te leggen werkbezoeken commissie	P	Vergaders chema raad	3	3	3	3	3	3

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

- Betere (digitale) dienstverlening voor de burgers.
- Verzorgen van verkiezingen.

Wat gaan we er voor doen?

- Onderzoek naar de openingstijden van het gemeentehuis.
- Systeem laten aansluiten op digitale aanvragen, zodat de aanvragen ook digitaal afgehandeld kunnen worden.
- Alle zaken rondom de verkiezingen regelen (stempassen, stembureaus e.d.).

Indicator Burgerzaken

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Streefwaarden			
					2019	2020	2021	2022
Aantal digitale transacties per jaar (digitale dienstverlening)	E	Online omgeving gem. Bunschoten	3.075	2.700	3.000	3.500	4.000	4.500

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Treasury

Wat willen we bereiken?

- Geld lenen tegen een zo laag mogelijk percentage en uitlenen tegen een zo hoog mogelijk percentage, met inachtneming van de voorwaarden uit het treasurystatuut en het schatkistbankieren.
- Een goede balans tussen financiering met kort en lang geld op basis van actuele financieringsplannen.
- Een gezond weerstandsvermogen dat in staat is voorkomende tegenvallers op te vangen zonder direct ingrijpende beleidswijzigingen te hoeven doen.

Wat gaan we er voor doen?

- Het opzetten en bewaken van een goede financierings- en liquiditeitenplanning en aan actief treasurybeleid en –beheer.
- Uitwerken van risicoanalyse en bepalen van het weerstandsratio.
- Reserves die van belang zijn voor de bepaling van het weerstandsvermogen worden verhoogd door uitvoering van de voorstelling in de notitie weerstandsvermogen. Daarnaast worden budgetoverschotten aan de reserve algemeen dienst gevoegde en worden investeringen (bijna) niet ten laste van de reserves geboekt.

Taakveld Belastingen

Wat willen we bereiken?

- Een lokale lastendruk die, voor de OZB in lijn is met ontwikkeling inflatie.
- Voor de riool- en begraafrechten en afvalstoffenheffing kostendekkende tarieven.

Wat gaan we er voor doen?

- Jaarlijks bij de kadernota afwegen hoe dit uitgangspunt in stand kan blijven.
- Jaarlijks bij de kadernota in beeld brengen of aanpassing van tarieven nodig is.

Taakveld Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Wat willen we bereiken?

- Het in beeld houden van de geldstromen vanuit het rijk.

Wat gaan we er voor doen?

- Rapporteren over de effecten van de diverse circulaire's en andere gegevens verwerken tot een actuele stand van het gemeentefonds.

Taakveld Mutaties reserves

Wat willen we bereiken?

- Een solide weerstandsvermogen voor opvang van risico's.
- Geen beschikking over reserves voor structurele dekking.
- Buffer in de (tarief)egalisereserves voor opvang van jaarlijkse schommelingen.

Wat gaan we er voor doen?

- In beeld brengen van de risico's en jaarlijks actualiseren.
- Opnemen in de uitgangspunten voor samenstellen kadernota.
- In beeld brengen wat een reële omvang is van de (tarief)egalisereserves.

Verbonden partijen Bestuur en ondersteuning

Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus-Tricijn

Het GBLT richt processen zodanig in dat gemeentelijke (en waterschaps)belastingen maximaal worden geheven en geïnd en WOZ- en basisregistratieve taken efficiënt worden uitgevoerd.

Voor Bunschoten zijn dat de volgende belastingen en heffingen:

- Onroerendezaakbelastingen
- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht
- Hondenbelasting (afgeschaft per 1-1-2019)
- Forensenbelasting
- Precariobelasting
- Marktgelden en havengelden
- BIZ-heffing

Indicatoren Bestuur en ondersteuning

Indicator	Eenheid	Begroting 2019
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,5
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,5
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 463,56
Externe inhuur*	Kosten inhuur externen	€ 0,00
Overhead	% van totale lasten	10%

* Externe inhuur is op begrotingsbasis op € 0,00 geraamd, omdat de salarislasteren zijn geraamd op basis van de benodigde formatie voor de uitvoering van taken. In werkelijkheid wordt er wel ingehuurd op eventuele openstaande vacatures.

Wat gaat het kosten?

Programma Bestuur en ondersteuning

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
Lasten programmaonderdeel						
Bestuur	982	1.013	1.055	1.035	1.019	1.031
Burgerzaken	452	446	459	418	443	443
Beheer overige gebouwen en gronden	25	25	29	29	29	29
Overhead	4.408	4.026	4.427	4.367	4.407	4.378
Treasury	652	-145	-240	-364	-480	-507
OZB (niet) woningen	0	0	0	0	0	0
Belastingen overig	290	309	300	317	313	317
Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	-89	115	66	123	246	539
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	2.847	2.134	2.356	3.417	2.102	1.511
Resultaat van de rekening van baten en lasten	176					
Totaal lasten	9.743	7.923	8.452	9.342	8.079	7.741
Baten programmaonderdeel						
Bestuur	55	56	58	58	58	58
Burgerzaken	424	394	361	361	361	361
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0
Overhead	318	35	35	35	35	35
Treasury	1.181	889	549	370	309	319
OZB (niet) woningen	3.812	3.750	3.902	3.952	4.002	4.052
Belastingen overig	985	910	863	863	863	53
Algemene uitkering	20.678	21.999	23.542	24.095	24.588	25.038
Overige baten en lasten	364	346	356	361	361	361
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	484	309	1.099	175	173	167
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0					
Totaal baten	28.301	28.688	30.765	30.270	30.750	30.444

	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
Saldo programmaonderdeel						
Bestuur	927	957	997	977	961	973
Burgerzaken	28	52	98	57	82	82
Beheer overige gebouwen en gronden	25	25	29	29	29	29
Overhead	4.090	3.991	4.392	4.332	4.372	4.343
Treasury	-529	-1.034	-789	-734	-789	-826
OZB (niet) woningen	-3.812	-3.750	-3.902	-3.952	-4.002	-4.052
Belastingen overig	-695	-601	-563	-546	-550	264
Algemene uitkering	-20.678	-21.999	-23.542	-24.095	-24.588	-25.038
Overige baten en lasten	-453	-231	-290	-238	-115	178
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	2.363	1.825	1.257	3.241	1.929	1.344
Resultaat van de rekening van baten en lasten	176	0	0	0	0	0
Totaal saldo	-18.558	-20.765	-22.313	-20.929	-22.671	-22.703

Investerings

(Bedragen x € 1,-)

	2019	2020	2021	2022
Automatisering	156.220		31.000	
Tractie	94.500	263.000	105.800	
Bedrijfsvoering	147.200			
Totaal	397.920	263.000	136.800	-

Toelichting

In de lasten van het taakveld Bestuur is rekening gehouden met de uitbreiding van de wethoudersformatie. De mutaties in het taakveld Burgerzaken zijn afhankelijk van de geplande verkiezingen in enig jaar.

Het taakveld Overhead is in lijn met de meest recente ontwikkeling zoals uit 2017 blijkt. De stijging ten opzichte van de begroting 2018 houdt verband met de ontwikkelingen ICT zoals in de kadernota 2019 is verwoord en ook het effect van de loon- en prijsaanpassing (€ 100.000,-) werkt hier behoorlijk in door. De stijging van de kapitaallasten van de bouw van de nieuwe gemeentewerf maakt ook deel uit van deze post.

De mutatie in de reserves heeft betrekking op de stortingen in de reserve algemene dienst van het begrotingsresultaat en de precario op kabels en leidingen. In 2020 is een extra storting voorzien in de reserve grondexploitatie in verband met het afsluiten met een positief resultaat van het complex Haarbrug-Zuid. Ook is vanaf 2020 een extra jaarlijkse storting van € 200.000,- per jaar opgenomen in de egaliseringsreserve sociaal domein.

De algemene uitkering is geraamd op basis van de meicirculaire 2018.

Wat in meerjarenperspectief opvalt, is de lagere opbrengst overige belastingen in 2022. Het is dan niet meer toegestaan om precario op kabels en leidingen te heffen. De lagere raming ten opzichte van 2018 is het effect van het afschaffen van de hondenbelasting.

2.1 Veiligheid

(Commissie Bestuur en Middelen, portefeuillehouder M. van de Groep)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente wil een leefbare omgeving bieden, waarin het veilig wonen, werken en uitgaan is en waarin de brandweer en crisisbeheersingsorganisatie continu paraat is.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en veiligheid

Context en achtergrond

▪ Crisisbeheersing en brandweer

De gemeente neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Utrecht. Hier worden brandweertzorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing georganiseerd en uitgevoerd. De gemeente en de VRU hebben de onderlinge afspraken vastgelegd in een 'taakuitvoeringsovereenkomst'. In de afgelopen jaren zijn stappen gezet door de gemeenten en de VRU om de crisisbeheersing in te richten op lokaal niveau waar dat moet en op regionaal niveau waar dat kan.

▪ Openbare orde en veiligheid

Veiligheid is iets waar elke inwoner en bezoeker van onze gemeente recht op heeft. Enerzijds is en blijft veiligheid een expliciete kerntaak van de gemeente, maar tegelijkertijd ligt er ook een verantwoordelijkheid voor de burger en bedrijven zelf. Om de veiligheid te waarborgen wordt samengewerkt met verschillende partijen zoals ondernemers, maatschappelijke organisaties, politie, het OM en de inwoners zelf waarbij de gemeente de regie voert. Het beleid met betrekking tot openbare orde en veiligheid is vastgelegd in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018 – 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*'
- Gemeenschappelijke regeling VRU
- Beleidsplan Veiligheidsregio Utrecht 2016 – 2019
- Handboek bevolkingszorg gemeentelijke crisisbeheersing 2.0
- Regionaal risicoprofiel 2015
- Regionaal Crisisplan Utrecht 2018 – 2020
- Beleid Rampbestrijdings- en Incidentbestrijdingsplannen
- Dekkingsplan 2.0 Veiligheidszorg op Maat
- Integraal Veiligheidsplan 2019 – 2022
- Convenant Veilig Uitgaan
- Convenant veiligheid sportpark De Westmaat
- Convenant arbeidsmigranten
- Evenementenbeleid
- Terrassennota, Horecanota, nota Standplaatsenbeleid

Taakveld Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken?

- De VRU voert de wettelijke en collectieve taken uit op het bestuurlijk gewenst niveau.
- Een grondig geprepareerde brandweerrepressie, risico- en crisisbeheersing.

Wat gaan we er voor doen?

- Actueel houden van en doorontwikkeling relevante planvorming, zoals het Dekkingsplan 2.0, het Handboek Bevolkingszorg Gemeentelijke Crisisbeheersing 2.0, regionaal crisisplan en incidentbestrijdingsplannen op basis van het regionaal/ gemeentelijk risicoprofiel.
- Opleiden, trainen en oefenen in de crisissfeer voor gemeentelijke functionarissen.
- Het monitoren van de uitvoering van de afspraken met de VRU, zoals vastgelegd in het basispakket en de taakuitvoeringsovereenkomst.
- Controles op brandveiligheid op gebouwen van onder andere bedrijven en (gezondheids)instellingen en bij evenementen.
- Projecten uitvoeren op het gebied van stimulerende preventie in samenwerking met de VRU en andere partners. Met stimulerende preventie worden inwoners geattendeerd op het voorkomen van brand en het waarschuwen van de aanwezigen, waardoor zij zichzelf in veiligheid kunnen brengen en de brandweer sneller kunnen alarmeren. Door dit laatste kan de brandweer ook sneller ter plaatse zijn.
- Basiszorgniveau crisisbeheersing continueren door opleiden, trainen en oefenen.
- Verbeteren informatiepositie burgemeester bij incidenten.
- Evaluatie alarmeringsprocedure Officieren van Dienst Bevolkingszorg Eemland.

Indicatoren Brandveilig Bunschoten

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Streefwaarden			
					2019	2020	2021	2022
Aantal uitrukken	E	VRU	154	151	145	140	135	130
Het aantal loze meldingen	P	Idem	45	41	41	41	40	40
Hoeveel % van de repressieve functionarissen heeft 100% van de kritische oefenkaart gehaald?	P	Idem	100	100	100	100	100	100
Hoeveel % van de repressieve functionarissen heeft de verplichte leergang voor de betreffende functie(s) afgerond?	P	Idem	100	100	100	100	100	100
Hoeveel % van de aangevraagde Wabo-adviezen is binnen de hiervoor gestelde termijn afgegeven?	P	Idem	100	100	100	100	100	100
Bij hoeveel % van de geplande controles op afgegeven gebruiksvergunningen/gebruiksmeldingen heeft een controle plaatsgevonden?	P	Idem	100	100	100	100	100	100

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

- Veilige omgeving voor wonen en werken.
- Het verminderen van onveiligheidsgevoelens.
- Blijvende aandacht voor de veiligheid en leefbaarheid in het uitgaansgebied.
- Blijvende aandacht voor de veiligheid bij evenementen.
- Het bestrijden van alcohol- en drugsmisbruik.
- Toezicht en handhaving.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 waarin maatregelen beschreven staan om de in 2018 vastgestelde prioriteiten aan te pakken.
- Uitvoeren van het nieuwe Preventie- en Handavingsplan Drank- en Horecawet 2019-2022.
- Uitvoeren van de nieuwe Horecanota.
- Afronden van de evaluatie van het (sociale) calamiteitenprotocol.
- Continueren van Bunschoten United.
- Inzet op controle van huisvesting van arbeidsmigranten.
- Om een veilig en prettig uitgaansgebied te behouden is toezicht op uitgaansgelegenheden van belang. Het gaat om controle op naleving van de openingstijden, drankgebruik op straat, geluidsoverlast en verstoring van de openbare orde door het uitgaanspubliek. De gezamenlijke afspraken uit het convenant Veilig Uitgaan worden voortgezet.
- Inzet van de boa's op naleving van de APV en overige wetgeving.
- Strikte handhaving van het verbod op alcoholconsumptie in de openbare ruimte en het geven van voorlichting.
- Strikte handhaving van het blowverbod. Dealers die voor bevoorrading zorgen worden opgespoord.
- Inzet om de meldingsbereidheid onder inwoners te vergroten in samenwerking met de politie.
- Inzet op activiteiten op het gebied van andere veiligheidsthema's, uitvoeren van wettelijke taken en reageren op incidenten en urgente vragen vanuit de samenleving.

Voor dit onderdeel zijn nog geen indicatoren beschikbaar in verband met het nieuw opgestelde Integraal Veiligheidsplan 2019 – 2022 dat op dit moment nog niet volledig is.

Verbonden partijen Veiligheid

Veiligheidsregio Utrecht

De VRU is de drijvende en bindende kracht achter een goede hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio. Zij verleent hulp, adviseert en houdt toezicht op veiligheid. Voor Bunschoten is het eigendom, beheer en onderhoud van de brandweerkazerne een actueel onderwerp.

Indicatoren Veiligheid

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2017	Nederland 2017
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	Bureau Halt	64	131
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	<u>CBS</u>	0,5	2,2
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	<u>CBS</u>	2,4	5
Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	<u>CBS</u>	2,6	2,9
Vernieling en beschadiging	Aantal per 1.000 inwoners	<u>CBS</u>	2,9	4,8

Wat mag het kosten?

Programma Veiligheid

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
Lasten programmaonderdeel						
Crisisbeheersing en brandweer	1.041	1.133	1.222	1.210	1.210	1.209
Openbare orde en veiligheid	362	356	387	387	387	387
Totaal lasten	1.403	1.489	1.609	1.597	1.597	1.596
Baten programmaonderdeel						
Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	3	0	0	0	0	0
Totaal baten	3	0	0	0	0	0
Saldo programmaonderdeel						
Crisisbeheersing en brandweer	1.041	1.133	1.222	1.210	1.210	1.209
Openbare orde en veiligheid	359	356	387	387	387	387
Totaal saldo	1.400	1.489	1.609	1.597	1.597	1.596

Toelichting

De raming voor het onderdeel crisisbeheersing en brandweer is voornamelijk gebaseerd op de meerjarenbegroting van de VRU en het effect van de kapitaallasten van de nieuwbouw van de brandweerkazerne.

In het onderdeel openbare orde en veiligheid is rekening gehouden met de uitbreiding van het aantal BOA's.

2.2 Verkeer, vervoer en waterstaat

(Commissie Ruimte, portefeuillehouder R.J. Beukers. Voor het taakveld havens is A.H. Kok – van de Geest portefeuillehouder, commissie Samenleving)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten draagt zorg voor een goede bereikbaarheid en een veilige, schone en goed onderhouden openbare ruimte, die bijdraagt aan de leefbaarheid van de gemeente.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Verkeer en vervoer
- Parkeren
- Recreatieve havens
- Economische havens en waterwegen
- Openbaar vervoer

Context en achtergrond

Dit programma heeft betrekking op het onderdeel wegen, verkeer en aanverwante openbare ruimte binnen de gemeente Bunschoten. Hieronder vallen onderdelen zoals: advisering en regulering verkeer, grote infrastructurele projecten, bruggen, de gemeentelijke rol in het openbaar vervoer, fietsmaatregelen, openbare verlichting, wegmeubilair, bermverhardingen en beheer en onderhoud van het wegennet.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018 – 2022 'Vertrouwen in Bunschoten'
- Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan 2013 – 2017
- Beheerplan onderhoud wegen Geactualiseerd 2013
- Parkeerbeleid Spakenburg 2008
- Parkeerbeleidsplan 2010, met verfijningsbesluiten
- Bruggen beheerplan 2014 – 2020
- Beleidsplan gladheidsbestrijding 2015 – 2020
- Verlichtingsbeleid 2014 – 2023
- Studie verkeersnetwerk 2010
- Beheerplan Havens Gemeente Bunschoten en Laaksluis De Kooi 2018 – 2032

Taakveld Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

- De wegen, voet- en fietspaden en parkeervoorzieningen conform het door de gemeenteraad vastgestelde beeld en eisen onderhouden. Het beheer wordt zoveel mogelijk integraal aangepakt.
- Met de openbare verlichting wordt verkeers- en sociale veiligheid geboden en wordt bijgedragen aan een goede bereikbaarheid.
- Het terug dringen van Co² uitstoot.

Wat gaan we er voor doen?

- Een aantal straten wordt conform de wegenbeheerplanning herstraat.
- Klein onderhoud in wijken.
- De wegen zo duurzaam mogelijk aanleggen. Hiervoor wordt in voorkomende gevallen een wegfundering in de vorm van een gebroken puinlaag aangebracht. Mogelijk dat dit in combinatie van een wapening in deze fundering wordt toegepast. Bij de keuze van nieuw verhardingsmaterialen wordt gezocht naar zo duurzaam mogelijke producten. Hierbij wordt onder andere gekeken naar gebakken bestratingsmaterialen.
- In overleg met onder andere de provincie Utrecht wordt bekeken hoe fietsroutes van en naar Bunschoten veiliger gemaakt kunnen worden.
- Armaturen vervangen voor energiezuinige LED verlichting.
- Het aantal lichtpunten neemt in 2019 toe met 35 armaturen.

Indicator Bereikbaar Bunschoten

Omschrijving	<u>E</u> P	Bron	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Streefwaarden			
					2019	2020	2021	2022
% meldingen 'Snel Herstel' die binnen 5 werkdagen zijn afgehandeld, of waarover binnen 5 werkdagen terugkoppeling naar de melder heeft plaatsgevonden	P	Administratie Snel Herstel	90	97,2	95	95	95	95

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Parkeren

Wat willen we bereiken?

- Voldoende parkeergelegenheid binnen de gemeente voor alle inwoners en voor alle bezoekers.

Wat gaan we er voor doen?

- Bij de aanleg en inrichting van nieuwe woonwijken wordt voorzien in de aanleg van voldoende parkeerplaatsen.
- Het parkeren blijft gratis. Waar dat mogelijk is, wordt gekozen voor ondergronds parkeren.
- Bestaande parkeerregulering (blauwe zone) in bepaalde gebieden blijft vooralsnog gehandhaafd.

Taakveld Recreatieve havens

Wat willen we bereiken?

- Optimale staat van de havens en de sluis.

Wat gaan we er voor doen?

- Onderhouden en waar nodig vervangen volgens het beheerplan Havens.
- Onkruid wordt op een duurzame wijze verwijderd waarbij rekening wordt gehouden met omwonenden en gebruikers van de havens.
- Er vindt regelmatig afstemming plaats met de watersportvereniging over het beheer en onderhoud in de havens.

Taakveld Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

- Het gebruik van de vier buslijnen van Keolis (Syntus) door de gemeente naar Amersfoort (76), Baarn en Utrecht Rijsweerd (272), Nijkerk (503/603) en Soest, Baarn en Amersfoort Vathorst (572) wordt verder gestimuleerd.

Wat gaan we er voor doen?

- Hiertoe wordt overleg gevoerd met de vervoersmaatschappij en de provincie Utrecht (opdrachtgever) over het gebruik van de buslijnen, de routes en de halteplaatsen.

Wat mag het kosten?

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
Lasten programmaonderdeel						
Verkeer en vervoer	2.226	2.509	2.634	2.680	2.674	2.701
Parkeren	136	118	121	121	121	121
Recreatieve havens	142	142	126	116	115	115
Economische havens en waterwegen	9	16	16	16	16	16
Openbaar vervoer	39	35	40	42	42	42
Totaal lasten	2.552	2.820	2.937	2.975	2.968	2.995
Baten programmaonderdeel						
Verkeer en vervoer	287	222	243	243	608	608
Parkeren	25	10	10	10	10	10
Recreatieve havens	228	234	234	234	234	234
Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0
Openbaar vervoer	15	15	15	15	15	15
Totaal baten	555	481	502	502	867	867
Saldo programmaonderdeel						
Verkeer en vervoer	1.939	2.287	2.391	2.437	2.066	2.093
Parkeren	111	108	111	111	111	111
Recreatieve havens	-86	-92	-108	-118	-119	-119
Economische havens en waterwegen	9	16	16	16	16	16
Openbaar vervoer	24	20	25	27	27	27
Totaal saldo	1.997	2.339	2.435	2.473	2.101	2.128

Investeringsen

(Bedragen x € 1,-)

	2019	2020	2021	2022
Actualisatie GVVP*	100.000			
Bruggen		59.500	69.000	48.000
Verbreden havenpier	65.000			
Bermverharding buitengebied	30.000	30.000	30.000	
Bloklandseweg reconstructie			355.000	
Onderzoek langere aanlegsteiger	25.000			
Vervangen dekdelen steiger	15.000			
Verlichting	371.100	189.000	200.700	170.000
GVVP verkeersplateaus	17.000			
Reconstructie gebakken straatmateriaal		100.000		
Damwand veerpont		56.000		
Herstel damwand langs de Binnengracht	290.000			
Onderzoek slibsedimentatie Scouting	15.000			
Totaal	928.100	434.500	654.700	218.000

* Dit betreft onder andere een onderzoek naar de verkeersstromen rondom Rengerswetering.

Toelichting

De mutaties in dit programma zijn ten opzichte van de begroting 2018 minimaal gewijzigd. Het gaat vooral om de effecten van de aanpassing met inflatie.

2.3 Economie

(Commissie Bestuur en Middelen, portefeuillehouders R.J. Beukers en G. Koops. Taakveld Economische promotie behoort in de portefeuille van A.H. Kok – van de Geest)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten kenmerkt zich door een sterke plaatselijke economie die bijdraagt aan de zelfstandigheid van de gemeente, de werkgelegenheid en het welzijn van haar burgers. Er wordt ingezet op het faciliteren van het ondernemersklimaat, een optimaal vestigingsklimaat en op de versterking van de samenwerking tussen bedrijven, inclusief gezamenlijke promotie (actief Citymarketing beleid). Binnen de regio Amersfoort wordt gezocht naar een versterking van de samenwerking. Kansen om de banden met Food Valley aan te halen of te versterken worden benut.

Voorts is het belangrijk de detailhandel in het centrum van Spakenburg aantrekkelijk te houden voor de eigen inwoners en interessant te maken voor de regionale bezoekers.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Economische ontwikkeling
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- Economische promotie

Context en achtergrond

Op dit moment is een onderzoek gaande naar de omvang en invulling van de winkelvoorziening (supermarkt) in Rengerswetering en de reeds bestaande voorzieningen. Extra aandacht is er voor wat dit voor invloed heeft op Spakenburg-Centrum.

De komende jaren is er voldoende ruimte voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen voor de lokale bedrijven. Er wordt begonnen met onderzoek naar de onderbouwing om bedrijventerrein Kronkels-Zuid over enkele jaren te kunnen ontwikkelen. In overleg met de regio en de provincie moet worden gekeken naar de opzet van het terrein en een eventuele fasering. Daarnaast wordt ingezet op het zo goed mogelijk benutten van de grond/gebouwen op de bestaande bedrijventerreinen.

Bij het taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur worden de projecten vermeld die horen bij grondexploitatie bedrijventerreinen.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018 – 2022 *'Vertrouwen in Bunschoten'*
- Bunschoten toekomstvisie 2025 *'Gemeente Bunschoten zijn we samen!'*
- Samenwerkingsagenda Werklocaties Regio Amersfoort 2030, *'Samen sterk'*
- Regionale Ruimtelijke Visie Regio Amersfoort
- Herstructureringsplan bedrijventerrein De Kronkels
- Startnotitie De Kronkels-Zuid
- Convenant bedrijventerreinen regio Amersfoort 2011 – 2030
- Centrumvisie Spakenburg

Taakveld Economische ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

- Samenwerking op economisch gebied in de regio Amersfoort en met Economic Board Utrecht.
- Mogelijkheden blijven verkennen tot nadere strategische samenwerking met Food Valley.

Wat gaan we er voor doen?

- Initiërende en bindende rol spelen in de contacten van het bedrijfsleven met Food Valley.
- Bestaande bedrijven daar waar mogelijk ondersteunen en faciliteren voor het creëren van nieuwe werkgelegenheid in de gemeente. Inzet op behoud van voldoende, gedifferentieerde en hoogwaardige werkgelegenheid.

Economic Board Utrecht

De EBU wil een bijdrage leveren aan het behouden van de positie van Utrecht (één van de meest competitieve regio's van Europa), door het vergroten van de economische slagkracht van de gehele regio Utrecht. Door bundeling van krachten ontstaat meer samenhang in de wijze waarop regionaal economische structuurversterking plaatsvindt. Daarnaast wordt er meer ingespeeld op maatschappelijke opgaven. Middels het ondertekenen van het convenant tussen de EBU en gemeenten wordt richting gegeven aan de samenwerking.

Taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Bedrijventerrein Haarbrug-Zuid

De gronduitgifte van Haarbrug-Zuid verloopt zeer voorspoedig, er resteren nog enkele percelen. Haarbrug-Zuid wordt steeds verder bebouwd met fraaie bedrijfsverzamelgebouwen en zelfstandige bedrijfsgebouwen.

In 2019 is het bedrijventerrein 'woonrijp'. Dit betekent dat de wegen, de verlichting en het groen definitief zijn aangelegd. Daarnaast is de langzaam verkeerroute voor Haarbrug-Zuid ter hoogte van de kruising Amersfoortseweg-Bisschopsweg en de inrit van Voest Alpine-Polynorm gerealiseerd. Ook heeft Voest Alpine-Polynorm een vrachtwagenopstelplaats gerealiseerd, zodat wachtende vrachtauto's de kruising Amersfoortseweg-Bisschopsweg niet langer blokkeren. De langzaam verkeerverbinding zorgt voor een optimale bereikbaarheid van Haarbrug-Zuid voor zowel voetgangers (komend vanaf de bushalte) als fietsers. Hierbij wordt het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer gestimuleerd.

Bedrijventerrein De Kronkels-Zuid

Bedrijventerrein Haarbrug-Zuid is nagenoeg uitgeven, waardoor de behoefte aan nieuwe bedrijfsgrond steeds urgenter wordt. Dit is bevestigd door recent uitgevoerd behoefteonderzoek door adviesbureau BRO. De voorbereidingen voor het ontwikkelen van De Kronkels-Zuid zijn dan ook in volle gang. Op 12 juli 2018 heeft de gemeenteraad besloten de Wet Voorkeursrecht Gemeenten te vestigen op de gronden waar De Kronkels-Zuid mogelijk wordt geprojecteerd.

Verder heeft adviesbureau BRO opdracht gekregen voor het opstellen van een stedenbouwkundige visie & plan, het uitvoeren van verkeerskundig onderzoek en het adviseren over het te voeren grondbeleid in combinatie met het opstellen van een grondexploitatie.

Naar aanleiding van de steeds urgentere behoefte aan bedrijfsgrond, heeft de provincie Utrecht vooruitlopend op de vaststelling van de Provinciale Ruimtelijke Omgevingsvisie /

Omgevingsverordening in 2021, groen licht gegeven voor het ontwikkelen van in eerste instantie zeven hectare netto ten behoeve van De Kronkels-Zuid. De gemeentelijke wens voor nog eens zeven hectare (in totaal 14 hectare netto) wordt later afgewogen in het kader van het opstellen van de Provinciale Omgevingsvisie of zoveel eerder als mogelijk zal blijken op ons verzoek.

Beoogde verplaatsing bedrijfsactiviteiten A. van de Groep & zonen B.V.

Op de locatie van de voormalige rioolwaterzuivering aan de Groeneweg wil A. van de Groep & zonen B.V. de bedrijfsactiviteiten die gericht zijn op de invriesafdeling, de verwerking van visbijproducten en zuivering van het water, realiseren. Naast de nodige opstallen worden daar ook de parkeerplaatsen aangelegd. Op de voormalige stortplaats en het huidige aanbiedstation wil het bedrijf tevens de bedrijfsprocessen voor de productie van 'groen gas' realiseren. Het gaat dan om de noodzakelijke vergistertanks en andere opstallen. De bedrijfsactiviteiten op de Zuidwenk worden navenant eveneens beëindigd.

Indicator Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Streefwaarden			
					2019	2020	2021	2022
Aantal hectaren te verkopen bedrijventerrein	P	Idem	1,83	1,04	1,1	0,7		

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Toelichting indicator

Het complex Haarbrug-Zuid wordt naar verwachting afgesloten in 2020, de verhuurde grond wordt dan verkocht aan de gewone dienst. Dit gaat om 2,3 hectare.

Taakveld Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat willen we bereiken?

- Aandacht voor de bereikbaarheid van Bunschoten door een goede infrastructuur.
- Inzetten op behoud en versterking van bedrijven en bedrijventerreinen.
- Het behouden en versterken van de contacten c.q. verbinding tussen het (voortgezet) onderwijs en het bedrijfsleven. Bedrijven worden gestimuleerd tot het aanbieden van stage- en werkervaringsplaatsen.
- Werken aan een leefbaar en economisch sterk Spakenburg-Centrum.
- Ondernemers en ZZP'ers goed en snel bedienen voor een optimaal ondernemersklimaat.

Wat gaan we er voor doen?

- Ondersteunende en faciliterende rol in het parkmanagement Haarbrug-Zuid, BIZ Haarbrug-Noord en BIZ Spakenburg-Centrum.
- Bedrijven bezoeken met daarbij bijzondere aandacht voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.
- Initiatief nemen om de contacten tussen bedrijfsleven en onderwijs te versterken. Lokale bedrijven worden gestimuleerd te participeren in de scholen en het aanbieden van stage- en werkervaringsplaatsen.
- Stimuleren regionale participatie in de Utrechtse Ondernemers Academie, deelname van jongeren aan het project 'zomerondernemer' en de Rode Loperdag.
- Met stakeholders werken aan een aantrekkelijk en leefbaar Spakenburg-Centrum.
- Verdere stappen in de samenwerking van het regionale accountmanagement voor bedrijven.
- Een verbindende rol zijn tussen de ondernemers.

Indicatoren Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Omschrijving		E P	Bron	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Streefwaarden			
						2019	2020	2021	2022
Periodieke overleggen college	Dynamisch Spakenburg	P	Gemeente	2	2	2	2	2	2
	Bedrijvenkring/ JOBS	P	Idem	2	2	2	2	2	2
	SVV	P	Idem	1	1	1	1	1	1
Bedrijfsbezoeken bedrijfscontact-functionaris	Het college	P	Idem	2	1	2	2	2	2
	Portefeuillehouder EZ	P	Idem	11	10	10	10	10	10
	Bedrijfscontact-functionaris	P	Idem	16	5	12	12	12	12

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Economische promotie

Wat willen we bereiken?

- Profileren als een aantrekkelijke gemeente met voldoende recreatieve en toeristische voorzieningen.
- Cultuurhistorische aspecten van Bunschoten breed onder de aandacht brengen ontsluiten bij bezoekers.
- Behouden en versterken sociaaleconomische vitaliteit; behouden eigen inwoners en bestaande bedrijvigheid.

Wat gaan we er voor doen?

- Leveren actieve (personele) bijdrage aan (regionale) initiatieven op recreatief toeristisch en promotioneel gebied.
- Subsidiëren van een toeristisch informatiepunt (VVV) voor het bevorderen van toeristische en recreatieve mogelijkheden en het voorlichten over en promoten van de gemeente.
- Inzetten op initiatieven voor het regionaal en provinciaal verwerven van een positie in de markt van het internationaal toerisme.
- Subsidiëren van Dynamisch Spakenburg en actief meedenken en een bijdrage leveren aan de doorontwikkeling van de citymarketing en de bundeling van de onderliggende instellingen.
- Nauwe samenwerking en overleg met de Bedrijvenkring, de [SVV](#), de stichting Dynamisch Spakenburg en de [JOBS](#).
- Daar waar mogelijk de verblijfsduur van bezoekers verlengen, herhalingsbezoek stimuleren, seizoen verbreding naar weekdagen in het laagseizoen; creëren bedrijvigheid en winkelaanbod.

Verbonden partijen Economie

Bureau regio Amersfoort

Bureau regio Amersfoort is een samenwerkingsverband om op een duurzame en effectieve manier strategisch samen te werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken. Het doel is bijdragen leveren aan de versterking van regio Amersfoort als unieke plek om te wonen, werken en te leven.

Indicatoren Economie

Indicator	Eenheid	Bron	2017 Bunschoten	2017 Nederland
Func tiemenging	%	LISA	58,3	52,4
Vestigingen van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	Landelijk Informatiesysteem arbeidsplaatsen	135,5	139,7

Wat mag het kosten?

Programma Economie

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
Lasten programmaonderdeel						
Economische ontwikkeling	29	53	83	83	83	83
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.621	3.145	3.327	5.694	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	200	184	203	203	202	202
Economische promotie	143	123	127	131	131	131
Totaal lasten	3.993	3.505	3.740	6.111	416	416
Baten programmaonderdeel						
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.882	3.145	3.327	7.768	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	194	192	195	195	195	195
Economische promotie	64	52	52	52	52	52
Totaal baten	4.140	3.389	3.574	8.015	247	247
Saldo programmaonderdeel						
Economische ontwikkeling	29	53	83	83	83	83
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-261	0	0	-2.074	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	6	-8	8	8	7	7
Economische promotie	79	71	75	79	79	79
Totaal saldo	-147	116	166	-1.904	169	169

Investerings

(Bedragen x € 1,-)

	2019	2020	2021	2022
Haalbaarheidsstudie bedrijventerrein De Kronkels-Zuid	150.000			
Totaal	150.000	-	-	-

Toelichting

De stijging van de lasten op het onderdeel economische ontwikkeling heeft betrekking op de bijdrage aan de EBU waartoe is besloten bij de kadernota 2019. Het gaat om een bedrag van € 22.000,-.

Het taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur heeft betrekking op de lasten en baten van de grondexploitatie Haarbrug-Zuid. In 2020 komt het geprognosticeerde voordelig resultaat naar voren van ruim € 2 miljoen dat aan de reserve grondexploitatie wordt toegevoegd.

2.4 Onderwijs

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder A.H. Kok - van de Geest)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten wil een krachtige samenleving vormen waar iedereen aan mee kan doen, zowel in materieel als in immaterieel opzicht. Onderwijs en educatie draagt bij aan de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van de inwoners. Dit begint al bij de jonge inwoners. Elk kind kan gezond en veilig opgroeien en zijn talenten ontwikkelen. Waar nodig wordt passende ondersteuning gegeven.

Het programma Onderwijs bestaat uit de volgende taakvelden:

- Openbaar onderwijs
- Onderwijshuisvesting
- Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het programma Onderwijs is onlosmakelijk verbonden met het programma Sociaal domein.

Context en achtergrond

Binnen het onderwijs wordt samengewerkt zodat ieder opgroeiend kind in beeld is en een passende schoolloopbaan krijgt - met eventueel tijdig de juiste zorg op het juiste moment. Er wordt uitdagend onderwijs geboden waarbij wordt uitgegaan van mogelijkheden. Hierbij wordt rekening gehouden met beperkingen als talenten van kinderen. Op deze wijze kunnen kinderen zich, zo goed als mogelijk, ontwikkelen tot zelfredzame volwassenen.

De gemeente zorgt voor integrale huisvestingsfaciliteiten waarin onderwijs wordt aangeboden. Goede onderwijshuisvesting draagt bij aan gevarieerd en aantrekkelijk onderwijs en ondersteunt de doelen vanuit dit beleidsonderdeel.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota's:

- Coalitieakkoord 2018 – 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*'
- Integraal beleidskader sociaal domein 2019 – 2022
- Integraal Huisvestingsplan Scholen 2017 – 2021
- Regionaal Programma Volwassenen Educatie 2019
- Nota Laaggeletterdheid 2017 – 2021
- Wijzigen systematiek subsidieverlening peuterspeelzaalwerk / peuteropvang – harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang in Bunschoten (inclusief een bijbehorende Nadere regel Subsidie Peuteropvang / Peuterspeelzaalwerk 2018)
- Leerplicht jaarverslag 2016 – 2017
- Jaarverslag Handhaving Kinderopvang 2017

Verordeningen:

- Verordening leerlingenvervoer gemeente Bunschoten 2015
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Bunschoten 2015
- Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid gemeente Bunschoten

Taakveld Openbaar onderwijs

Wat willen we bereiken?

- Huidige aanbod openbaar primair onderwijs (inclusief bewegingsonderwijs en schoolzwemmen) continueren.

Wat gaan we er voor doen?

- Openbaar primair onderwijs blijven monitoren.
- Bewegingsonderwijs en schoolzwemmen blijven ondersteunen (vervoer en locatie faciliteren).

Taakveld Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

- Passende onderwijshuisvesting op basis van het Integraal Huisvestingsplan voor de scholen waarbij aandacht is voor mogelijkheden van multifunctionele accommodaties.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestingsplan, waaronder de start van de nieuwbouw van de Van Amerongschool en de Calvijnsschool. Daarnaast worden de plannen uitgewerkt voor de nieuwbouw van de Groen van Prinstererschool en de Grondtoon. Daarna is een nieuwe school in Rengerswetering aan de orde.
- Uitgangspunt is dat de scholen de plannen steunen en de buurt betrokken wordt bij de plannen.

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat willen we bereiken?

- Volwassenen zijn duurzaam aan het werk.
- Volwassenen functioneren zelfstandig.
- Jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.
- Voorkomen, vroeg signaleren en aanpak van onderwijs(taal)achterstanden.
- Voorkomen, terugdringen en aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.
- Integrale samenwerking versterken binnen de Lokale Educatieve Agenda.

Wat gaan we er voor doen?

- Zorgen dat inwoners vaardiger worden met de Nederlandse taal, de digitale wereld en rekenen.
- Voorkomen en terugdringen laaggeletterdheid conform beleidsnota's laaggeletterdheid en volwasseneneducatie.
- Uitvoering geven aan bestaand beleid (inclusief wettelijke taken) en aan het Convenant Voor- en vroegschoolse educatie Bunschoten (1 januari 2018).
- Zorgdragen dat meer jeugdigen lokaal passend onderwijs kunnen volgen.
- Uitvoering geven aan de Samenwerkingsagenda Passend Onderwijs en Zorg voor de Jeugd Regio Eemland in samenspraak met schoolbesturen en Samenwerkingsverbanden.
- Zorgen dat minder jeugdigen voortijdig school verlaat.
- Uitvoering geven aan sluitende aanpak.
- Thuiszitters en kwetsbare jongeren toeleiden naar passende opleiding, werk, ondersteuning, etc.
- Zorgdragen voor een passende vervoersvoorziening naar een school conform de vastgestelde verordening leerlingenvervoer waarbij het vergroten van de zelfredzaamheid van deze leerlingen wordt gestimuleerd.
- Uitvoering geven aan de thema's op de Lokaal Educatieve Agenda, die jaarlijks worden vastgesteld in samenspraak met (school)besturen.

Indicatoren Jong educatief Bunschoten

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Streefwaarden			
					2019	2020	2021	2022
Aantal leerlingen basisonderwijs	P	Scholen/ 1 oktober- telling	2.115	2.088				
Aantal beschikkingen leerlingenvervoer (per 1 september)	P	Admini- stratie	149	162	160	158	156	154
% aantal voortijdige schoolverlaters in Bunschoten (cijfers volgen met een jaar vertraging)	P	WSJG.nl	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5

E= effectindicator en P= prestatie-indicator

Toelichting indicatoren

Het aantal leerlingen basisonderwijs kan voor de begroting niet worden ingevuld, omdat de gemeente niet op het aantal leerlingen kan sturen. Deze cijfers worden alleen verstrekt met de jaarrekening.

Indicatoren Onderwijs

Indicator	Eenheid	Bron	2017 Bunschoten	2017 Nederland
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	Ingrado	1,62	1,82
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	Ingrado	20,77	26,58
Voortijdige schoolverlaters totaal VO + MBO onderwijs	% van alle leerlingen van 12-23 jaar	Ingrado	1,6 (2016)	1,7 (2016)

Wat mag het kosten?

Programma Onderwijs

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
Lasten programmaonderdeel						
Openbaar basisonderwijs	41	40	48	48	48	48
Onderwijshuisvesting	433	429	408	521	637	677
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.503	1.473	1.573	1.614	1.655	1.680
Totaal lasten	1.977	1.942	2.029	2.183	2.340	2.405
Baten programmaonderdeel						
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	0	0	0	0	0	0
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	468	410	459	489	519	545
Totaal baten	468	410	459	489	519	545
Saldo programmaonderdeel						
Openbaar basisonderwijs	41	40	48	48	48	48
Onderwijshuisvesting	433	429	408	521	637	677
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.035	1.063	1.114	1.125	1.136	1.135
Totaal saldo	1.509	1.532	1.570	1.694	1.821	1.860

Investeringsen

(Bedragen x € 1,-)

	2019	2020	2021	2022
Grondinbreng Rengerswetering en Talent				1.000.000
Bouw- en woonrijp maken Rengerswetering en Talent				500.000
Nieuwbouw Rengerswetering en Talent				3.922.000
Bouw- en woonrijp maken Grondtoon en Gr. Van Prinstererschool		500.000		
Nieuwbouw Grondtoon en Gr. Van Prinstererschool		4.654.000		
Nieuwbouw Calvijnschool en van Amerongen	846.000			
Bouw- en woonrijp maken Calvijnschool en van Amerongen	500.000			
Integraal huisvestingsplan	24.000			
Totaal	1.370.000	5.154.000	-	5.422.000

Toelichting

De toename van de lasten in meerjarenperspectief voor het onderdeel onderwijshuisvesting zijn het gevolg van de investering in nieuwbouw scholen waartoe is besloten op basis van het vastgestelde integraal huisvestingsplan.

De rijksbijdrage onderwijsachterstanden gaat gefaseerd omhoog de komende jaren. Dit is het effect van herziening van de rijksbijdrage wat voor Bunschoten positief uitpakt. De stijging van de rijksbijdrage correspondeert met de toename van de raming van de lasten voor onderwijsbeleid en leerlingzaken.

2.5 Sport, cultuur en recreatie

(Commissie Samenleving, portefeuillehouders A.H. Kok – van de Geest. Voor het taakveld openbaar groen en (openlucht) recreatie is R.J. Beukers portefeuillehouder.)

Omschrijving programma (missie)

Gemeente Bunschoten beschikt over een rijke cultuur die historisch is gegroeid, dit is daarbij een belangrijk onderdeel van de identiteit. Het brede cultuuraanbod is het waard om te koesteren. Sport, cultuur(beleving) en recreatie zijn instrumenten die de leefbaarheid binnen de gemeente versterken. De gemeente Bunschoten wil een gastvrije gemeente zijn voor bezoekers en bewoners. Zelfredzaamheid (en samenwerking), stimuleren en zorgdragen voor goede voorzieningen staat voorop.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Sportbeleid en activering
- Sportaccommodaties
- Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- Musea
- Cultureel erfgoed
- Media
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Context en achtergrond

Sport

Het belang van sport en bewegen voor de gezondheid, sociale contacten en een zinvolle vrijetijdsbesteding wordt algemeen erkend. Daarnaast wordt sport meer en meer gezien als een instrument waarmee ook andere doelen bereikt kunnen worden, zoals het oplossen van maatschappelijke problemen of het profileren van de gemeente. De gemeente heeft een rol in het zorgdragen voor een adequate sportinfrastructuur met voldoende en kwalitatief goede voorzieningen. In het sportaccommodatiebeleid wordt gestimuleerd accommodaties te ontwikkelen en te onderhouden. Zelfredzaamheid speelt hierbij een grote rol, dit vergroot de maatschappelijke betrokkenheid.

Cultuur

In de gemeente en in de gemeenschap is er een veelheid van activiteiten op het gebied van de cultuur. Het grote aantal van deze activiteiten en bovendien de grote verscheidenheid op dit gebied, maakt dat er een breed cultureel aanbod is. Deze activiteiten worden waar mogelijk door de gemeente (financieel) ondersteund. De doelstelling voor het cultuurbeleid is als volgt geformuleerd: *'Het scheppen van zodanige voorwaarden dat een breed publiek (waaronder ook de jeugd) zowel actief bijdraagt aan en/of in aanraking komt met het ruime cultuuraanbod in de gemeente Bunschoten in de meest brede zin van het woord'*. Samenwerking om het cultuuraanbod te versterken geeft een belangrijke meerwaarde. Het behoud van cultuurhistorische waarden in de leefomgeving wordt bewerkstelligd door middel van het beschermen, wettelijk verankeren en publiekelijk ontsluiten daarvan.

Media

De bibliotheek fungeert als kenniscentrum van informatie, educatie en cultuur in de gemeente waar inwoners kennis kunnen nemen van allerlei cultuuruitingen in de ruimste zin van het woord. Daarnaast levert de bibliotheek een bijdrage in de aanpak van laaggeletterdheid, (lees)ontwikkeling en ontspanning van de inwoners waarbij ingespeeld wordt op maatschappelijke veranderingen. Bovendien wordt de bibliotheek steeds meer multifunctioneel waarbij aandacht is voor sociale cohesie, verbinding en onderlinge ontmoeting van inwoners.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Er is meer aandacht voor recreatieactiviteiten die vanuit de voordeur kunnen worden gestart. Daarbij gaat het niet alleen om de lichamelijke, maar ook om de geestelijke ontspanning. Recreatie dichtbij huis is gewild, omdat de recreant hierin flexibel met zijn tijd om kan gaan. De watersport heeft een belangrijke functie in de gemeente; het water vormt een aantrekkelijk decor voor allerlei vrijetijdsactiviteiten. Sinds enkele jaren ondervinden watersporters op de Randmeren 's zomers grote hinder van waterplanten die naar de oppervlakte groeien. Er wordt periodiek gemaaid, maar het bevaarbaar gebied blijft beperkt en leidt in enkele gevallen tot gevaarlijke situaties. In samenwerking met andere partijen wordt naar oplossingen gezocht.

Bunschoten ligt midden in het Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland, hierdoor zet Bunschoten zich actief in voor een duurzame ontwikkeling van het landelijk gebied met behoud van kernkwaliteiten. Van hieruit zijn onder andere projecten ontstaan als Laakzone en de aanleg van fiets- en wandelpaden.

De rijke cultuurhistorische identiteit van Bunschoten maakt dat de gemeente aantrekkelijk is voor (dag)toeristen. De gemeente wil activiteiten stimuleren die Bunschoten op de kaart zetten, zoals het uitbreiden of versterken van activiteiten die gericht zijn op bestaande en nieuwe doelgroepen. Bunschoten heeft weinig overnachtingsmogelijkheden voor toeristen. Initiatieven zoals Bed & Breakfast en Kamperen bij de Boer zijn mogelijk gemaakt. Marketing en promotie van alle recreatieve/toeristische voorzieningen en infrastructuur is een belangrijk middel.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota's:

- Coalitieakkoord 2018 – 2022 *'Vertrouwen in Bunschoten'*
- Kadernota Cultuurbeleid *'Sporen naar een blijvende opdracht'* 2003
- Visie en actieplan voor een samenhangend cultuurbeleid 2008
- Erfgoedbeleid - Een nieuwe nota voor historische waarden 2008
- Masterplan behoud Museumhaven Spakenburg 2015
- Nota *'Een deurkie'* 2000
- Toekomstvisie 2025 *'Gemeente Bunschoten zijn we samen!'*
- Nota accommodatiebeleid *'Stimulus'* 2002
- Evaluatienotitie accommodatie en tarievenbeleid sport 2005
- Evaluatienotitie tarievenbeleid 2012
- Ontwikkelingsvisie Laakzone 2008
- Groenbeleidsplan 2015 – 2025
- 2^e Herziening snippergroenbeleid 2013
- Nota spelenbeleid *'Spelen Natuurlijk!'* Nu en in de toekomst' 2012 – 2021
- Bomenbeleid Bunschoten 2018 – 2023

Verordeningen:

- Algemene Subsidieverordening gemeente Bunschoten 2011
- Erfgoedverordening 2013
- Ligplaatsenverordening 2013

Taakveld Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken?

- Het bevorderen van sport en bewegen bij de jeugdige inwoners en inwoners met een beperking.
- Het ondersteunen en stimuleren van recreatieve sportbeoefening.
- Het ondersteunen van organisaties die zich bezighouden met sportbeoefening.

Wat gaan we er voor doen?

- Het bieden van (financiële) ondersteuning aan Stichting Gewoon Sport Bunschoten.
- Het stimuleren van sport en bewegen in de openbare ruimte.
- Het stimuleren van sportieve activiteiten gericht op gezondheidsbevordering.
- Het inzetten van buurtsportcoaches.

Taakveld Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

- Het in stand houden van een diversiteit aan sportvoorzieningen in de gemeente Bunschoten om inwoners de gelegenheid te bieden te kunnen sporten en de kwaliteit van de sportvelden te optimaliseren.

Wat gaan we er voor doen?

- Evaluatie huidig en planvorming toekomstig beheer en exploitatie De Duker en De Kuil.
- Sturing geven aan het onderhoud en renovatie van de sportvelden, door het opstellen van en uitvoering geven aan een beheersplan.
- Bieden van financiële ondersteuning aan verenigingen om sportaccommodaties in stand te houden of te realiseren. Bij de bouw van nieuwe accommodaties uitgaan van de multifunctionaliteit van het gebouw en de mogelijkheden tot kruisbestuiving.

Indicatoren Sportief Bunschoten

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Streefwaarden			
					2019	2020	2021	2022
Aantal sportvelden van de 12 met redelijk en hoger beoordeeld	E	Kwaliteits-onderzoek ISA-sport			12			

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat willen we bereiken?

- In stand houden van actieve bijdragen van inwoners aan het cultuuraanbod en ze stimuleren meer deel te nemen aan kunst en cultuur (actief en passief).
- Laten toenemen van samenwerking op het gebied van cultuur.

Wat gaan we er voor doen?

- Subsidiëren en stimuleren van passieve en actieve cultuurparticipatieprojecten via incidentele subsidies en subsidiëren van culturele verenigingen en instellingen.
- Subsidiëren en ondersteuning van het, op initiatief van de gemeente, in 2011 opgerichte Cultuurplatform en de hieruit voortvloeiende initiatieven.
- Subsidiëren van muzikeducatie door middel van projecten met een binnen schools programma gekoppeld aan een buitenschools vervolg.
- Deelname aan het Jeugdcultuurfonds, waardoor jeugdige minima laagdrempelig op cultuureducatie kunnen (onderdeel minimabeleid).

Taakveld Musea

Wat willen we bereiken?

- Het in standhouden van een professioneel en gecertificeerd museum om de omvangrijke gemeentelijke collectie historische voorwerpen te beheren en gezamenlijk met de rijke cultuurhistorie van de gemeente onder de aandacht te brengen van de gemeenschap en daarbuiten. Het museum interesseert en informeert actief, in samenwerking met andere partijen, zoveel mogelijk mensen (in het bijzonder ook jongeren) over de lokale cultuurhistorie.
- Stimuleren van onderzoek naar en het (digitaal) verspreiden van kennis van de rijke historie van de gemeente.

Wat gaan we er voor doen?

- Subsidiëren van een gecertificeerd museum die de cultuurhistorische collectie van de gemeente beheert.
- Subsidiëren van de lokale historische vereniging.

Indicator Musea

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Streefwaarden			
					2019	2020	2021	2022
Aantal bezoekers museum Spakenburg	P	Museum Spakenburg	11.509	11.211	15.000	15.000	15.000	15.000

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Cultureel erfgoed**Wat willen we bereiken?**

- Door middel van erfgoedbeleid op lange termijn de integraal historische waardevolle zaken behouden voor volgende generaties om daarmee de identiteit en het historisch besef van de samenleving te versterken.
- Het onder de aandacht brengen van de lokale cultuurhistorie en het vergroten van de kennis bij inwoners en bezoekers van de lokale cultuurhistorie.
- Laten toenemen van samenwerking op het gebied van cultureel erfgoed.

Wat gaan we er voor doen?

- Het handhaven van aantrekkelijke voorwaarden voor de 65 gemeentelijke monumenteneigenaren om de monumenten in stand te houden.
- Het voorbereiden van een vervolg op het gemeentelijk monumentenbeleid waarbij geïnventariseerd en onderzocht wordt (ook met participatie) of er meer gemeentelijke monumenten kunnen worden aangewezen.
- Naar behoren en met ambitie uitvoeren van de wettelijke verplichte taken op het gebied van cultuurhistorie, monumentenzorg en archeologie, waaronder het verankeren van de cultuurhistorische waarden in de ruimtelijke ordening.
- Subsidies aanvragen bij het Rijk voor onderhoud van de Rijksmonumenten in gemeentelijk eigendom.
- Gezamenlijk met de historische vereniging en andere geïnteresseerde partijen cultuurhistorisch waardevolle (foto)materialen uit de archieven en het lokale Erfgoed ontsluiten voor interactief gebruik via www.erfgoedbunschoten.nl.
- Plaatsen van cultuurhistorische informatieborden op diverse locaties in de gemeente.
- Het uitvoeren van een integraal en overkoepelend beleid voor het behoud van de Museumhaven van Spakenburg met historische botters op de lange termijn (Masterplan).
- Bundeling van krachten van de diverse stichtingen op gebied erfgoed, cultuur en recreatie onder andere door het Centrum van Erfgoed en Cultuur.
- Het uitvoeren van een (onderzoeks)project met participatie van inwoners en belanghebbenden voor een beter en duurzaam behoud van de Stadsweiden voortkomend uit het initiatiefvoorstel Bunschoten-Stad.

Indicator Cultureel erfgoed

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Streefwaarden			
					2019	2020	2021	2022
Aantal gemeentelijke monumenten	E	Gemeente	38	51 (65)	65	65+	65+	65+

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Media

Wat willen we bereiken?

- De bibliotheek als kenniscentrum laten fungeren.
- (Lees)ontwikkeling en ontspanning van de inwoners waarbij ingespeeld wordt op maatschappelijke veranderingen door middel van de bibliotheek.
- Instandhouding van een lokale omroep.

Wat gaan we er voor doen?

- Subsidiëren van Stichting Regiobibliotheek Eemland (waar)voor:
 - Beheer van een literatuurcollectie die diverse stromingen en gedachtegangen bevat;
 - Organiseren van lees(bevorderings)activiteiten;
 - Ondersteuning bieden aan en samenwerken met onderwijs- en andere instellingen op het gebied van cultuur;
 - Het opzetten van het programma Bibliotheek op School ter verbetering van onderwijsresultaten op het gebied van lees- en taalvaardigheid en informatie- en mediavaardigheden;
 - Mogelijkheid onderzoeken uitleenpunt in Eemdijk;
 - Ondersteunen aanpak laaggeletterdheid (Taalhuis).
- Subsidiëren van de lokale omroep (wettelijke verplichting).

Indicator Media

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Streefwaarden			
					2019	2020	2021	2022
% inwoners dat lid is van de bibliotheek	P	Bibliotheek Eemland	21,22	22	22	22	22	22

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat willen we bereiken?

- Een groene omgeving die bijdraagt aan het welzijn van de inwoners en een positieve uitwerking heeft op de woon- en leefomgeving. Vergroening van de stedelijke omgeving speelt een belangrijke rol bij klimaatadaptatie en het streven hierbij is om dit meer in de openbare ruimte toe te passen (tegengaan van hitte stress en het creëren van extra waterberging).
- De bomen voldoen aan de wettelijke zorgplicht en worden gecontroleerd op veiligheid.
- Een duurzaam bomenbestand. Nieuwe bomen en boomstructuren dienen voldoende ruimte te hebben, zowel boven- als ondergronds.
- Voor de jeugd dient een basisvoorziening voor spelen gewaarborgd te zijn. Met een gelijkmatige spreiding van speelplaatsen en trapvelden verdeeld over de gemeente. De inrichting van de speelplaatsen worden gekenmerkt door actief en 'natuurlijk' spelen.
- Extensieve recreatiemogelijkheden (wandelen-, fiets-, kano en ruiterroutes) vergroten.
- Relatie met water handhaven en versterken bij ontwikkeling van plannen (projecten Laakzone en de Zuyderzee).

Wat gaan we er voor doen?

- In het dagelijkse en systematische groenbeheer, bij groenrenovaties en nieuwe aanleg, keuzes maken die gericht zijn op het in stand houden en realiseren van kwalitatief hoogwaardig en passend groen. Het voortzetten van het bestrijden van onkruid op de verharding. Met hetzelfde doel voorwaarden stellen aan groenvoorzieningen in nieuw te ontwikkelen gebieden.
- Binnen de beschikbaar gestelde financiële middelen de VTA (boomveiligheid) uitvoeren. De uitvoering van maatregelen uit het beleid voor de waardevolle bomen en boomstructuren voortzetten.
- Het spelenbeleid systematisch gefaseerd in uitvoering nemen aan de hand van een uitvoeringsprogramma, inclusief het geïntensiveerde onderhoud van de kunstgrasvelden.
- Het veilig houden van de speelvoorzieningen wordt bereikt door het uitvoeren van inspecties en het plegen van onderhoud.
- Bij renovaties van speelplaatsen worden omwonenden betrokken bij de planvorming.
- Vrijkomende en nog veilige speeltoestellen worden opgeknapt en elders binnen de gemeente ingezet.

- Speeltoestellen die afgeschreven en/of afgekeurd zijn in verband met de veiligheid, worden vervangen.
- Onderhouden van het recreatiegebied bij de Palendijk.
- Uitvoeren van het ligplaatsenbeleid waarbij wordt gestimuleerd dat authentieke en binnen het beeld passende schepen een ligplaats innemen in de Museumhaven. Ook ingezet op het Masterplan behoud Museumhaven.
- Plaatsen van cultuurhistorische (informatie)voorzieningen.
- Onderzoek naar realisatie fitpark.
- Met betrokken partijen een plan opstellen voor de inrichting van het buitenterrein van zwembad de Duker.
- Leveren actieve inbreng (personele inzet) project Laakzone en realiseren overtoom.
- Instandhouden van een tweetal Toeristisch Overstap Punten (TOP) in de gemeente bij de Kooi en bij de Museumhaven van Spakenburg.
- Jaarlijks peilen en waar nodig herprofiëren van de zwemzone van Kleine Zeetje om aan de normen te blijven voldoen.
- Subsidiëren van de fietsboot.

Indicatoren Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Streefwaarden			
					2019	2020	2021	2022
De veiligheidsinspecties van speelvoorzieningen zijn uitgevoerd	P	Interne administratie	100%	100%	100%	100%	100%	100%
De mate waarin de beeldkwaliteit van groenvoorzieningen (A, B en C) wordt behaald	E	Interne inspecties	90,29%	93,5%	92%	92%	92%	92%

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Verbonden partijen Sport, cultuur en recreatie

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.

De coöperatie heeft als doel: het behartigen van de bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de belangen van de natuur. Daarnaast het bewaren en bevorderen van het natuur- en landschapsschoon en het bevorderen van de watersportsector, dit alles in het gebied van de Randmeren. Concreet heeft de coöperatie zich in het afgelopen jaar actief ingezet om, met het beschikbare budget en in overleg met de betrokken gemeenten, de waterplantenoverlast zoveel mogelijk te beperken. Daarbij zet de coöperatie haar netwerk in om de waterplantenproblematiek landelijk op de kaart te krijgen, om zo tot structurele oplossingen te komen en de financiering daarvoor rond te krijgen.

Indicatoren Sport, cultuur en recreatie

Indicator	Eenheid	Bron	2016 * Bunschoten	2016 Nederland
Niet sporters	%	Gezondheidsmonitor GGD, CBS en RIVM	50,2	48,7

* Dit onderzoek wordt één keer in de vier jaar uitgevoerd.

Wat mag het kosten?

Programma Sport, cultuur en recreatie

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
Lasten programmaonderdeel						
Sportbeleid en activering	171	213	226	225	213	195
Sportaccommodaties	1.297	1.274	1.320	1.335	1.325	1.321
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	101	129	129	129	129	129
Musea	288	254	260	258	258	258
Cultureel erfgoed	376	361	395	397	368	366
Media	375	383	387	387	387	387
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.577	1.791	1.887	1.855	1.854	1.854
Totaal lasten	4.185	4.405	4.604	4.586	4.534	4.510
Baten programmaonderdeel						
Sportbeleid en activering	8	0	0	0	0	0
Sportaccommodaties	256	199	204	204	204	204
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	11	18	18	18	18	18
Musea	98	72	72	72	72	72
Cultureel erfgoed	10	10	10	10	10	10
Media	0	0	0	0	0	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	45	48	45	45	45	45
Totaal baten	428	347	349	349	349	349
Saldo programmaonderdeel						
Sportbeleid en activering	163	213	226	225	213	195
Sportaccommodaties	1.041	1.075	1.116	1.131	1.121	1.117
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	90	111	111	111	111	111
Musea	190	182	188	186	186	186
Cultureel erfgoed	366	351	385	387	358	356
Media	375	383	387	387	387	387
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.532	1.743	1.842	1.810	1.809	1.809
Totaal saldo	3.757	4.058	4.255	4.237	4.185	4.161

Investeringsen

(Bedragen x € 1,-)

	2019	2020	2021	2022
Buitenterrein zwembad de Duker	75.000			
Kap gemeentelijke overlastbomen en vervangen essen	35.000			
Fitpark	50.000			
Vervanging digitalisering historisch beeldarchief	14.000			
Onderzoek zwemwater 't Kleine Zeetje	30.000			
Dakbedekking sportaccommodaties	15.000			
Totaal	219.000	-	-	-

Toelichting

De lasten op het taakveld Sportaccommodaties nemen toe door enerzijds aanpassing met inflatie en anderzijds door de extra lasten voor het onderzoek naar de herinrichting van het buitenterrein van de Duker en actualisering van de voorziening onderhoud sportvelden. Ook is een deel van het onderhoud straatwerk (€ 20.000,-) dat voorheen onder het taakveld Verkeer en vervoer viel nu toegerekend aan dit taakveld.

De stijging van taakveld Openbaar groen is vooral het effect van loon- en prijsaanpassing. Ook de effecten van de investeringen die gepland staan, waarvan onder andere de realisering van een fitpark en de kap van overlast gevende bomen (incidenteel) zijn oorzaak van de stijging.

2.6 Sociaal domein

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder A.H. Kok - van de Geest)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten wil een krachtige samenleving vormen waar iedereen aan mee kan doen, zowel in materieel als immaterieel opzicht. Zelfredzaamheid en zelforganiserend vermogen van inwoners en van de lokale gemeenschap staat hierbij voorop en wordt versterkt. Waar nodig wordt passende ondersteuning geboden. Elk kind kan gezond en veilig opgroeien en zijn talenten ontwikkelen.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Samenkracht en burgerparticipatie
- Wijkteams
- Inkomensregelingen
- Begeleide participatie
- Arbeidsparticipatie
- Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- Maatwerkdienstverlening 18+
- Maatwerkdienstverlening 18-
- Geëscaleerde zorg 18+
- Geëscaleerde zorg 18-

Het programma Sociaal domein is onlosmakelijk verbonden met het programma Onderwijs, Sport, cultuur en recreatie en Volksgezondheid en milieu.

Context en achtergrond

Alle inwoners van de gemeente Bunschoten hebben gelijke kansen om mee te doen

De gemeente Bunschoten wil een krachtige samenleving vormen waar iedereen aan mee kan doen, zowel in materieel als immaterieel opzicht.

Daarvoor werken overheid, maatschappelijke partners en inwoners samen om de maatschappelijke doelen te realiseren. Daarbij wordt de eigen identiteit en mogelijke beperkingen van inwoners in acht genomen.

Daaruit volgen vier missies:

1. *Alle inwoners kunnen volwaardig meedoen en krijgen daarbij – waar nodig – ondersteuning*
We bevorderen de participatie van personen en ondersteunen zelfredzaamheid.
2. *Alle inwoners ondersteunen elkaar en zetten zich actief in voor hun omgeving*
Door sociale samenhang te bevorderen wonen inwoners graag in de gemeente Bunschoten. Mensen letten op elkaar, helpen elkaar en voelen zich veilig bij elkaar. Hierin hebben ook (sport)verenigingen, bedrijven en geloofsgemeenschappen een belangrijke rol.
3. *Alle inwoners hebben een optimale gezondheid*
Gezondheid is geen doel op zich maar een middel om volwaardig mee te doen. Gezondheid is het vermogen van mensen om zich aan te passen en zelf regie te voeren in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.
4. *De jeugd kan zich optimaal ontwikkelen en groeit veilig op*
De jeugd verdient extra aandacht, hoewel ook de vorige missies betrekking hebben op de jeugd. Jeugdigen moeten zich optimaal kunnen ontwikkelen en in een veilige omgeving opgroeien.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota's:

- Coalitieakkoord 2018 – 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*'
- Integraal beleidskader sociaal domein 2019 – 2022
- Beleidsplan Mantelzorg en vrijwilligerszorg 2016-2019, '*Samen kunnen we meer! Omzien naar elkaar*'
- Woonvisie 2016 – 2021 gemeente Bunschoten
- Beleidsplan schuldhulpverlening 2016 – 2019 gemeente Bunschoten
- Ankerpunten Minimabeleid 2017 e.v.

Verordeningen:

- Verordening Sociaal Domein 2019 gemeente Bunschoten
- Verordening burgerparticipatie Sociaal Domein 2016 gemeente Bunschoten
- Verordening Cliëntenparticipatie Wet sociale werkvoorziening
- Verordening Persoonsgebonden budget begeleid werken Wet sociale werkvoorziening

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken?

- Inwoners participeren zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving.
- Kracht van de samenleving wordt optimaal benut.
- Er is voldoende passend aanbod van basiszorginfrastructuur.
- Ouders/verzorgers voelen zich beter toegerust in hun ouderschap en relatie.
- Eenzaamheid onder inwoners neemt af.
- Daling overbelaste mantelzorgers.

Wat gaan we er voor doen?

- Extra inzet om de basiszorginfrastructuur te versterken.
- Ondersteuning van twee burgerinitiatieven.
- Succesvolle pilots worden structureel ingezet en gefinancierd.
- De pilot dagactiviteiten voor kwetsbare jeugdigen en kwetsbare ouderen wordt voortgezet en mogelijk uitgebreid.
- Er worden meer vrijwilligers geworven die zich inzetten voor buurt of gemeenschap.
- Inwoners bij wie mogelijk sprake is van eenzaamheid worden bezocht.
- Uitvoering van het beleidsplan mantelzorg en vrijwilligerszorg om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen.
- Voor alle peuters van 2,5 tot 4 jaar met een VVE indicatie is er een passende plek in de kinderopvang.

Taakveld Wijkteams

Wat willen we bereiken?

- Inwoners worden tijdig geholpen.
- Specialistische hulp voorkomen.
- Eén huishouden, één plan, één regisseur.

Wat gaan we er voor doen?

- Het Sociaal Team (inclusief Zorgloket) regelt in goed overleg met de inwoner passende zorg met medeneming van de mogelijkheden die familie en sociaal netwerk biedt.
- Het team werkt nauw samen met maatschappelijke partners.
- Het team is toegankelijk (laagdrempelig), signaleert en voorziet in een integrale aanpak.
- Het team helpt zo snel mogelijk en probeert wachtlijsten tegen te gaan.

Taakveld Inkomensregelingen

Wat willen we bereiken?

- Inwoners zijn duurzaam aan het werk.
- Onvoldoende inkomen is geen reden om niet mee te doen.

Wat gaan we er voor doen?

- Bijstandsgerechtigden worden begeleid naar duurzaam werk.
- Mensen met verminderd arbeidsvermogen worden begeleid naar duurzaam werk met loonkostensubsidie.
- Jongeren zonder startkwalificatie worden begeleid.
- Minima doen mee conform de Uitwerking Ankerpunten Minimabeleid.

Taakveld Begeleide participatie

Wat willen we bereiken?

- Inwoners zijn met ondersteuning duurzaam aan het werk.

Wat gaan we er voor doen?

- Inwoners begeleiden met een beperking of chronische, psychiatrische of psychosociale problemen naar een zinvolle besteding van de dag.
- Inwoners worden zo veel mogelijk bij reguliere werkgevers geplaatst.

Taakveld Arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken?

- Inwoners zijn (met ondersteuning) duurzaam aan het werk.

Wat gaan we er voor doen?

- Conform de Verordening Sociaal Domein worden voorzieningen ingezet om bijstandsgerechtigden, mensen met verminderd arbeidsvermogen en inwoners met een beperking of chronische, psychiatrische of psychosociale problemen te begeleiden naar een zinvolle dagbesteding.
- Bij inzet van voorzieningen wordt een goede afweging gemaakt tussen kosten en opbrengsten.

Taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Wat willen we bereiken?

- Inwoners blijven langer thuis wonen.

Wat gaan we er voor doen?

- Inwoners krijgen advies hoe zij zelf aan de slag kunnen om langer thuis te kunnen blijven wonen of tijdig te verhuizen.
- Conform de Woonvisie wordt gezocht naar een aanbod van levensloopbestendige woningen.

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18-/18+

Wat willen we bereiken?

- Voldoende passend aanbod specialistische zorg.
- Minder inwoners met problematische schulden.
- Meer kinderen groeien zo mogelijk thuis op.

Wat gaan we er voor doen?

- In regionaal verband wordt samengewerkt aan een goed en passend aanbod van (specialistische) zorgvoorzieningen samen met veel lokale partners.
- Het beleidsplan Schuldhulpverlening wordt uitgevoerd.

Taakveld Geëscaleerde zorg 18-/18+

Wat willen we bereiken?

- Een goede aansluiting en effectieve samenwerking van het Sociaal Team met partners op het gebied van veiligheid om waar nodig tijdig en effectief te signaleren en hulp in te zetten.

Wat gaan we er voor doen?

- Het Sociaal Team werkt samen met Veilig Thuis, SAVE, de politie, het Veiligheidshuis en overige benodigde partners.

Indicatoren Sociaal domein

Omschrijving	Bron	Werkelijk 2017	Streefwaarde 2022
Aantal gezinnen uit bijstand duurzaam aan het werk	Jaarwerk <u>BBS</u>	37	100
Aantal inwoners met schuldhogte van meer dan € 50.000	Jaarwerk Uitvoerder	28	25
Aantal inwoners vanaf 75 jaar die nog zelfstandig wonen	<u>WSJG</u>	906	1.000
% Inwoners dat specialistische zorg ontvangt	<u>WSJG</u>	18,9	18,5
Aantal vrijwilligers dat zich inzet voor buurt of gemeenschap	Jaarwerk De Boei	160	200
% Eenzame senioren	<u>WSJG</u>	32,2	30
% Jongeren met jeugdhulp met verblijf	<u>WSJG</u>	0,7	0,7
Alle kinderen van 2,5 tot 4 jaar een plek in de peuter- of in kinderopvang	<u>SZW/ VNG</u>	Non bereik 113	Non bereik 0

Toelichting indicatoren

Er worden op deze indicatoren geen streefwaarden per jaar genoemd, maar per beleidsperiode van vier jaar, omdat de transformatie met kleine stappen gaat. Effecten zijn pas op langere termijn zichtbaar. Ieder jaar wordt de stand van zaken weergegeven.

Verbonden partijen Sociaal Domein

Samenwerking Sociaal Domein Baarn, Bunschoten en Soest

Deze gemeenschappelijke regeling heeft ten doel de kwetsbaarheid van de eigen organisatie te reduceren, de efficiency te verhogen en de output- en proceskwaliteit te verhogen bij de uitvoering van specifieke taken op het gebied van het Sociaal domein. Naast werk en inkomen is ook de zorgadministratie en het werkgeverschap van de sociaal team belegd.

Het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (RWA/ Amfors Holding B.V.)

De gemeenschappelijke regeling RWA voert voor Bunschoten de Wet sociale werkvoorziening uit. De Wsw regelde tot 2015 dat mensen met een arbeidsbeperking beschermd aan het werk kunnen. Deze mensen met een Wsw-indicatie zijn in dienst van de RWA. Amfors Holding B.V. is namens RWA belast met de uitvoering van de Wsw. De medewerkers werken in de verschillende bedrijven (businessunits), zoals Eemfors en Cleanfors.

Indicatoren Sociaal domein

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2017	Nederland 2017
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	Landelijk informatiesysteem arbeidsplaatsen	835,7	758,2
Jongeren met een delict voor de rechter	% van alle jongeren van 12-21 jaar	Verwey Jonker Instituut	0,97 (2015)	1,45 (2015)
Kinderen in armoede	% van kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut	2 (2015)	6,58 (2015)
Netto arbeidsparticipatie	%	<u>CBS</u>	72,5	66,7
Jeugdwerkloosheid	% van alle jongeren van 16-22 jaar	Verwey Jonker Instituut	0,52 (2015)	1,52 (2015)
Bijstandsuitkeringen	Aantal per 10.000 inwoners	<u>CBS</u>	13,8 *	41,1 *
Aantal re- integratievoorzieningen	18 jaar en ouder Aantal per 10.000 inwoners	<u>CBS</u>	22,8 *	29 *
Jongeren met jeugdhulp	15-65 jaar % van alle jongeren tot 18 jaar	<u>CBS</u>	10,1 *	9,7 *
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	<u>CBS</u>	0,6 *	1 *
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12-22 jaar	<u>CBS</u>	- *	0,4 *
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Aantal per 1.000 inwoners	<u>CBS</u>	46 *	57 *

Wat mag het kosten?

Programma Sociaal domein

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
Lasten programmaonderdeel						
Samenkracht en burgerparticipatie	1.524	1.635	1.869	1.869	1.869	1.868
Wijkteams	865	803	775	763	763	763
Inkomensregelingen	3.182	3.062	3.266	3.266	3.266	3.266
Begeleide participatie	1.179	1.134	1.074	1.040	1.021	1.016
Arbeidsparticipatie	352	200	169	169	169	169
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	385	448	460	460	460	460
Maatwerkdienstverlening 18+	2.079	2.148	2.229	2.229	2.229	2.229
Maatwerkdienstverlening 18-	3.291	3.031	3.250	3.250	3.250	3.250
Geëscaleerde zorg 18+	3	15	16	16	16	16
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	12.860	12.476	13.108	13.062	13.043	13.037
Baten programmaonderdeel						
Samenkracht en burgerparticipatie	39	40	34	25	17	8
Wijkteams	27	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	2.344	2.264	2.264	2.264	2.264	2.264
Begeleide participatie	0	0	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	75	40	41	41	41	41
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	137	125	75	50	50	50
Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	2.622	2.469	2.414	2.380	2.372	2.363
Saldo programmaonderdeel						
Samenkracht en burgerparticipatie	1.485	1.595	1.835	1.844	1.852	1.860
Wijkteams	838	803	775	763	763	763
Inkomensregelingen	838	798	1.002	1.002	1.002	1.002
Begeleide participatie	1.179	1.134	1.074	1.040	1.021	1.016
Arbeidsparticipatie	277	160	128	128	128	128
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	248	323	385	410	410	410
Maatwerkdienstverlening 18+	2.079	2.148	2.229	2.229	2.229	2.229
Maatwerkdienstverlening 18-	3.291	3.031	3.250	3.250	3.250	3.250
Geëscaleerde zorg 18+	3	15	16	16	16	16
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo	10.238	10.007	10.694	10.682	10.671	10.674

Toelichting

De forse stijging van de lasten binnen dit programma is volledig toe te schrijven aan de ontwikkeling van de zorgkosten. De kosten zijn geraamd op basis van de uitkomst 2017 en vermeerderd met de inflatie voor loon- en prijsstijging. Het taakveld Inkomensregelingen is gebaseerd op de vastgestelde begroting 2019 van BBS en voor de begeleide arbeidsparticipatie is de begroting 2019 van RWA de basis. Naast de ontvangen middelen uit het gemeentefonds is een gemeentelijke bijdrage geraamd van € 160.000,-.

2.7 Volksgezondheid en milieu

(Taakveld Volksgezondheid valt onder de commissie Samenleving, portefeuillehouder A.H. Kok - van de Geest. De taakvelden Riolering en Begraafplaatsen en crematoria horen bij de commissie Ruimte, portefeuillehouder R.J. Beukers. Begraafbeleid behoort bij M. van de Groep. De overige taakvelden zijn onderdeel van de commissie Ruimte, portefeuillehouder G. Koops.)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente heeft oog voor de gezondheid van haar inwoners, iedereen moet optimale kansen op gezondheid hebben en de gezondheidsverschillen moeten kleiner worden. Daarnaast streeft de gemeente naar een duurzame en leefbare gemeente.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Volksgezondheid
- Riolering
- Afval
- Milieubeheer
- Begraafplaatsen en crematoria

Context en achtergrond

Volksgezondheid

Gezondheid is geen doel op zich, maar een middel om volwaardig mee te doen. Het hebben van een ziekte of aandoening, betekent niet dat mensen ongezond zijn. Het uitgangspunt is dat gezondheid niet gezien wordt als afwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om zich aan te passen en zelf regie te voeren in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven. Optimale gezondheid bevorderen door inwoners preventief te wijzen op gezondheidsrisico's.

De ruimte die gemeenten hebben om eigen gezondheidsbeleid te voeren, wordt bepaald door wettelijke en financiële kaders. De Wet Publieke Gezondheid is het belangrijkste wettelijke kader. Op basis van deze wet is de gemeente verantwoordelijk voor publieke gezondheidszorg. Publieke gezondheidszorg richt zich op de zorg voor de gezondheid van de hele samenleving en voor risicogroepen. Het is de taak om de gezondheid van de inwoners te beschermen, te bewaken en te bevorderen. Daarmee vult het de reguliere zorg aan, die vooral gericht is op genezing en verzorging van individuele patiënten op het moment dat hun gezondheid al geschaad is. Een groot gedeelte van de taken op het gebied van gezondheid is wettelijk vastgelegd, met weinig beleidsvrijheid voor de gemeente. De GGD is daarbij de belangrijkste uitvoerder. Het betreft de volgende taken:

- gezondheidsbevordering algemeen
- jeugdgezondheidszorg
- preventieve ouderengezondheidszorg
- infectieziektebestrijding

Naast de Wpg heeft de gemeente ook te maken met de landelijke nota gezondheidsbeleid. De landelijke speerpunten bieden aangrijpingspunten voor gemeenten om effectiever beleid te voeren. Tot slot heeft de gemeente te maken met het Nationaal preventieakkoord. Voor de komende jaren wordt vanuit dit akkoord ingezet op de thema's roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. Dit zijn de thema's die leiden tot een groot gezondheidsverlies en die een hoge ziektelast veroorzaken.

Naast de wettelijke taken waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, ligt de focus de komende vier jaar op overgewicht en problematisch middelengebruik onder jeugdigen. De gemeente zet vooral in op preventie, zodat mensen gezond kunnen blijven en daarmee gezondheidsproblemen voor kunnen zijn. Verder wordt de integraliteit tussen verschillende beleidsterreinen binnen de gemeente gestimuleerd. Daarbij wordt vooral verbinding gezocht met het sociaal domein, maar ook met veiligheid en ruimtelijke ordening (nieuwe Omgevingswet).

Riolering, Afval en Milieubeheer

De gemeente vergunt bedrijfsvestigingen en bewaakt de milieubelasting door bedrijven, zorgt voor gescheiden inzameling van huishoudelijk afval, streeft naar energiebesparing, stimuleert waar mogelijk duurzaam bouwen, houdt een goede riolering in stand en geeft voorlichting aan burgers en bedrijven. Voor de uitvoering van het beleid maakt de gemeente gebruik van aanwezige wet- en regelgeving waaronder de Wet milieubeheer. Naast de verplichte taken kan een gemeente op een reeks van onderwerpen ook eigen beleid formuleren zoals in het Milieuprogramma 2015-2019 is verwoord. In het Milieuprogramma 2015-2019 is aangegeven welke taken verplicht zijn en welke facultatief.

Begraafplaatsen en crematoria

Gemeente Bunschoten bezit twee begraafplaatsen en geen crematoria. Memento Mori is in 1908 in gebruik genomen, De Akker in 2005. Laatst genoemde begraafplaats is moderner en heeft het uiterlijk van een park. Daarnaast zijn er meer mogelijkheden dan op de andere begraafplaats. Er is bijvoorbeeld een ruimte voor islamitische graven, een urnenkelder en een ruimte om as uit te strooien na een crematie.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018 – 2022 ‘*Vertrouwen in Bunschoten*’
- Integraal beleidskader sociaal domein 2019 – 2022
- Verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) 2013 – 2018
- Waterplan Bunschoten 2006 – 2015
- Baggerplan Bunschoten 2013 – 2023
- Beheerplan Oeververdediging en Frontmuren 2016 – 2030
- Verbreed Basis Rioleringsplan 2013
- Calamiteitenplan riolering Bunschoten 2007
- Meetplan Overstortregistraties 2005
- Plan van Aanpak diffuse bronnen 2007
- Waterplan Bunschoten 2006 – 2015 (nog niet geactualiseerd)
- Quick Scan Wateroverlast Bunschoten Spakenburg oktober 2007
- Parapluplan ‘*Samen naar een duurzame afvalwaterketen*’ 2014
- Baggerbeheerplan 2013 – 2023
- Afvalstoffenverordening gemeente Bunschoten
- DVO ROVA gemeente Bunschoten
- Milieuprogramma 2015 – 2019 gemeente Bunschoten
- Notitie Duurzaamheid gemeente Bunschoten
- Begraafplaats beheerplan gemeente Bunschoten 2015 – 2025

Taakveld Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

- Afname van het aantal inwoners met overgewicht.
- Afname van het aantal jeugdigen met problematisch alcoholgebruik.

Wat gaan we er voor doen?

- Naar aanleiding van het Beleidskader Sociaal Domein een uitvoeringsplan maken met de betrokken partijen, zoals De Boei, GGD en Jellinek.
- Verdere stimulering van de Gezonde School bij het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs.
- Voortzetting voorlichting op basisonderwijs en voortgezet onderwijs (versterken weerbaarheid jongeren).
- Meedoen aan landelijke campagnes zoals Stoptober (maand niet roken), IkPas (maand geen alcohol).
- Versterken van contacten met lokale en regionale zorgpartners, zoals de huisartsen, De Boei/ Jeugdgezondheidszorg, de kerken en de sportverenigingen.
- Mogelijkheden onderzoeken van het IJslandse model.
- Continuering van subsidiering van de buurtsportcoach en ondersteuning initiatief van de huisartsen voor loopgroep mensen met overgewicht.

Indicatoren Gezond Bunschoten

Indicator	Bron	Werkelijk 2016	Streefwaarde 2022
% Scholen met vignet "Gezonde school" of certificaat "Welbevinden" of "Roken en Alcohol"	GGD Monitor	50	75
% jeugdigen dat aan de beweegnorm voldoet	GGD Monitor	40	45
% volwassenen en senioren dat aan de beweegnorm voldoet	GGD Monitor	60,0 / 71,8	70 / 80
% kinderen (10-11 jr) met overgewicht	GGD Monitor	10	10
% volwassenen en senioren met overgewicht	GGD Monitor	47,0 / 66,2	47,0 / 66,2
% jeugdigen dat de afgelopen maand alcohol heeft gedronken	GGD Monitor	31	28
% drugsgebruik wiet/ hasj 18-	GGD Monitor	1	<1,0
% harddrugsgebruik 19+	GGD Monitor	8	7

Toelichting indicatoren

De GGD monitort elke vier jaar, laatste keer in 2016. Daarom is het niet mogelijk om elk jaar cijfers aan te leveren.

Taakveld Riolering

Wat willen we bereiken?

- Het rioleringsstelsel in optimale staat houden en beheren.
- Het waterschap betrekken bij planvorming en uitvoering van maatregelen.
- De waterwegen in beheer bij de gemeente zijn op diepte.
- De waterafvoer in deze waterwegen is gewaarborgd.
- De waterkwaliteit in deze watergangen voldoet aan de verwachtingen.
- Een efficiënte werkrelatie met het waterschap onderhouden waarbij gezocht wordt naar win-win situaties.

Wat gaan we er voor doen?

- In een aantal straten de riolering vervangen. Er wordt weer een deel van het stelsel gereinigd en geïnspecteerd. Hiervoor wordt er samenwerking gezocht met andere gemeenten binnen de Zuiveringskring Amersfoort.
- De rioolgemalen worden periodiek onderhouden. Dit vindt voor een klein deel in eigen beheer plaats en voor het overige deel worden onderhoudspartijen ingezet.
- Het 'Waterplan' wordt geactualiseerd. In dit nieuwe plan wordt aandacht geschonken aan het verbeteren van de waterkwaliteit en het verwerken van grotere hoeveelheden water als gevolg van de neerslagontwikkeling.
- Klimatologische ontwikkelingen, zoals extreme neerslaghoeveelheden, vraagt grote inspanningen. Er wordt een beroep op de burger gedaan om te kijken naar oplossingen en maatregelen.
- Binnen de samenwerking in het Platform Water Vallei en Eem is de focus gericht op het verminderen van hittestress (in stedelijk gebied overlast van hitte door langdurige hoge temperaturen) door de aanleg van waterpartijen en groenvoorzieningen en het aanplanten van bomen. Verder is de samenwerking toe aan een proactieve sturing op het voorkomen van calamiteiten. Dat kan met behulp van de in de afgelopen jaren geïnvesteerde meetnetten en data analyses.
- Regelmatige de grondwaterstanden meten.
- Door meer onderzoek en maatregelen wil de gemeente Bunschoten de waterkwaliteit verbeteren, zodat vis en andere waterdieren en waterplanten zich goed en in diversiteit kunnen ontwikkelen.
- Door intensieve samenwerking in de regio wil de gemeente het watermilieu verbeteren tegen zo laag mogelijk maatschappelijke kosten.

- In een aantal watergangen wordt gepeild om de aanwas van slib (bagger) te monitoren. Aan de hand hiervan worden plannen opgesteld voor het baggeren van deze watergangen. Een en ander uiteraard afhankelijk van de resultaten van de monitoring.
- Door het regelmatig doorspoelen van de watergangen wordt de waterkwaliteit verbeterd. Met het waterschap wordt afgesproken dat er door het waterschap adequaat gehandeld wordt met betrekking tot verzoeken van de gemeente in bepaalde watergangen meer of minder te spoelen.

Taakveld Afval

Wat willen we bereiken?

- Een schone gemeente en een functionele grondstoffen- en restafvalinzameling.

Wat gaan we er voor doen?

- Samenwerking met AVU en ROVA over verspilling grondstoffen. Deze samenwerking sluit aan bij de doelstelling van de gemeente om minder restafval te hebben en meer te recycleren.
- In 2019 wordt gewerkt aan het verder optimaliseren van het afvalinzamelsysteem.
- Onderzoek naar de mogelijkheid en kosten van nascheiding van restafval als afvalverwerkingssysteem voor de gemeente.
- Er wordt gekeken naar de verplaatsing van het aanbestedstation. Het aanbestedstation blijft binnen de grenzen van de gemeente Bunschoten en ook de knipkaart blijft behouden.

Taakveld Milieubeheer

Wat willen we bereiken?

- Het behouden en zo mogelijk verbeteren van een duurzame leefomgevingskwaliteit in Bunschoten.

Wat gaan we er voor doen?

- Taken vanuit het Milieuprogramma 2015-2019 uitvoeren.
- Uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen naar aanleiding van de Notitie Duurzaamheid, zoals het opzetten van zonne-installaties op gemeentelijke gebouwen.
- Met betrokken partijen invulling geven aan actuele onderwerpen op het gebied van leefbaarheid, zoals afvalinzameling en –scheiding, duurzame dienstreizen, het besparen van energie in de gebouwde omgeving en het opwekken van duurzame energie.
- Particulieren, maatschappelijke organisaties en VvE's middels de Duurzaamheidslening dan wel Stimuleringslening aanzetten tot het treffen van energiebesparende maatregelen.
- Toewerken naar 'Nul op de meter' woningen naar aanleiding van het project 'Product Markt Combinatie Innovatie Eemland'. Dit wordt uitgevoerd met lokale bedrijven en organisaties en verschillende buurgemeenten.
- Participeren in het onderzoeken en uitwerken van een financieringsconstructie voor particulieren (objectgebonden of grondgebonden financiering), zodat verregaande energetische maatregelen betaald kunnen worden en de energietransitie een kans van slagen krijgt.
- Participeren in de totstandkoming van de regionale energie- en klimaatstrategie.
- Voorbereidingen treffen voor de planning (warmteplan) van de transitie naar aardgasvrij, gericht op een Co²-arme gebouwde omgeving in 2050. Het warmteplan moet uiterlijk in 2021 gereed zijn.
- Het Energieloket Bunschoten onder de aandacht brengen.
- Outputfinanciering bij de RUD, op basis van daadwerkelijk afgenomen producten.
- Voorbereiden van de implementatie van de Omgevingswet op het gebied van milieu, duurzaamheid en de energietransitie.
- Inpassing van de Wet bodembescherming in de toekomstige Omgevingswet volgen, waardoor taken van provincie naar gemeente schuiven.
- Integraal samenwerken met handhavers in de gemeentelijke organisatie en daarbuiten (bijvoorbeeld het Waterschap in het discrepantieproject), vanuit het vastgestelde Actualisatie Integrale Handhavingsbeleid.
- Integraliteit met betrekking tot het onderwerp klimaatadaptatie verder vormgeven.

Taakveld Begraafplaatsen en crematoria

Wat willen we bereiken?

- Beide begraafplaatsen, Memento Mori en de Akker, zien er verzorgd en netjes uit.
- Het begraafbeleid met piëteit uitvoering geven.

Wat gaan we er voor doen?

- Het onderhoud van de begraafplaats onderhouden op het vastgestelde onderhoudsniveau A.
- Met zorg en piëteit uitvoering geven aan het begraafbeleid. Hieronder valt ook het ruimen van algemene en particulier graven waarvan de grafrechten zijn verlopen en waarbij rechthebbenden deze niet meer verlengen.

Verbonden partijen Volksgezondheid en milieu

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht

De GGDrU beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de gemeenten in het werkgebied. Zij doet dit door de risico's voor gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van de inwoners te bevorderen. Ook als er incidenten uitbreken in de regio zorgt de GGDrU voor snelle hulpverlening, in samenwerking met de VRU.

Afvalverwijdering Utrecht

De AVU werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht.

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht

De RUD Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken uit voor de provincie Utrecht en 11 andere gemeenten waaronder Bunschoten. De manier waarop de RUD en haar opdrachtgevers samenwerken en de verdeling van taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in een gemeenschappelijke regeling. De vergunningverleners en toezichthouders werken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.

N.V. ROVA Holding

De ROVA zamelt de huishoudelijke afvalstoffen in, in de gemeente Bunschoten.

Vitens N.V.

Vitens NV heeft als missie een duurzame, efficiënte en effectieve watervoorziening binnen het voorzieningsgebied van de aangesloten bedrijven, voor de verschillende deelmarkten en doeleinden van waterverbruik, volgens de hoogste standaards op het gebied van kwaliteit, gezondheid en beschikbaarheid, gebaseerd op een integraal beheerde en duurzaam ingerichte waterketen.

Indicatoren Volksgezondheid en milieu

Indicator	Eenheid	Bron	2016 Bunschoten	2016 Nederland
Fijn huishoudelijk restafval *	KG per inwoner	CBS	183	189
Hernieuwbare elektriciteit	%	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	2,1	12,9

* Vanuit de ROVA jaarrapportage 2017 betreft het aantal fijn huishoudelijk restafval 45 kg per inwoner.

Wat mag het kosten?

Programma Volksgezondheid en milieu

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
Lasten programmaonderdeel						
Volksgezondheid	712	796	837	837	837	837
Riolering	1.195	1.307	1.385	1.426	1.469	1.531
Afval	2.007	1.928	2.074	2.023	2.022	2.017
Milieubeheer	695	864	724	727	727	727
Begraafplaatsen en crematoria	348	396	415	415	419	419
Totaal lasten	4.957	5.291	5.435	5.428	5.474	5.531
Baten programmaonderdeel						
Volksgezondheid	4	0	0	0	0	0
Riolering	1.282	1.324	1.471	1.529	1.590	1.654
Afval	2.031	1.844	1.937	1.937	1.937	1.937
Milieubeheer	-1	120	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	332	359	368	368	368	368
Totaal baten	3.648	3.647	3.776	3.834	3.895	3.959
Saldo programmaonderdeel						
Volksgezondheid	708	796	837	837	837	837
Riolering	-87	-17	-86	-103	-121	-123
Afval	-24	84	137	86	85	80
Milieubeheer	696	744	724	727	727	727
Begraafplaatsen en crematoria	16	37	47	47	51	51
Totaal saldo	1.309	1.644	1.659	1.594	1.579	1.572

Investerings

(Bedragen x € 1,-)

	2019	2020	2021	2022
Aanleg vierde grafheuvel begraafplaats de Akker		94.000		
Vervanging hogedruk unit	11.000			
Vervanging nota milieubeleid	20.000			
Vervanging/renovatie riolering	906.900	1.111.600	1.879.000	1.053.000
Drukunits				291.000
Vestigen zakelijk recht drukriolering	115.000			
Aanpassing watergangen en aanleg duiker				250.000
Investeren in duurzaamheid	4.500			
Totaal	1.057.400	1.205.600	1.879.000	1.594.000

Toelichting

De stijging van de lasten op het taakveld Volksgezondheid is gebaseerd op de vastgestelde begroting 2019 van de GGD.

De lasten van de riolering zijn gebaseerd op het rioolbeheerplan. Bij de baten is nog gerekend met een extra jaarlijkse stijging van 4%. Uit het nieuwe rioolbeheerplan moet blijken of dat nog steeds nodig is.

De lasten voor de reiniging zijn gebaseerd op de informatie van de ROVA en de vastgestelde begroting 2019 van de AVU. In de raming is het onafhankelijk onderzoek naar afvalscheiding opgenomen. Hiervoor is een bedrag in de kadernota 2019 geraamd van € 50.000,-.

Bij de baten is een stijging te zien van de inkomsten en dat is vooral het effect van hoger geraamd dividend ROVA en vergoedingen glas. Aan de andere kant komt er minder binnen in het kader van Diftar (€ 40.000). Er wordt vanuit gegaan dat eenzelfde bedrag in mindering komt op het verwerken van afval. Ook de oud papierprijzen staan onder druk naast de opbrengsten uit PMD (zowel de vergoeding per ton als de ingezamelde hoeveelheden door afgekeurde vrachten).

De saldi op de taakvelden riolering, afval en begraafplaatsen zijn de mutaties in de betreffende egalisatiereserves.

2.8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

(Commissie Ruimte, portefeuillehouder G. Koops)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten kenmerkt zich als een 'eiland in de groene zee'. Ingezet wordt op het behoud van het open landschap rondom Bunschoten. Bunschoten wil voldoende ruimte houden voor opvang van de eigen bevolking en de ontwikkeling van de plaatselijke werkgelegenheid. Gestreefd wordt naar handhaving en versterking van de bestaande kenmerken en kwaliteiten: kleinschaligheid, cultuurhistorie, rust en natuur en de ligging aan het water.

Het beleid streeft naar een zodanige inrichting van de gemeente dat voldoende ruimte bestaat voor wonen, werken en voorzieningen. Samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties wordt er gewerkt aan een vitale gemeente, waar het aantrekkelijk is om in te wonen, werken en recreëren.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Ruimtelijke ordening
- Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)
- Wonen en bouwen

Context en achtergrond

Ruimtelijke ordening

De rijksoverheid werkt sinds een geruim aantal jaren aan een wetgevingstraject dat grote gevolgen heeft voor de wetgeving en werkwijze binnen het omgevingsrecht (bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, erfgoed, natuur en infrastructuur). De nieuwe Omgevingswet, welke inmiddels door de Tweede en Eerste Kamer is vastgesteld, moet een groot aantal bestaande wetten en uitvoeringsregelingen (AMvB's en ministeriële regelingen) gaan vervangen. Vooralsnog wordt uitgegaan van inwerkingtreding van deze nieuwe wet per 1 januari 2021. Doel van de wet is het mooier, schoner en veiliger maken van de leefomgeving. Het heeft organisatiebreed gevolgen voor de wijze van werken.

In de komende jaren wordt verder gewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet in de organisatie. Dit heeft betrekking op inhoudelijke aspecten, maar ook op het automatiseringstraject (Digitale Stelsel Omgevingswet). De gemeenteraad wordt op een geëigend moment verder geïnformeerd over dit implementatietraject.

Grondexploitatie

Voor dit taakveld gelden enkele algemene beleidsuitgangspunten. Ten behoeve van de uitgangspunten wordt aan diverse woningbouwprojecten (mee)gewerkt. Vanuit deze projecten worden woningen toegevoegd waarmee het inwoneraantal kan worden verhoogd. Door in de projecten te participeren en voorwaarden te stellen aan het woningbouwprogramma wordt voorzien in passende woonruimte voor de doelgroepen van het vastgestelde volkshuisvestingsbeleid. In regionaal verband wordt meegewerkt aan de opstelling van de Regionale ruimtelijke visie Regio Amersfoort waarmee in 2016 is gestart.

Wonen

Starters en senioren en zorgbehoevenden zijn nog altijd belangrijke lokale doelgroepen. In regionaal verband worden afspraken gemaakt met betrekking tot de huisvesting van specifieke doelgroepen, zoals mensen met verstandelijke en/of lichamelijke beperkingen en mensen met een zorgbehoefte. Daarbij staat de gemeente open voor lokale initiatieven. Rengerswetering is de wijk om vorm te geven aan het doelgroepenbeleid voor betaalbare huisvesting. Daar moet ook de realisatie van sociale huurwoningen plaatsvinden, maar waar mogelijk ook op andere locaties. Voor de duurdere sector komen inbreidingslocaties als Zuyderzee meer in aanmerking.

Vanuit het speerpunt Langer zelfstandig wonen, wordt passende voorlichting gegeven over dit thema. Gedacht wordt daarbij aan de doelgroep 65-plussers met speciale aandacht voor de categorie 80-plussers. Dat laatste is nodig in het geval men niet over internetvoorzieningen beschikt c.q. er geen van gebruik maakt.

Daarnaast wordt de blijverslening en verzilverlening geïntroduceerd om dit beleidsdoel te ondersteunen. Daar waar mogelijk wordt samen opgetrokken met de woningcorporatie Het Gooi en omstreken, die net als de gemeente Bunschoten druk bezig zijn met de thema's duurzaamheid en langer zelfstandig wonen.

Bouwen

In de Wabo, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriele regeling omgevingsrecht zijn de kwaliteitseisen voor handhaving opgenomen. Hierin wordt voorgeschreven dat het handhavingsbeleid jaarlijks in een uitvoeringsprogramma moet worden uitgewerkt. Daarin staat waaraan de beschikbare capaciteit wordt besteed. Deze verdeling is gebaseerd op wettelijke vereisten, het lokale handhavingsbeleid en de risicoanalyse die jaarlijks wordt uitgevoerd. De verantwoording hiervan gebeurt door middel van een jaarlijkse evaluatie en bijstelling van de beleids- en uitvoeringscyclus (De big-8-cyclus).

Het uitgangspunt voor het bepalen van de hoogte van de leges is dat de leges kostendekkend moeten zijn. De leges van de omgevingsvergunning vormen de belangrijkste inkomstenpost voor wat betreft de opbrengst van leges. Het promillage van de bouwleges wordt jaarlijks door de raad vastgesteld.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018 – 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*'
- Toekomstvisie 2025 '*Gemeente Bunschoten zijn we samen!*'
- Structuurvisie Bunschoten (2009)
- Provinciale Ruimtelijke Verordening, provincie Utrecht herijking 2016
- Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie herijking 2016
- Regionale Ruimtelijke Structuurvisie
- Masterplan Rengerswetering (2007)
- Rengerswetering - Stedenbouwkundig plan Zuidelijke Eilanden (2008)
- Rengerswetering - Beeldkwaliteitsplan Zuidelijke Eilanden (2008)
- Ontwikkelingsvisie Kuststrook - Oost (2005)
- Woonvisie 2016 – 2021
- Huisvestingsverordening 2018 – 2021
- Prestatieafspraken tussen gemeente en 't Gooi 2017 – 2021
- Bouwbesluit
- Welstandsnota gemeente Bunschoten 2017
- Bouwverordening
- Bestemmingsplannen

Taakveld Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken?

- De doelstellingen realiseren uit de Toekomstvisie 2025 wat betreft het werkveld ruimtelijke ordening en de Structuurvisie Bunschoten, met uitzondering die met betrekking tot het gebied Kortelanden.
- Alle bestemmingsplannen zijn actueel en digitaal beschikbaar.
- Regievoering op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Bunschoten.
- Uitbreiding van de kern Eemdijk.
- Afname van het aantal (geldende) bestemmingsplannen, waardoor er minder variatie in bestemmingsplanvoorschriften komt en er voor de burgers een overzichtelijke regelgeving ontstaat.
- Streven naar het behoud van de kernkwaliteiten van het buitengebied, waarbij de agrariërs worden gestimuleerd mee te denken over de bijdrage die zij kunnen leveren aan het realiseren van maatschappelijke doelen.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoering geven aan het masterplan Rengerswetering, door het opstellen van verkavelingsplannen en uitwerkingsplannen.
- Uitvoering geven aan het project Zuyderzee.
- Waar nodig faciliterend optreden bij de overige in het uitvoeringsprogramma opgenomen (woningbouw)projecten.
- Toetsing en begeleiding en advisering over ruimtelijke plannen.
- Toepassen van faciliterend grondbeleid op basis van de bepalingen (instrumenten) uit afdeling 6.4 (grondexploitatie) van de Wro, conform de nota Grondbeleid 2012.
- Daar waar actief grondbeleid wordt gevoerd gebruik maken van de instrumenten uit de Wet voorkeursrecht gemeenten en de Onteigeningswet, conform de nota Grondbeleid 2012.
- De overige plannen procedureel en projectmatig begeleiden (onder meer vergunningverlening en contractvorming met betrekking tot kostenverhaal en dergelijke).
- De plannen met betrekking tot uitbreiding van Eemdijk zorgvuldig procedureel begeleiden en faciliteren.
- Voorbereiden op de invoering van de Omgevingswet in 2021, waarbij zowel de gemeenteraad als de organisatie worden betrokken.
- Uitvoeren coalitieakkoord.

Taakveld Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)

Binnen de gemeente is een aantal projecten in uitvoering die betrekking hebben op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Het gaat zowel om enkele grote ruimtelijke uitbreidingsplannen (woningbouw en bedrijfsterrein) als om enkele kleinere in ontwikkeling te nemen inbreidingslocaties.

Rengerswetering

Eén van de meest omvangrijke woningbouwprojecten in Bunschoten betreft Rengerswetering. In navolging op het deelplan “De zuidelijke Kampen” wordt het 3e eiland “De noordelijke Kampen” de komende jaren worden gerealiseerd. Hierop zijn circa 216 woningen gepland. In aansluiting daarop wordt het vierde eiland “Het Zuiderland” in ontwikkeling genomen gevolgd door het vijfde wooneiland. Voor de plandelen die daarna komen, aangeduid als “Rengerswetering Noord”, is in 2012 door de raad besloten om voorlopig niet meer te investeren. Samengevat zien de belangrijkste activiteiten voor 2019 er als volgt uit:

Zuidelijke Kampen (eiland één en twee):

- Laatste afronding woonrijpmaken van de openbare ruimte, in aansluiting op de oplevering van de laatste woningen.

Noordelijke Kampen (eiland drie):

- In 2019 worden de eerste 64 woningen opgeleverd waar in 2018 mee is gestart.
- Het woonrijpmaken van de openbare ruimte wordt in aansluiting op de oplevering van de woningen ter hand genomen.
- In aansluiting daarop wordt de ontwikkeling van de overige woningen op dit eiland voorbereid en gaat de bouw van start (afhankelijk van de verkoopresultaten e.d.).
- Actualisatie van de grondexploitatie (continu proces).

Eiland vier (Zuiderland) en vijf (zuidelijke Hoven)

- Na vaststelling van het stedenbouwkundig plan en bijbehorend beeldkwaliteitsplan kan het bouw- en woonrijpmaken worden voorbereid.
- De verwachting is dat in 2019 nog geen inzet wordt gepleegd op eiland vijf. Dit wooneiland is aan de orde als de eerder genoemde eilanden uitontwikkeld zijn. Eiland vijf kent bovendien een duidelijke relatie met de daarboven gelegen wooneilanden in het nog niet verworven plandeel "Rengerswetering Noord".

Zuyderzee

De ontwikkeling van het woongebied Zuyderzee nadert de eindstreep. Naar verwachting wordt in 2019 de laatste fase van de appartementen aan de Zuiderzeeboulevard opgeleverd. Gestart wordt dan ook met de bouw van de laatste twee woningen op de voormalige plek van Oostmaat 31. In het verlengde van het plan Zuyderzee is ook een ontwikkeling van woningen beoogd in de zogenaamde oksel van de Garnalenweg.

Uitbreiding Eemdijk-Oost

In de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie is voor de kern Eemdijk een uitbreidingsmogelijkheid voor woningbouw ten oosten van het Kerkepad opgenomen. Er worden voorbereidingen getroffen door de initiatiefnemer om het bestemmingsplan Eemdijk-Oost opnieuw in procedure te brengen.

Kerkstraat

Met de Stichting Monumenten is overeengekomen dat de bibliotheek uiterlijk in 2021 gevestigd wordt in het gemeentelijk monument d' Ouwe Sjoel'. Tot die tijd huren zij een ruimte aan de Blokkenmakerssteeg.

Taakveld Wonen en bouwen

Wat willen we bereiken?

- Voldoende woonmogelijkheden voor eigen inwoners, zowel in de huur- als de koopsector (specifiek voor starters en ouderen, maar ook voor bijzondere doelgroepen als mensen met een zorgbehoefte en met beperkingen).
- Een rechtvaardige en evenwichtige woonruimteverdeling, dat wil zeggen meer kansen voor groepen die aangewezen zijn op betaalbare huisvesting, zowel in de huursector (woningzoekenden die het niet kunnen kopen en senioren) als in de koopsector (starters).
- Gezien de verscheidenheid in behoefte wordt gestreefd naar differentiatie in de bouw van woningen in Rengerswetering. Er moet evenwicht zijn tussen goedkope en duurdere woningen, ruime en minder ruime woningen. Tevens is er oog voor duurzaamheid en levensloopgeschikt wonen.
- Betaalbaar wonen is voor starters mogelijk.
- Er zijn voldoende huisvestingsmogelijkheden voor senioren.
- In de huisvestingsbehoeften van specifieke doelgroepen is voorzien. Hierbij gaat het om zorgbehoevenden in alle leeftijdsgroepen, mensen met lichamelijke en/of geestelijke beperkingen.
- Betrokkenheid van de woningstichting Het Gooi bij de startersproblematiek in het bijzonder en het huisvestingsbeleid in het algemeen.
- Realisatie van 465 woningen tussen 1-1-2016 en 1-1-2021, waarbij tevens voldaan wordt aan de taakstelling voor vergunninghouders. Daarnaast vanaf 2018 het streven van 120 extra sociale huurwoningen, zonder dat dit ten koste gaan van de koopwoningen.
- Digitale verlening omgevingsvergunning.
- Koppeling vergunningenregistratie systeem met zaaksysteem.
- Aansluiting landelijk systeem OLO.
- Na evaluatie de risicomodules Bouw en woningtoezicht, bestaand gebruik bouwwerken en Ruimtelijke Ordening voor 2019 – 2020 vaststellen.

Wat gaan we er voor doen?

- Op basis van de vastgestelde Woonvisie en Huisvestingsverordening uitvoering geven aan het daarin opgenomen doelgroepenbeleid en de daaraan gekoppelde woningbouwprogrammering naar financieringswijze.
- Betaalbaar bouwen middels afspraken met ontwikkelaar(s). Met behulp van de inwoners in beeld brengen aan welke typen woonvormen behoefte is vanuit het concept klein en betaalbaar wonen.
- Bieden van mogelijkheden tot aanpassen van de bestaande woning en het realiseren van woningen (grondgebonden of gestapeld) voor senioren.
- Faciliteren van initiatieven met betrekking tot specifieke doelgroepen.
- Continue voortzetting van prestatieafspraken met Het Gooi met betrekking tot starters en overige doelgroepen.
- Bevordering van mogelijkheden tot aankoop van huurwoningen met betrekking tot specifieke doelgroepen.
- Ontwikkelen van Rengerswetering en inbreidingslocaties als Zuyderzee via het maken van afspraken met marktpartijen over te bouwen woningen (regievoering over te bouwen woningen).
- Inbrengen van spreiding van woningtypen in ruimtelijke plannen.
- Toetsing Bouwbesluit van aanvragen omgevingsvergunning met behulp van Go2sure toets.
- Onderzoek naar de ICT mogelijkheden voor digitale verlening omgevingsvergunning en indien mogelijk overgaan tot aanschaf daarvan.
- Aansluiten op OLO, onderzoeken of kan worden aangesloten op het zaakstelsel en of er een digitale omgevingsvergunning kan worden verleend.
- Uitvoeren van toezicht en handhaving met inachtneming van de vastgestelde prioritering 2018 – 2019 en 2019 – 2020 (na evaluatie) in de risicomodules Bouw en woningtoezicht, bestaand gebruik bouwwerken en Ruimtelijke Ordening.
- Toezicht en handhaving op illegaal gebruik van woningen, logiesgebouwen of tijdelijke woonunits, waarbij extra nadruk ligt op het tegengaan van over-bewoning (onder meer door arbeidsmigranten).
- Toezicht en handhaving op naleving van brandveiligheidsvoorschriften en constructievoorschriften op grond van het Bouwbesluit met behulp van Go2sure toezicht.
- Handhavend optreden tegen zonder omgevingsvergunning opgerichte woningen en bouwwerken en/of illegaal gebruik van gronden.
- Optreden tegen het slopen van gebouwen met asbest zonder sloopvergunning/sloophmelding.

Verbonden partijen Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

MooiSticht programma

MooiSticht heeft door de specifieke gemeentelijke taak als verlengd lokaal bestuur één herkenbaar programma Welstands- en monumentenadvisering. De doelstelling van de stichting is de zorg voor de instandhouding en bevordering van het bouwkundig schoon, de welstandszorg, het landschaps- en stedenschoon, waaronder de monumentenzorg, alsmede de zorg voor de ruimtelijke kwaliteit in zijn algemeenheid in de deelnemende gemeenten. Uitgangspunt is steeds het optimaal bedienen van de besturen van de aangesloten gemeenten.

Indicatoren Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2018	Nederland 2018
Nieuwbouw woningen	Aantal per 1.000 woningen	ABF systeem Woningvoor- raad	8,5 (2016)	7,2 (2016)
Demografische druk	%	<u>CBS</u>	73,6	69,6
WOZ-waarde woningen	1.000 euro	<u>CBS</u>	276	230
Woonlasten éénpersoonshuishouden	Euro	<u>COELO</u>	560	649
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	<u>COELO</u>	572	721

Wat mag het kosten?

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Meerjarenraming		
				2020	2021	2022
Lasten programmaonderdeel						
Ruimtelijke ordening	276	258	221	221	221	221
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.866	4.223	6.361	956	2.378	7.072
Wonen en bouwen	734	883	923	926	908	902
Totaal lasten	4.876	5.364	7.505	2.103	3.507	8.195
Baten programmaonderdeel						
Ruimtelijke ordening	1.188	52	628	0	0	0
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	4.641	4.965	6.361	956	2.378	7.072
Wonen en bouwen	773	769	598	598	586	586
Totaal baten	6.602	5.786	7.587	1.554	2.964	7.658
Saldo programmaonderdeel						
Ruimtelijke ordening	-912	206	-407	221	221	221
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-775	-742	0	0	0	0
Wonen en bouwen	-39	114	325	328	322	316
Totaal saldo	-1.726	-422	-82	549	543	537

Investerings

(Bedragen x € 1,-)

	2019	2020	2021	2022
Handhaven in gebruik genomen gronden	-	-	-	
Woonvisie 2020-2025		50.000		
Implementatie Omgevingswet	30.000			
Onderzoek funderingen woningen gebouwd voor 1950	10.000			
Totaal	40.000	50.000	-	-

Toelichting

De lasten en baten van het taakveld Grondexploitatie zijn gebaseerd op de lopende complexen binnen de grondexploitatie voor zo ver het niet gaat om bedrijventerreinen. Voor het resultaat van de begroting heeft dit geen invloed.

Bij de baten is voor 2019 een incidentele bate geraamd voor een opbrengst grondverkoop van gemeentegrond (Spakenburg-Oost) en de Kooi. Dit was al eerder opgenomen en gebaseerd op de nota weerstandsvermogen uit 2015.

De baten voor het taakveld Wonen en bouwen is de opbrengst bouwleges. Dat wordt geraamd uit een gemiddelde van de afgelopen vijf jaar.

3. PARAGRAFEN

3.1 Lokale heffingen

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf lokale heffingen is opgenomen in artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf betreffende de lokale heffingen bevat tenminste de geraamde inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen, een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, een aanduiding van de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijscheldingsbeleid.

Begroting versus jaarrekening

De belastingparagraaf in deze begroting is zo vormgegeven dat de uitwerking van de belastingparagraaf in de jaarrekening straks zoveel mogelijk overeenkomt. Dit is bevorderlijk voor de controlerende taak van de raad en verschaft een zo goed mogelijk inzicht. De verplichte onderdelen in deze paragraaf is uitgebreid met een “kostendekkingsoverzicht voor de verschillende leges en rechten”. Dit verschaft extra inzicht aan de raad hoe op begrotingsbasis omgegaan wordt met het kostendekkings-uitgangspunt en hoe dit zich straks vertaalt in de jaarrekening. Bij het overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen is slechts het algemene kader geschetst van de verschillende heffingen die geheven worden in deze gemeente. In de belastingparagraaf voor de jaarrekening worden deze heffingen ook nader voorzien van kengetallen, resultaten en een nadere analyse van de behaalde opbrengsten in relatie tot de begrote bedragen.

Egalisatiereserves

De egalisatiereserves vormen een essentieel onderdeel van de kostendekking van de verschillende rechten. Egalisatiereserves hebben als voornaamste doel om grote tariefschommelingen te voorkomen. Ook kan een reserve worden opgebouwd om toekomstige vervangingsinvesteringen uit te bekostigen. Over de gewenste bandbreedte van deze reserves zijn nadere uitgangspunten geformuleerd. Aan de hand van deze uitgangspunten kan aan de hand van de stand van de egalisatiereserves worden bepaald hoe omgegaan moet worden met eventuele (extra) tariefmaatregelen om in een bepaalde termijn weer binnen de afgesproken bandbreedte te opereren. Dit kan zowel een verlaging als een verhoging van tarieven betreffen.

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus / Tricijn (GBLT)

Het GBLT te Zwolle voert de verschillende heffingen, inningen en de Wet Waardering Onroerende Zaken voor de gemeente Bunschoten uit. Een gemeentelijke regiefunctionaris bewaakt de financiële afspraken en prestatieafspraken in overleg met de belastingsamenwerking en zorgt ook voor de relevante informatie uitwisseling. De gecombineerde aanslag gemeentelijke belastingen wordt bij deze samenwerking gebundeld met verschillende waterschapheffingen, waardoor er een optimaal heffings- en inningsproces ontstaat. Burgers en bedrijven worden in samenspraak tussen gemeente en GBLT hierover geïnformeerd. Enige (veelal incidentele) heffingen blijven achter bij de gemeente om te heffen en te innen. Het betreffen de roerende ruimtebelasting, leges, begrafenisrechten en incidentele marktgeden.

Belastingen en rechten	Primitieve begroting 2019	
<i>Belastingen:</i>		
Onroerendezaakbelastingen (<u>GBLT</u>)	€	3.895.500,00
Roerende-ruimtebelastingen (gemeente)	€	4.500,00
Forensenbelasting (<u>GBLT</u>)	€	10.000,00
Precariobelasting, algemeen (<u>GBLT</u>)	€	53.000,00
Precariobelasting op kabels en leidingen (<u>GBLT</u>)	€	810.000,00
<i>Bestemmingsheffingen:</i>		
Rioolheffing (<u>GBLT</u>)	€	1.470.000,00
Afvalstoffenheffing (<u>GBLT</u>)	€	1.115.000,00
BIZ bijdrage Haarbrug Noord (<u>GBLT</u>)	€	26.000,00
Afdracht <u>BIZ</u> bijdrage Haarburch Noord (gemeente)	€	-25.000,00
<u>BIZ</u> bijdrage Spakenburg centrum (<u>GBLT</u>)	€	99.000,00
Afdracht <u>BIZ</u> bijdrage Spakenburg centrum (gemeente)	€	-98.000,00
<i>Rechten:</i>		
Begrafnisrechten (gemeente)	€	368.000,00
Marktgeden (<u>GBLT</u> heffingen jaarplaatsen, gemeente incidenteel)	€	61.500,00
Overige Inkomsten markt - water/stroomverbruik (gemeente)	€	8.000,00
Afdracht promotiegeden markt (gemeente)	€	-8.000,00
Havengelden (<u>GBLT</u> heffingen jaarlijksplaatsen)	€	91.000,00
Leges algemene dienstverlening/burgerzaken (gemeente)	€	388.000,00
Afdracht Rijksleges (gemeente)	€	-144.000,00
Leges omgevingsvergunning/bouwen (gemeente)	€	570.000,00
Totaalopbrengst belastingen en rechten	€	8.694.500,00

Na afronding van het dienstjaar wordt, in de belastingparagraaf behorende bij de jaarrekening 2019, een nadere analyse gegeven van de behaalde opbrengsten in relatie tot de begrote opbrengsten.

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

De gemeentelijke inkomsten bestaan slechts voor een beperkt deel uit eigen belastinginkomsten (belastingen en rechten). Het overgrote deel van de gemeentelijke inkomsten wordt gevormd door de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en door specifieke uitkeringen van de Rijksoverheid. De overige inkomsten van gemeenten zijn afkomstig uit onder andere bouwgrondexploitatie, beleggingen, huren, pacht, nutsbedrijven, handel en industrie.

Waarom zijn de eigen belastinginkomsten dan toch zo belangrijk?

- Door op lokaal niveau (de gemeenteraad) de afweging te maken welke voorzieningen tot stand worden gebracht en welke belastingheffing daarvoor nodig is, wordt een optimale democratische afweging gemaakt;
- Daarnaast kunnen eigen (belasting)inkomsten noodzakelijk zijn om de onvolkomenheden in de verdeling van de gelden uit het Gemeentefonds te kunnen opvangen;
- In toenemende mate worden ook de taken van de Rijksoverheid overgedragen aan gemeenten. Bij de overdracht van de bijbehorende financiële middelen gaat het Rijk er in veel gevallen vanuit dat gemeenten de overgedragen taken efficiënter uit kunnen voeren dan het Rijk, zodat men op voorhand een zogenaamde efficiencykorting toepast op de bij de taak behorende geldstroom. Ook de kosten voor het opzetten van nieuwe taken wordt veelal niet, of slechts gedeeltelijk, door het Rijk gedragen. Een eigen lokaal belastinggebied is voor de lokale politiek dan een pré.

In de Gemeentewet is bepaald welke belastingen een gemeente mag heffen. Het is de Gemeenteraad die besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een belasting door het vaststellen van een belastingverordening.

Bij de eigen belastinginkomsten van gemeenten kan onderscheid worden gemaakt tussen een tweetal vormen:

- belastingen die dienen om kosten te verhalen op diegenen die deze kosten veroorzaken (leges en rechten);
- belastingen die dienen om inkomsten te genereren die vrij besteedbaar zijn en waarbij geen relatie wordt gelegd met gemaakte of te maken kosten (verschillende belastingen, waaronder de onroerendezaakbelastingen).

Uitbreiding lokaal belastinggebied?

Deze discussie speelt al enige jaren nu gemeenten steeds meer verantwoordelijkheden krijgen met onvoldoende financiële mogelijkheden om de risico's af te dekken via een eigen lokaal belastinggebied. De Rfv en de VNG pleiten richting Rijksoverheid al langer voor uitbreiding van het lokale belastinggebied, waarbij de Rijksbelastingen afnemen en de gemeente minder afhankelijk wordt van de algemene uitkering. Er liggen inmiddels concrete aanbevelingen van het Rfv (zie hieronder). De aanbevelingen hebben tot nu toe nog niet geleid tot politieke besluitvorming. Wel is in 2017 bepaald dat de precariobelastingen op kabels en leidingen vanaf 2022 niet langer mogelijk is (afbouwtermijn van vijf jaar).

Algemene overwegingen zijn:

- Gemeenten nemen 30% de overheidstaken voor hun rekening, waarbij een bijpassend lokaal belastinggebied hoort. Op dit moment ligt het percentage voor dit belastinggebied rond 7,5%. Gemiddeld ligt dit in de OESO-landen* op 37%.
- hogere gemeentebelastingen in combinatie met lagere rijksbelastingen, moeten 'grosso modo' leiden tot lagere lasten voor de gemiddelde burger;
- een lagere Rijksbelastingen leiden tot lagere lasten op arbeid, wat tot meer banen leidt. Deze economische impuls levert volgens het Centraal Plan Bureau duizenden banen op.

Concreet benoemde opties voor gemeenten zijn:

- (her)invoeren OZB gebruikersheffing voor woningen;
- invoeren ingezetenenheffing;
- afschaffen en afbouwen precariobelasting op kabels en leidingen (hierover is reeds besluitvorming);
- afschaffen hondenbelasting;
- afschaffen forensenbelasting;
- afschaffen baatbelasting;
- gemeenten mogen de inkomsten uit het verkeershandhavingsbeleid zelf houden en hoeven dit niet langer af te dragen aan het Rijk;
- gemeenten krijgen als preferente schuldeiser meer rechten, waardoor zij direct na de Belastingdienst als schuldeiser op kunnen treden.

Beleid en verordeningen

De redactionele en technische wijzigingen van de belasting- en rechtenverordeningen 2019 worden in een afzonderlijk raadsvoorstel aangeboden in de decemberraad. De relevante verordeningen zijn (voor zover relevant) vooraf tekstueel afgestemd met het GBLT.

Hierin worden ook de in deze paragraaf vermelde tariefbepalingen verwerkt. In het kort worden nu al enige (toekomstige) beleidsmatige wijzigingen in deze paragraaf van de programmabegroting toegelicht.

Tarievenbeleid

Bij het opstellen van de ramingen van de inkomsten uit belastingen, bestemmingsheffingen en rechten voor de gemeentelijke begroting 2019 wordt uitgegaan van een vrij beperkte gemiddelde tariefswijziging. Daarbij is als algemeen uitgangspunt een verwacht inflatiepercentage voor 2019 gehanteerd van 2,50%.

Onroerendezaakbelastingen

De gemiddelde waardestijging/-daling van woningen en van niet-woningen voortkomend uit de jaarlijkse herwaarderings Wet WOZ worden gecompenseerd door bijstelling van de tarieven onroerendezaakbelastingen. Een herwaardering levert de gemeente in beginsel dan ook geen extra geld op. Naast dit herwaarderingseffect kan de gemeente overigens wel tariefmaatregelen nemen die daarvan los staan. Over het algemeen vindt inflatiecorrectie plaats over de tarieven.

In het coalitieakkoord wordt nagestreefd om via de OZB geen lastenverzwaring door te voeren, tenzij de zorg voor Bunschotenaren in het geding is. Dit impliceert dat in beginsel slechts de inflatie doorgevoerd kan worden.

Belastingen

- Onroerendezaakbelastingen:
 - verhoging van het tarief eigenarenbelasting woningen met 2,50%;
 - verhoging van de tarieven eigenaren- en gebruikersbelasting niet-woningen met 2,50%;
- Roerende-ruimtebelastingen: verhoging van de tarieven met 2,50%;
- Hondenbelasting: afschaffing van deze heffing per 1-1-2019 (conform vastgestelde uitgangspunten kadernota 2019)
- Forensenbelasting: verhoging van de tarieven met 2,50%;
- Precariobelasting algemeen: verhoging van de tarieven met 2,50%;
- Precariobelasting kabels en leidingen: tarieven zijn wettelijk bevroren op het niveau 2016.

Bestemmingsheffing

- Brede rioolheffing: verhoging van de bestaande tarieven met 6,50% (inflatie 2,50% en 4,00% rioolbeheerplan);
- Afvalstoffenheffing: verhoging van de tarieven met 2,50%;
- BIZ: de tarieven zijn vastgesteld voor een periode van vijf jaar (2016 – 2020).

Overige rechten

- Begravenisrechten: verhoging van de tarieven met 2,50%;
- Marktgelden: verhoging van de tarieven met 2,50%;
- Havengelden vaste ligplaatshouders: verhoging van de tarieven met 2,50%;
- Veerpontgelden de Eem: in beginsel een verhoging van de tarieven met 2,50%;
- Leges, verdeeld over drie clusters van samenhangende dienstverlening:
 - Algemene dienstverlening: verhoging van de tarieven met 2,50%;
 - Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning: 2,50%.
 - Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn: verhoging van de tarieven met 2,50%.

Tarievenbeleid in meerjarenperspectief

- Voor de begravenisrechten wordt normaal gesproken uitgegaan van een tariefstijging van 2% op jaarbasis met als uitgangspunt de geactualiseerde exploitatieberekening. Nu de inflatie van 2,50% hoger ligt, wordt dit jaar van dit percentage uitgegaan;
- De tarieven voor de BIZ bijdrage Haarbrug Noord 2016 – 2020 en BIZ bijdrage Spakenburg centrum 2016 – 2020 zijn beide vastgesteld voor een periode van vijf jaren.

WAARDERINGSKAMER

Dit instituut controleert of gemeenten of belastingsamenwerkingsverbanden zoals de GBLT, de Wet waardering onroerende zaken goed uitvoeren. Verder houden zij toezicht op de uitvoering van de Basisregistratie waardering onroerende zaken. De Waarderingskamer heeft in 2016 geconstateerd dat de GBLT deze taken in voldoende mate uitvoert. GBLT werkt toe naar de score 'goed', door meer kwaliteitscontroles met een voormeldingstraject plaatst te laten vinden. Meer informatie is beschikbaar op de site van de Waarderingskamer.

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Wet Waardering Onroerende Zaken

De Wet WOZ verplicht gemeenten om jaarlijks een nieuwe taxatie vast te stellen voor alle panden. Met een jaarlijkse herwaardering (taxatie) zijn de waardesprongen minder groot en benaderen meer de actuele waarde, mede omdat de waardepeildatum dicht bij het belastingjaar ligt. In 2019 ontvangt iedere hoofdbewoner van een object een WOZ-waardering wanneer hij/zij op 1 januari 2019 eigenaar is van een woning (of woning in aanbouw of grondkavel) en/of eigenaar of gebruiker is van een niet-woning (bedrijf, ander soort object, in aanbouw of grondkavel). De WOZ-waarde wordt gebruikt om de hoogte van verschillende belastingen te berekenen, zoals de onroerendezaakbelastingen (gemeenten), het eigen-woningforfait inkomstenbelasting (Rijksbelastingdienst) en de waterschapshoofden 'omslag gebouwd' (waterschappen). De WOZ-waarde wordt ook gebruikt voor afschrijvingen van bedrijfsgebouwen.

Waardering met methodiek netto gebruiksoppervlakte

De Waarderingskamer vereist dat gemeenten de komende jaren de overgang maken van het waarderen op basis van bruto inhoud naar het waarderen op basis van netto gebruiksoppervlakte. De reden voor deze overstap is dat in de taxatie- en makelaarsbranche het begrip netto gebruiksoppervlakte veel wordt gebruikt. Daarnaast sluiten de basisregistratie WOZ en BAG (adressen en gebouwen) hierdoor beter op elkaar aan. Het gaat hierbij overigens om de waardering van woningen. De niet-woningen (verhuurbaar vloeroppervlakte en bruto oppervlakte) vallen buiten deze transitie. De Waarderingskamer heeft als doelstelling geformuleerd dat in 2022 alle woningen op basis van gebruiksoppervlakte worden gewaardeerd. GBLT heeft een projectplan opgesteld, waarbij dit voor alle gemeentelijke opdrachtgevers gefaseerd plaatsvindt. In 2019 is deze overstap voor de gemeente Bunschoten gerealiseerd.

Belastingen

- *Onroerendezaakbelastingen*: dit is veruit de belangrijkste belasting qua inkomsten voor de gemeente. De onroerendezaakbelastingen zijn objectieve en zakelijke belastingen, waarbij de vastgestelde WOZ-waardering van de onroerende zaak het uitgangspunt is. Er zijn drie onroerendezaakbelastingen:
 - een belasting geheven van eigenaren van woningen;
 - een belasting geheven van eigenaren van niet-woningen;
 - een belasting geheven van gebruikers van niet-woningen.
- *Forensenbelasting*: deze belasting kan worden geheven van natuurlijke personen die niet in de gemeente wonen, maar die wel meer dan 90 dagen per jaar verblijf houden of die daar meer dan 90 dagen per jaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Vooral recreatiewoningen worden in deze heffing betrokken.
- *Precariobelasting*: deze belasting kan worden geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Met voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond wordt bedoeld grond in eigendom van de gemeente die strekt tot algemeen nut en waar een ieder belang bij kan hebben zoals parken, openbare wegen, pleinen etc. Bij de heffing van precariobelasting kan gedacht worden aan terrassen, standplaatsen, uitstallingen, circussen, reclameborden etc. Ook voor het hebben van kabels en leidingen onder of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond kan deze heffing geheven worden. Voor die categorie geldt wel een wettelijke einddatum 2021.

Bestemmingsheffingen

- *Rioolheffing*: middels deze heffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:
 - de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater;
 - de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

De belasting wordt geheven van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd en van gebruikers van percelen waarvoor hemelwater en/of grondwater wordt afgevoerd. Gelden alleen die laatste twee rubrieken, dan is het belang hiervoor beperkter en geldt daarom een goedkoper tarief.

- **Afvalstoffenheffing:** Op basis van de Wet Milieubeheer hebben gemeenten de wettelijke taak om zorg te dragen voor de verwijdering van afvalstoffen die afkomstig zijn van particuliere huishoudens. Hiervoor wordt afvalstoffenheffing in rekening gebracht als lokale belasting aan alle huisaansluitingen binnen de gemeente. De afgelopen 10 jaar hebben een groot aantal gemeenten er voor gekozen om volgens het principe 'de vervuiler betaalt' gedifferentieerde tarieven te heffen.
- **BIZ bijdrage:** de gemeenteraad kan onder de naam BIZ-bijdrage een heffing instellen op binnen een bepaald gebied in de gemeente (BI-zone) gelegen onroerende zaken, die niet in hoofdzaak tot woning dienen. De BIZ-bijdrage is een belasting die de kosten moet bestrijden, die verbonden zijn aan activiteiten die zijn gericht op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of economisch belang in (relatie tot) de openbare ruimte van de BI-zone. De BIZ-bijdrage wordt geheven van een selectie van de gebruikers en/of eigenaren van de niet-woningen gelegen in de BI-zone (bijdrageplichtigen). De selectie komt tot stand op grond van een in de heffingsverordening te bepalen objectieve definitie. Als peilmoment geldt de situatie bij het begin van het kalenderjaar. In de verordening kan worden bepaald dat bij onroerende zaken die niet in gebruik zijn, de BIZ-bijdrage voor de ontbrekende gebruiker wordt geheven van de eigenaar.

Rechten:

- **Begravenisrechten:** deze rechten worden geheven voor het begraven van een overledene op de gemeentelijke begraafplaatsen Memento Mori of De Akker. De aanvrager van deze dienst is belastingplichtig. Overigens vervullen de begravenisondernemers vaak een ondersteunende rol in zowel de begeleiding van de begravenis als de financiële afwikkeling ervan;
- **Marktgelden:** deze rechten worden geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten, bestaande uit het ter beschikking stellen van een standplaats voor het uitoefenen van de markthandel en daarmee verband houdende handelingen en/of gebruik van verstrekte hulpmiddelen. Het marktgeld wordt geheven van degene, die op de markt een standplaats inneemt.
- **Havengelden:** dit recht wordt geheven voor het met een vaartuig ligplaats nemen of het voor anker gaan in de gemeentelijke haven. Belastingplichtig is de schipper, de reder, de eigenaar van het vaartuig, degene aan wie het vaartuig in gebruik is gegeven of degene die als vertegenwoordiger van één van dezen optreedt.
- **Leges:** deze worden geheven voor gemeentelijke dienstverlening in de vorm van met name administratieve diensten, zoals het behandelen van aanvragen voor vergunningen en ontheffingen, het geven van inlichtingen, het verstrekken van afschriften, het afgeven van verklaringen, paspoorten, rijbewijzen etc. Belastingplichtig is de aanvrager van de dienst dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend.

Aanduiding van de lokale lastendruk

Lokale lastendruk

Met de hiervoor genoemde tariefmaatregelen 2019 voor de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt een toename van de gemiddelde lastendruk voorzien van 0,86% boven inflatie voor de gemiddelde burger van Bunschoten in een meerpersoonshuishouden. Dit geldt voor eigenaren van woningen. Voor huurders geldt een stijging van 1,87% boven inflatie, omdat zij alleen een aanslag over de afvalstoffenheffing en rioolheffing ontvangen. Dit verklaart ook het effect van het hogere percentage. Voor een één persoonshuishouden liggen de effecten iets lager.

Nadrukkelijk wordt gesproken over gemiddelde lastendruk, omdat de effecten in incidentele gevallen afhankelijk zijn van de woningwaarde, de gezinssituatie en of men beschikt over een eigen woning of niet. Ook bestaat de mogelijkheid dat met de overstap naar de afvalstoffenheffing/diftar een ander herverdeelteffect optreedt, als een burger niet optimaal het afval gaat scheiden. Verder is er geen rekening gehouden met de situatie dat de hondenbelasting per 2019 wordt afgeschaft.

Die laatste twee elementen zijn dermate persoonlijk, dat deze niet meegewogen worden bij de berekening van de gemiddelde lastendruk.

Aan het eind van deze paragraaf is een overzicht toegevoegd van de ontwikkeling van de lokale lastendruk vanaf 2015 tot en met 2019 (periode van vijf jaar). Hierin is de lokale lastendruk voor genoemde heffingen nader uitgewerkt.

Beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente is vastgelegd in de 'kwijtscheldingsregeling gemeente Bunschoten 2017'. Hierin is opgenomen dat kwijtschelding voor de volgende gemeentelijke belastingen en rechten mogelijk is:

- onroerendezaakbelastingen: eigenarenbelasting voor woningen;
- belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten: eigenarenbelasting voor woningen;
- afvalstoffenheffing: het basistarief vastrecht per perceel/huishouden;
- rioolheffing: gebruikersbelasting voor woningen.

Algemeen

Bij het verlenen van kwijtschelding wordt voor de kosten van bestaan uitgegaan van 100% van de genormeerde bijstandsuitkeringen. Alleen in geval van pensioengerechtigden wordt hiervan sinds het jaar 2013 vanaf geweken door als norm te nemen 100% AOW met een deel van de tegemoetkoming koopkracht oudere belastingplichtigen. Aanleiding voor deze afwijking is de Wet geleidelijke afbouw van de dubbele heffingskorting, waardoor pensioengerechtigden in een nadeliger positie zouden komen te verkeren voor hun lokale kwijtscheldingsmogelijkheden. De raad heeft op deze tekortkoming in de wetgeving geanticipeerd door haar lokale kwijtscheldingsregeling hiervoor aan te passen. Verder heeft de Raad kwijtschelding van privé belastingsschulden van ondernemers mogelijk gemaakt. Het betreft voornamelijk de categorie ZZP-ers.

GBLT

De GBLT voert vanaf 2016 deze kwijtscheldingstaak voor de gemeente Bunschoten uit met de door de Raad van de gemeente Bunschoten geformuleerde beleidsuitgangspunten.

Kostendekkingsoverzicht voor de verschillende leges en rechten

De raad heeft als algemeen uitgangspunt dat alle leges en rechten kostendekkend moeten zijn. Dit houdt in dat 100% kostendekking op begrotingsbasis wordt nagestreefd, waarbij dit niet geldt voor de individuele dienstverlening maar voor het totaalpakket van het in een verordening (en/of titel) opgenomen diensten.

Totaaloverzicht kostendekking leges en rechten 2018 en 2019

Heffingen	Begroting 2018	Begroting 2019
Afvalstoffenheffing	100%	100%
Rioolheffing	100%	100%
Begraafrechten	100%	100%
Marktgelden	100%	100%
Leges algemene dienstverlening (titel 1 Legesverordening)	98%	92%
Leges omgevingsvergunning (titel 2 Legesverordening)	100%	98%
Leges vallend onder Europese Dienstenrichtlijn (titel 3 Legesverordening))	100%	100%

Afvalstoffenheffing

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2019 te verhogen met 2,50%.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2018		Begroting 2019	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten reiniging	1.659.000		1.804.000	
Mutatie egalisereserve		84.000		136.000
Aandeel straatvegen/papierbakken	45.000		45.000	
Afvalstoffenheffing				
▪ vastrecht				
▪ variabel recht/Diftar		1.137.000		1.115.000
Btw component	224.000		224.000	
Opbrengst oud papier/ kunststof/glas/zwerafval/oud ijzer		615.000		680.000
Verrekening groen/veegafval		40.000		40.000
Dividend <u>ROVA</u>		52.000		102.000
Totaal	1.928.000	1.928.000	2.073.000	2.073.000

Toelichting:

De lasten voor de reiniging nemen toe door de verhoging van de inzamelfrequentie PMD. Ook zijn er hogere kosten voor afvoeren van bouw- en sloofafval. De opbrengst voor diftar is naar beneden bijgesteld op basis van de ontwikkelingen bij de jaarrekening 2017. Er wordt van uitgegaan dat dit effect wordt gecompenseerd door lagere kosten verwerken restafval. In de begroting is de raming van het dividend voor de ROVA in positieve zin bijgesteld. Per saldo is een extra onttrekking aan de egalisereserve reiniging geraamd van € 52.000,-.

Rioolheffing

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2019 met 6,50% te verhogen (4,00% rioolbeheerplan + 2,50% inflatie).

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2018		Begroting 2019	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten riolering	1.112.000		1.198.000	
Aandeel baggeren grachten etc.	195.000		55.000	
Mutatie egalisereserve			85.000	
Btw-component			132.000	
Mutatie reserve riolering, afschrijving basisvoorziening	16.000			
Rioolheffing		1.323.000		1.470.000
Totaal	1.323.000	1.323.000	1.470.000	1.470.000

Toelichting:

De toename van de lasten is vooral het effect van hogere kapitaallasten door de geraamde investeringen in de riolering en aanpassing met loon- en prijsstijging. De opbrengst is hoger als gevolg van de extra stijging van 4% die boven de inflatie wordt doorgevoerd.

Begraafrechten

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2019 met 2,50% te verhogen.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2018		Begroting 2019	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten begraven	393.000		415.000	
Mutatie egalisereserve		34.000		47.000
Begraafrechten		359.000		368.000
Totaal	393.000	393.000	415.000	415.000

Toelichting:

De mutatie ten opzichte van 2018 is vooral het effect van loon- en prijsontwikkelingen.

Marktgelden

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2019 met 2,50% te verhogen.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2018		Begroting 2019	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten markt	63.000		64.000	
Mutatie egalisatiereserve	4.000		5.000	
Marktgelden		59.000		61.000
Opbrengst water/stroomverbruik		8.000		8.000
Totaal	67.000	67.000	69.000	69.000

Toelichting:

Geen bijzondere ontwikkelingen.

Leges

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2019 met 2,50% te verhogen.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2018		Begroting 2019	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Algemene dienstverlening	406.000	394.000	389.000	357.000
Omgevingsvergunningen	525.000	525.000	582.000	570.000
Dienstverlening Europese richtlijn	10.000	10.000	10.000	10.000

Titel 1. Algemene dienstverlening (o.a. leges burgerzaken/afdracht Rijksleges/overige leges)

Toelichting: Omdat voor een aantal onderdelen op dit punt wettelijke maximumtarieven van toepassing zijn, kan de dienstverlening zoals die op dit moment wordt verleend niet kostendekkend worden doorberekend. De opbrengsten worden lager geraamd, omdat het effect nu zichtbaar wordt van met name de lagere opbrengst afgifte paspoorten.

Titel 2. Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning (bundeling van maximaal 25 vergunningen)

Toelichting: De ontwikkeling van deze post hangt zowel aan de lasten- als aan de batenkant erg af van de economische ontwikkeling. Op begrotingsbasis wordt uitgegaan van een vijfjarig gemiddelde. Door een toename van bouw aanvragen is vaak bij de tussentijdse rapportages een hogere opbrengst te zien. Het voorzichtigheidsbeginsel wordt gehanteerd.

Titel 3. Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn (voornamelijk APV aangelegenheden)

Toelichting: Titels 1 en 3 zijn nauw met elkaar verweven en niet zo eenvoudig uit elkaar te rafelen.

Overzicht lokale lastendruk

(over de periode 2015 tot en met 2019)

Uitgangspunten:

Gemiddelde woningwaarde 2015 = € 244.000,00

Gemiddelde woningwaarde 2016 = € 248.000,00

Gemiddelde woningwaarde 2017 = € 254.000,00

Gemiddelde woningwaarde 2018 = € 268.000,00

Tariefscenario 2019:

- Tariefstijging **OZB** eigenarenbelasting woningen = 2,50%
Het tarief voor de **OZB** eigenarenbelasting woningen = 0,1036
0,1011 x 102,5% = voorlopig tarief i.r.t. huidige WOZ waarde 2018, herwaarderingseffect WOZ moet nog verwerkt worden)
- Tariefstijging afvalstoffenheffing /Diftar = 2,50%
 - Afvalstoffenheffing/Diftar meerpersoonshuishouden = € 164,50
Voorlopig: 1* € 124,- (vastrecht) + 25* € 1,62 (variabel recht)
 - Afvalstoffenheffing/Diftar eenpersoonshuishouden = € 140,20
Voorlopig: 1* € 124,- (vastrecht) + 10* € 1,62 (variabel recht)
- Tariefstijging rioolheffing = + 6,50%
Rioolheffing - vastrecht voor woningen = € 156,00
Voorlopig: € 146,48 x 106,5%

Eigen woning

Aanslag gemeentelijke belastingen bij gemiddelde woningwaarde en meerpersoonshuishouden					
	2015	2016	2017	2018	2019
Onroerendezaakbelastingen, eigenarenbelasting	272,00	274,00	276,00	271,00	277,00
Afvalstoffenheffing vastrecht + variabel recht meerphh of éénphh	163,62	165,00	158,10	160,25	164,50
Rioolheffing standaard tarief	126,96	133,32	139,32	146,84	156,00
Totaal	562,58	572,32	573,42	578,09	597,50
Percentage cumulatief	100,00	101,73	101,93	102,76	106,21
Stijgingspercentage t.o.v. vorig jaar		1,73	0,19	0,81	3,36
Stijging concreet bedrag t.o.v. vorig jaar (€)		9,74	1,10	4,67	19,41
Inflatiepercentages	1,50	1,00	0,50	1,40	2,50
Inflatiepercentages cumulatief	101,50	102,52	103,03	104,47	107,08

Huur woning

Aanslag gemeentelijke belastingen bij gemiddelde woningwaarde en meerpersoonshuishouden					
	2015	2016	2017	2018	2019
Afvalstoffenheffing vastrecht + variabel recht meerphh of éénphh	163,62	165,00	158,10	160,25	164,50
Rioolheffing standaard tarief	126,96	133,32	139,32	146,84	156,00
Totaal	290,58	298,32	297,42	307,09	320,50
Percentage cumulatief	100,00	102,66	102,35	105,68	110,30
Stijgingspercentage t.o.v. vorig jaar		2,66	-0,30	3,25	4,37
Stijging concreet bedrag t.o.v. vorig jaar (€)		7,74	-0,90	9,67	13,41
Inflatiepercentages	1,50	1,00	0,50	1,40	2,50
Inflatiepercentages cumulatief	101,50	102,52	103,03	104,47	107,08

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgenomen in artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- *De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.*
- *Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.*

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat tenminste een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid daarover. Ook, sinds de begroting 2016, zijn enkele kengetallen verplicht in deze paragraaf, met een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen is te omschrijven als 'de mate waarin de gemeente Bunschoten in staat is middelen vrij te maken om financiële risico's op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid van de gemeentelijke dienstverlening'. Deze formulering is zo gekozen, omdat het niet wenselijk is, vooral na de doorgevoerde bezuinigingen, dat er opnieuw moet worden bezuinigd en/of omgebogen indien zich onverwachts substantiële tegenvallers voordoen.

Notitie weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een indicator voor de robuustheid van de financiële positie van de gemeente. Om te kunnen vaststellen of het weerstandsvermogen voldoende is, moeten de belangrijkste risico's worden geïnventariseerd en gerelateerd aan de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om de financiële gevolgen van dergelijke niet begrote zaken te kunnen opvangen. Vooral voor de grondexploitatie is het van belang de risico's te onderkennen.

Een Overzicht reserves staat aan het eind van deze paragraaf. Uit dit overzicht blijkt dat de reserve algemene dienst ultimo 2019 € 10,2 miljoen bedraagt.

Overzicht weerstandsvermogen

Op de volgende bladzijde staat een overzicht van de weerstandscapaciteit. Een toelichting op deze tabel is hieronder te lezen.

Het begrip onbenutte belastingcapaciteit is afgeleid van de normen die worden gehanteerd voor een artikel 12 gemeente. Uit de nieuwste berekeningen van de onbenutte belastingcapaciteit blijkt dat dit voor Bunschoten berekend wordt op € 2,5 miljoen. De ruimte die resteert, komt overeen met een stijging van de OZB met ruim 71% (1% opbrengst ozb = € 35.000,-).

Het artikel 12 beleid voor de onderdelen riolering en reiniging blijft onveranderd 100% kostendekkend. In de begroting is dat ook het uitgangspunt, waarbij wordt opgemerkt dat hierbij ook de mutaties in de egaliseringsreserves zijn meegenomen. Voor wat betreft de jaarlijkse exploitatie is er een weerstandscapaciteit van gemiddeld € 110.000,-.

In de vermogenssfeer is een stijging te zien naar een niveau van € 18 miljoen ultimo 2022. Ten opzichte van het door de raad bepaalde minimale (en tevens maximale) omvang van € 6,5 miljoen een buffer van € 11,5 miljoen. In de berekening van de solvabiliteit is dit wel meegerekend, omdat het deel uitmaakt van het eigen vermogen.

De voorziening verliesgevende complexen grondexploitatie mag eigenlijk niet worden meegerekend bij het bepalen van het weerstandsvermogen. De voorziening is afhankelijk van economische ontwikkelingen en er wordt uiteraard geprobeerd de verliezen te beperken en zo mogelijk terug te dringen. De prognose is dat een deel van de voorziening nodig is voor afdekking van het geprognostiseerde verlies van met name de complexen Rengerwetering eilanden 3, 4 en 5 en de Nertsenfarm.

(Bedragen x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Jaarlijkse exploitatie				
Onbenutte belastingcapaciteit	2.500	2.500	2.500	2.500
Stelpost onvoorziene uitgaven	110	110	110	110
Totaal jaarlijkse exploitatie	2.610	2.610	2.610	2.610
Vermogenssfeer (31/12 vh jaar)				
Reserve algemene dienst (incl. precario)	10.246	11.583	13.093	13.811
Reserve grondexploitatie	2.515	4.287	4.287	4.287
Totaal	12.761	15.870	17.380	18.098
Precario kabels en leidingen (cumulatief)	3.481	4.291	5.101	5.101
Totaal vermogenssfeer (excl. precario)	9.280	11.579	12.279	12.997
Voorziening grondexploitatie	6.697	6.697	6.697	6.697
Totaal voor opvang risico's	15.977	18.276	18.976	19.694

Risico's

Financiële risico's

Bij de financiële risico's kan er onderscheid worden gemaakt met betrekking tot de risico's die voortvloeien uit het eigen beleid, uit het beleid van andere overheden, samenwerking met andere gemeenten c.q. instanties, uit voor gemeenten autonome ontwikkelingen (bijv. economische en maatschappelijke ontwikkelingen) en ten slotte nog uit het doen en/of nalaten van anderen. Als gevolg van het aantrekken van de economie is de verwachting dat de (bouw)kosten gaan stijgen, hierdoor vallen aanbestedingen voor projecten in de openbare ruimte naar verwachting hoger uit.

Dubieuze debiteuren

Voor de dubieuze debiteuren wordt bij de jaarrekening een voorziening dubieuze debiteuren gevormd, die vervolgens wordt aangewend voor het verlagen van het debiteurensaldo. Van jaar tot jaar wordt deze ontwikkeling gevolgd bij de jaarrekening. In de jaarrekening 2017 is voor dit onderdeel een voorziening getroffen van € 956.000,-. Het grootste deel van deze post betreft debiteuren sociale zaken (€ 890.000,-). Voor de beoordeling van deze debiteuren wordt uitgegaan van percentages oninbaar per soort vordering.

Verzekeringen

Daar waar mogelijk voorzienbare risico's ontstaan heeft de gemeente deze zoveel mogelijk afgedekt door het afsluiten van verzekeringen. Er wordt een toenemende claimbewustheid van de burger signaleerd.

Jaarlijks worden er ongeveer 10 aansprakelijkheidsstellingen ontvangen. In veel gevallen liggen deze schades onder het eigen risico. De schade wordt doorgestuurd naar de verzekering, die de verdere afhandeling voor haar rekening neemt. Bij schades onder het eigen risico, worden de kosten in rekening gebracht bij de gemeente. De kosten van het eigen risico van investeringsprojecten worden doorbelast aan de betreffende projecten of zo mogelijk verhaald op de aannemers.

De polis voor de brandverzekering loopt af op 31 december 2019. Het is de bedoeling dat dit in BLNP verband opnieuw wordt aanbesteed.

Garantieverstrekkingen

Het WEW staat garant voor de risico's van hypotheeken. De gemeente en het Rijk zijn achtervangovereenkomsten aangegaan waarbij zij beiden voor 50% garant staan voor eventuele liquiditeitstekorten. Bij tekorten hebben zij de verplichting renteloze leningen te verstrekken aan het WEW.

Door de Rijksoverheid wordt er op geattendeerd voorzichtig te zijn met het verstrekken van garanties. Vooral instellingen in de sport- en zorgsector moeten in eerste instantie aankloppen bij het voor die sector betreffende waarborgfonds, waarbij de gemeente als achtervang optreedt.

Voor het verstrekken van achtervangovereenkomsten ten behoeve van leningen voor woningbouwverenigingen geldt een vergelijkbare regeling. De gemeente staat evenals de Stichting WSW voor 50% garant voor de rente en aflossing van de leningen.

Open-einde regelingen

In de begroting zijn een aantal open-einde regelingen opgenomen. Met regelingen die gekenmerkt worden door een open-einde regeling wordt bedoeld dat het volume van de aanspraken op de betreffende voorzieningen door de gemeente niet beïnvloedbaar en dus niet beheersbaar is. Voorbeelden hiervan zijn het beroep op de Wet Werk en Bijstand (BUIG), schuldsaneringen, de Wet maatschappelijke ondersteuning en vervoer van leerlingen naar speciaal onderwijs. Ook de uitvoering van de Wsw kan hierbij worden betrokken.

Het zijn vooral ontwikkelingen binnen het sociaal domein waarvoor is afgesproken dat voor- en nadelen in principe binnen het domein moeten worden verrekend, waarbij ook gebruik kan worden gemaakt van de daarvoor beschikbare egaliseringsreserve sociaal domein.

Risicoanalyse

In 2018 is de eerste risicoanalyse uitgevoerd, dit onderzoek valt onder het zo genoemde verordening van artikel 213a gemeentewet. De risico's van de gemeente Bunschoten zijn in de breedste zin van het woord geïnventariseerd, de top vijf risico's zijn hieronder weergegeven.

Nr.	Risico (Bedragen x € 1,-)	Financieel risico	Kans	Financieel gevolg
1	Aansprakelijkheidsstelling (in de breedste zin van het woord bijvoorbeeld: afgeven vergunningen, gladheidsbestrijding, riolering, bodemvervuiling, aanvaring veerpont, letsel speeltoestellen, <u>awb</u> procedures, faillissement (van aannemer waar de gemeente verantwoordelijk voor is), seizoen afhankelijke risico's (storm- en vuurwerkschade) en dergelijke.	€ 1.100.000	50%	€ 550.000
2	Claimcultuur Sociaal domein neemt toe. Budget niet goed bepaald door geen historie en meer zorgvraag.	€ 500.000	80%	€ 400.000
3	De marktprijzen stijgen door krapte in de markt bij de leveranciers en bij aanbestedingsprocedures.	€ 500.000	80%	€ 400.000
4	De vraag naar aspecten in het Sociaal domein (o.a. jeugdzorg en bijstand) wordt meer, door laagdrempeligheid en de eigen bijdrage wordt niet meer inkomensafhankelijk. De kosten gaan omhoog door mogelijke niet ingekochte zorg, het doorzetten van speciale gevallen door te weinig mankracht en rechtszaak kosten door te weinig dossier tijd.	€ 500.000	80%	€ 400.000
5	Dalende algemene uitkering (Sociaal domein, rijks bezuinigingen en herverdelingen)	€ 315.000	80%	€ 252.000
	Totaal	€ 2.915.000		€ 2.002.000

Er is voor € 4,2 miljoen totaal aan financieel gevolg geïnventariseerd. Als er gekeken wordt naar de risico's die boven de 75% kans uitkomen, dan kan het voor komen dat deze risico's zich vaak voordoen. Als deze risico's zich vaak voordoen, dan dienen deze risico's op termijn structureel in de begroting opgenomen te worden.

Het verwacht weerstandsvermogen begroting 2019 – 2022 is € 7.138.000. Gedeeld door de geïnventariseerde financiële risico's á € 4.200.000 dan komt daar een ratio van het weerstandsvermogen van 1,7 uit. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de gemeente Bunschoten de mogelijke financiële risico's goed kan dekken. Uit het voorgaande kan geconcludeerd worden dat het minimale weerstandsvermogen van € 4.000.000,- voor de begroting 2019 – 2022 voldoende is. Door deze analyse is er een goed beeld wat de risico's voor de gemeente zijn. Daarnaast kan dit verantwoord worden voor de accountant en wordt aangegeven dat het huidige weerstandsvermogen voldoende toereikend is.

Sociaal domein

Participatiewet

Het regionaal werkvoorzieningsschap Amersfoort voert voor Bunschoten de Wet Sociale Werkvoorziening uit.

Jeugdwet en Wmo/AWBZ

In de verschillende beleidsnota's is in een aparte paragraaf aandacht besteed aan de mogelijke risico's en de te treffen beheersmaatregelen. Voor de opvang van risico's is de egalisatiereserve Sociaal domein beschikbaar.

Rente

Een moeilijk voorspelbare en door de gemeente niet te beïnvloeden grootheid is de rente. Een aantal elementen bepaalt eigenlijk het positieve of negatieve renterisico:

- Onzekerheid over de korte rente;
- Onzekerheid over de rente bij renteaanpassingen;
- Onzekerheid over de rente bij aan te trekken geldleningen voor nieuwe investering.

In de paragraaf Financiering is de financieringsplanning uitgewerkt. De ontwikkeling van de grondexploitatie en verschillende grote investeringen, zoals het IHP en de verplaatsing van de gemeentewerf zijn van belang bij de ontwikkeling van de financieringsplanning. De rentes zijn op dit moment nog steeds laag, maar trekken wel aan.

Incidentele baten en lasten

Op begrotingsbasis speelt het onderscheid tussen incidentele en structurele baten en lasten nauwelijks een rol, omdat de meeste ramingen structureel doorwerken in de begroting. Ook de bezuinigingen die gefaseerd ingevoerd worden vallen niet onder het begrip incidenteel. Bij de jaarrekening speelt het wel weer een grote rol, omdat het resultaat daar regelmatig wordt beïnvloedt door afrekeningen van voorgaande jaren of incidentele opbrengsten in verband met verkopen.

In deze begroting kunnen de volgende posten als incidenteel worden aangemerkt:

- Verkiezingen 2019 € 40.000,-
- Juridische kwaliteitszorg 2019 € 10.000,-
- Grondverkoop 2019 € 628.000,-
- Organisatieontwikkeling 2019 € 75.000,-

Beschikking reserves

De ontwikkeling van de reserves is voor een belangrijk deel ingegeven door de nota weerstandsvermogen. Voor de tariefegalisatiereserves geldt dat deze zijn gekoppeld aan de 100% kostendekking. Voor de egalisatiereserve reiniging is afgesproken dat deze de komende jaren wordt verlaagd tot maximaal 5% van de omzet. Dit komt op basis van de genomen besluiten tot uitdrukking. In de tabel op de volgende pagina staan de geraamde onttrekkingen ten gunste van de exploitatie. Er wordt niet beschikt om de begroting structureel sluitend te maken.

Geprognosticeerde balans

Het is verplicht om in de begroting een geprognosticeerde balans op te nemen. Met deze balans wordt de verwachting voor de aankomende jaren gegeven.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 31-12-2017	Begroting 31-12-2018	Begroting 31-12-2019	Begroting 31-12-2020	Begroting 31-12-2021	Begroting 31-12-2022
Activa						
Vaste activa	28.287	36.785	45.293	48.841	51.583	54.404
Vorraden	24.174	16.843	11.492	7.307	8.021	3.816
Vlottende activa	22.801	20.300				
Liquide middelen	115		10.500	2.000	-3.400	-2.100
Overige vlottende activa	1.917	2.111	1.626	1.626	1.626	1.626
Totaal activa	77.294	76.039	68.911	59.774	57.830	57.746
Passiva						
<i>Eigen vermogen</i>						
Algemene reserves	7.105	8.466	10.246	11.583	13.093	13.811
Bestemmingsreserves	6.140	6.222	5.699	7.603	8.022	8.648
Voorzieningen	4.150	3.828	4.019	3.944	4.420	4.015
Langlopende leningen	51.890	40.052	30.715	21.878	15.740	13.650
Vlottende passiva	8.009	17.471	18.232	14.766	16.555	17.622
Totaal passiva	77.294	76.039	68.911	59.774	57.830	57.746

Vooruitlopend op de kengetallen die op de volgende bladzijde staan, is in onderstaand overzicht een verloop van de netto schuldquote, solvabiliteit en het kengetal grondexploitatie opgenomen voor de jaren 2020 – 2022, berekend uit de geprognosticeerde balans.

	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Netto schuldquote	74,1%	83,8%	68,9%
Solvabiliteitsratio	32,0%	36,6%	39,0%
Kengetal grondexploitatie	16,6%	20,1%	8,5%

Financiële kengetallen

Nr.	Kengetal	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
1a	Netto schuldquote	75,8%	119,2%	40,4%
1b	Netto schuldquote -/- verstrekte leningen	68,3%	109,6%	34,1%
2	Solvabiliteitsratio	17,1%	18,3%	25,8%
3	Kengetal grondexploitatie	52,2%	61,7%	35,0%
4	Structurele exploitatieruimte	0,9%	2,7%	1,5%
5	Belastingcapaciteit	78,4%	76,7%	79,5%

- **Netto schuldquote:** De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie (>130 = hoge schuld). Uit het overzicht blijkt dat in 2019 een forse daling te zien is. Dit komt doordat de leningen worden afgelost.
- **Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:** Dit is dezelfde indicator als hiervoor beschreven, maar dan gecorrigeerd met het aandeel van de verstrekte leningen (>130 = hoge schuld).
- **De solvabiliteitsratio:** Dit geeft een indicatie in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Het eigen vermogen (reserves en resultaat overzicht baten en lasten) wordt uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal (>20 = goed). De ontwikkeling op basis van de geprognoseerde balans laat een duidelijke verbetering zien.
- **Kengetal grondexploitatie:** Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. Dit kengetal is opgenomen, omdat de afgelopen jaren is gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van de gemeente. Ook hier is een verbetering te zien, doordat de boekwaarde van de gronden in exploitatie de komende jaren fors dalen.
- **Structurele exploitatieruimte:** De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan waar dit in evenwicht is. Dit kengetal laat zien dat de structurele lasten 1,5% lager zijn dan de structurele baten.
- **Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouden:** De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert dit in de Atlas van de lokale lasten. Onder woonlasten wordt de OZB verstaan, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in de betreffende gemeente. Deze uitkomst wordt vergeleken met het landelijk gemiddelde en uitgedrukt in een percentage. Het verschil met het landelijk gemiddelde wordt kleiner.

Overzicht reserves

Naam reserve	Boekwaarde 01-01-2018	Boekwaarde 01-01-2019	Toevoegingen	Onttrekkingen	Boekwaarde 01-01-2020	Boekwaarde 01-01-2021	Boekwaarde 01-01-2022	Boekwaarde 01-01-2023
<i>Algemene reserves</i>								
Reserve algemene dienst	7.104.962,73	8.465.962,73	1.780.000,00	-	10.245.962,73	11.582.962,73	13.092.962,73	13.810.962,73
Totaal algemene reserves	7.104.962,73	8.465.962,73	1.780.000,00	-	10.245.962,73	11.582.962,73	13.092.962,73	13.810.962,73
<i>Bestemmingsreserves</i>								
Reserve startersleningen	144.527,89	138.562,89	-	-	138.562,89	138.562,89	138.562,89	138.562,89
Reserve stimulerings-/vangnetleningen	382.845,36	365.484,36	-	12.473,00	353.011,36	340.538,36	328.065,36	315.592,36
Sociaal domein	-0,28	83.207,72	-	-	83.207,72	283.207,72	748.207,72	1.413.207,72
Toekomstvisie	775.877,36	591.391,36	-	319.304,00	272.087,36	272.087,36	272.087,36	272.087,36
Dekking kapitaallasten	-	-	485.543,00	30.696,90	454.846,10	424.149,20	399.373,30	375.448,40
Totaal bestemmingsreserves	1.303.250,33	1.178.646,33	485.543,00	362.473,90	1.301.715,43	1.458.545,53	1.886.296,63	2.514.898,73
<i>Egalisereserves</i>								
Reinigingsrechten	564.620,42	387.225,42	-	136.103,00	251.122,42	165.553,42	80.425,42	925,42
Rioolrechten	198.432,87	214.582,87	85.248,00	-	299.830,87	403.181,87	525.007,87	647.686,87
Marktgelden	986,60	13.001,60	5.000,00	-	18.001,60	23.001,60	28.001,60	33.001,60
Begraafrecht	237.765,83	203.586,83	-	46.688,00	156.898,83	110.210,83	59.514,83	8.518,83
Totaal egalisereserves	1.001.805,72	818.396,72	90.248,00	182.791,00	725.853,72	701.947,72	692.949,72	690.132,72
<i>Grondexploitatie</i>								
Algemene reserve	2.793.607,51	2.827.820,51	-	312.530,00	2.515.290,51	4.286.525,51	4.286.525,51	4.286.525,51
Bovenwijkse voorzieningen		-	-	-	-	-	-	-
- Fonds stadsuitleg	769.430,70	1.125.303,70	-	241.239,00	884.064,70	884.064,70	884.064,70	884.064,70
- Fonds landschapstientje	-	-	-	-	-	-	-	-
Oostmaat	272.268,00	272.268,00	-	-	272.268,00	272.268,00	272.268,00	272.268,00
Totaal grondexploitatie	3.835.306,21	4.225.392,21	-	553.769,00	3.671.623,21	5.442.858,21	5.442.858,21	5.442.858,21
Totaal generaal	13.245.324,99	14.688.397,99	2.355.791,00	1.099.033,90	15.945.155,09	19.186.314,19	21.115.067,29	22.458.852,39

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is opgenomen in artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat (voor zover van toepassing) tenminste de volgende kapitaalgoederen:

- *Wegen;*
- *Riolering;*
- *Water;*
- *Groen;*
- *Gebouwen.*

Van deze kapitaalgoederen wordt het beleidskader met daarbij de voortvloeiende financiële consequenties en de financiële consequenties vertaald in de begroting.

De gemeente Bunschoten voegt ook nog het onderdeel sportvelden aan deze paragraaf toe.

Wegen, bruggen en openbare verlichting

Beleidskader

- Beheersplan onderhoud wegen, geactualiseerd 2013
- Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan 2013 – 2017
- Bruggenbeheerplan 2015 – 2020
- Verlichtingsbeleid 2014 – 2023

Informatie

Algemeen

Grote renovaties voor wegen zijn niet in de onderhoudsplannen opgenomen, maar worden via afzonderlijke voorstellen aan de raad voorgelegd.

Wegen

Het areaal aan verhardingen in de openbare ruimte, dat in beheer en onderhoud is bij de gemeente, wordt via een geautomatiseerd wegbeheersysteem actueel gehouden.

Elke twee jaar wordt de onderhoudstoestand van de verhardingen, volgens de landelijke CROW-methodiek, globaal visueel geïnspecteerd. De inspectieresultaten worden vervolgens in het wegbeheersysteem verwerkt. Aan de hand van de resultaten wordt de restlevensduur van de verharding bepaald. Dit vormt de basis waarmee de onderhoudsplanning wordt gemaakt.

De jaarlijkse storting in de voorziening onderhoud wegen bedraagt € 534.000,-. Door deze basisplanning af te stemmen met het riool- en groenbeheer wordt uiteindelijk een integrale planning op projectniveau verkregen.

Bruggen

Ook voor de bruggen is een beheerplan geschreven. De jaarlijkse storting in de voorziening bruggen bedraagt € 29.000,-.

Verlichting

Nieuwe masten en armaturen worden niet meer geleased. De investeringen worden geactiveerd en afgeschreven. In het opgestelde beheerplan openbare verlichting is een aanzet gegeven voor het te voeren verlichtingsbeleid en is een raming gemaakt van de kosten die de komende jaren op de gemeente afkomen.

Riolering & water

Beleidskader

- Verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2013 – 2018
- Waterplan Bunschoten 2006 – 2015
- Baggerbeheerplan 2013 – 2023
- Rioolbeheerplan 2008
- Beheerplan oeververdedigingen, duikers en frontmuren
- Beheerplan havens Bunschoten en Laaksluis De Kooi 2018-2032

Informatie

Het rioolstelsel wordt jaarlijks voor een deel (circa 12 kilometer) geïnspecteerd. De inspectiecyclus is zodanig dat elke tien jaar een momentopname van het stelsel gemaakt wordt. Aan de hand van meerdere inspecties kan dan een restlevensduur van een streng worden bepaald. Technisch gezien wordt een riool in 60 jaar afgeschreven. Door omstandigheden kan dit langer of korter zijn.

De actualiteit geeft aanleiding om de knelpunten met 'water op straat' door steeds extremere regenbuien goed te blijven volgen en eventueel aanvullende maatregelen te nemen.

Op basis van het vGRP 2013-2018 bedraagt de jaarlijkse storting in de voorziening riolering € 142.000,-.

Het Waterplan Bunschoten vormt nog steeds de leidraad met betrekking tot het beleid en de uitvoering van de (afval)watertaken. Deze kosten zijn doorberekend in de rioolrechten.

Voor de uitvoering van baggerwerkzaamheden in de watergangen is een beheerplan vastgesteld. Daarmee zijn de uitgangspunten, activiteiten en financiële kaders voor tien jaar vastgelegd. Jaarlijkse storting in de voorziening baggeren bedraagt € 129.000,-. Ook hierbij wordt periodiek gemeten waar slibaanwas plaatsvindt. Aan de hand van de metingen kan vastgesteld worden wanneer er tot uitvoering van baggerwerkzaamheden moet worden over gegaan.

Groen

Beleidskader

- Groenbeleidsplan 2015 – 2025
- 2e Herzien snippergroenbeleid (2013)
- Nota spelenbeleid '*Spelen Natuurlijk!? Nu en in de toekomst*' (2012 – 2022)
- Bomenbeleid Bunschoten 2018 – 2023

Informatie

Voor het planmatig en systematisch beheer en onderhoud van het groen wordt het Groenbeleidsplan gevolgd. Er wordt gewerkt met beeldniveaus voor de onderhoudstoestand om de gewenste kwaliteit te beschrijven. Om de staat van de beplanting te garanderen is renovatie en aanpassing van groenvakken nodig. Dit wordt volgens een vastgesteld renovatieprogramma uitgevoerd. Jaarlijks wordt een bedrag van € 24.000,- gestort in de voorziening groenbeheer. Voor onderhoud speelvoorzieningen wordt een bedrag van € 55.000,- gestort in de voorziening.

Gebouwen

Beleidskader

- Meerjaren beheer- en onderhoudsplannen gebouwen (O-prognose) in 2018 herzien op basis van de NEN -2767.
- Gebouwenbeheerplan 2016 – 2022

Het gebouwenbeheerplan wordt om de drie jaar geactualiseerd. De jaarlijkse storting in deze voorziening bedraagt € 368.000,-.

Informatie

De gemeente heeft circa 44 gebouwen in beheer. Tevens zijn er wisselend een aantal gebouwen die tijdelijk door de gemeente beheerd worden. Het beheer van sporthal De Kuil en het zwembad De Duker zijn uitbesteed aan SRO. De overeenkomst hiervoor loopt eind 2018 af. Met de Brandaris heeft de gemeente een exploitatie-overeenkomst met SRO, deze liep in maart 2018 af. Er is overleg met het SRO voor een tijdelijke verlenging van de contracten.

De gemeente is eigenaar van de brandweerkazerne en de VRU is door middel van een op te stellen gebruikersovereenkomst met demarcatielijst (voor de onderhoudsverdeling) gebruiker.

Verwacht wordt dat in 2019 de nieuwbouw van de gemeentelijke werkplaats op het industrieterrein Haarbrug Zuid is opgeleverd.

Het plan is om de huidige gemeentelijke werkplaats met brandweerkazerne, Rode Kruis, LOS, tandarts en museumopslag locatie in maart 2019 te slopen, zodat april 2019 met de nieuwbouw van de school voor twee bestaande school locaties kan worden begonnen.

Het onderhoud van elektrakasten, grondspots, schijnwerpers en verlichte borden vallen ook onder het gebouwenbeheer.

Sportvelden

Beleidskader

- Nota accommodatiebeleid '*Stimulus*' 2002
- Beheerplan sportvelden

Informatie

De gemeente heeft 16 sportvelden in eigendom:

- Elf voetbalvelden waarvan negen kunstgrasvelden
- Twee handbalvelden
- Eén rugbyveld
- Eén atletiekbaan
- Eén trainingsveld t.b.v. hondenvereniging/ Dierenbescherming

De voorziening voor het onderhoud aan de sportvelden wordt gebaseerd op de kwaliteitsmetingen die eens in de drie jaar plaatsvinden. Het renovatieschema is geactualiseerd en kan worden uitgevoerd binnen de bestaande middelen in de voorziening sportvelden. In 2019 is de jaarlijkse storting in de voorziening sportvelden € 205.000,- wat in meerjarenperspectief oploopt naar € 225.000,-.

Met dit beheerplan is het mogelijk om in de toekomst meer te sturen op onderhoud, renovatie en budgettaire ontwikkelingen.

Overzicht investering en verloop boekwaarden

(Bedragen x € 1,-)	2019	2020	2021	2022
Investeringsniveau				
Nieuwe investeringen	2.678.600	5.593.000	555.700	6.133.000
Vervangingsinvesteringen	1.483.820	1.514.100	2.114.800	1.101.000
Investeringsniveau	4.162.420	7.107.100	2.670.500	7.234.000
Specificatie investeringen met afschrijvingslasten				
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	928.100	434.500	654.700	218.000
Programma Economie	150.000	-	-	-
Programma Onderwijs	1.370.000	5.154.000	-	5.422.000
Programma Sport, cultuur en recreatie	219.000	-	-	-
Programma Volksgezondheid en milieu	1.057.400	1.205.600	1.879.000	1.594.000
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	40.000	50.000	-	-
Bedrijfsvoering	397.920	263.000	136.800	-
Boekwaarde				
Te activeren investeringen	4.162.420	7.107.100	2.670.500	7.234.000
Effect fasering investeringen	304.907	-1.225.490	936.601	-1.445.930
Totale boekwaarde per einde jaar met correctie	45.293.000	48.841.000	51.583.000	54.404.000

Overzicht voorzieningen

Naam voorziening	Boekwaarde 01-01-2018	Boekwaarde 01-01-2019	Toevoeging	Aanwending en vrijval	Boekwaarde 01-01-2020	Boekwaarde 01-01-2021	Boekwaarde 01-01-2022	Boekwaarde 01-01-2023
Onderhoudsdegalisatievoorzieningen								
Onderhoud gemeentehuis, gebouw OR, brandw. kazeme	318.708,22	392.964,22	94.000,00	126.306,00	360.658,22	326.873,22	263.998,22	284.388,22
Onderhoud gymlokalen/sporthal	242.989,87	229.920,87	34.000,00	38.656,00	225.264,87	165.515,87	195.123,87	201.642,87
Onderhoud overige gebouwen	416.196,40	401.179,40	106.843,00	109.032,00	398.990,40	448.839,40	491.019,40	469.835,40
Onderhoud zwembad	440.784,31	311.577,31	93.000,00	107.887,00	296.690,31	325.619,31	374.464,31	398.896,31
Onderhoud sportvelden	164.862,12	243.883,12	205.000,00	11.385,00	437.498,12	229.602,12	454.602,12	-152.983,88
Onderhoud veerpont	19.878,81	29.128,81	9.250,00		38.378,81	-5.371,19	3.878,81	13.128,81
Onderhoud wegen	824.689,68	760.089,68	534.000,00	500.000,00	794.089,68	828.089,68	862.089,68	896.089,68
Baggeren binnenwater	285.975,27	2.699,47	128.640,00	128.570,00	2.769,47	131.409,47	260.049,47	388.689,47
Onderhoud riolering	140.000,00	142.500,00	142.500,00	140.000,00	145.000,00	147.500,00	150.000,00	152.500,00
Onderwijshuisvesting	12.410,33	12.410,33	-		12.410,33	12.410,33	12.410,33	12.410,33
Onderhoud parkeergarage	106.848,35	51.043,35	22.000,00	57.376,00	15.667,35	30.527,35	52.323,35	68.968,35
Onderhoud speelvoorzieningen		55.000,00	55.000,00		110.000,00	110.000,00	92.640,00	59.160,00
Bruggenbeheerplan	13.354,81	10.249,81	29.145,00	28.600,00	10.794,81	8.669,81	6.184,81	3.699,81
Brandweerkazeme	-	18.000,00	18.000,00	-	36.000,00	54.000,00	72.000,00	90.000,00
Onderhoud oeververdedigingen en frontmuren	18.300,00	18.800,00	500,00	9.200,00	10.100,00	11.100,00	12.100,00	13.100,00
Groenbeheer	141.106,22	140.976,22	24.500,00	45.750,00	119.726,22	100.726,22	77.976,22	55.226,22
Totaal onderhoudegalisatievoorzieningen	3.146.104,39	2.820.422,59	1.496.378,00	1.302.762,00	3.014.038,59	2.925.511,59	3.380.860,59	2.954.751,59
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's								
Stads- en dorpsvernieuwing	1.426,00	1.426,00	-	-	1.426,00	1.426,00	1.426,00	1.426,00
Voorziening bodemsanering	-		-	-		-	-	-
Totaal voorzieningen verplichtingen	1.426,00	1.426,00	-	-	1.426,00	1.426,00	1.426,00	1.426,00
Personeelsvoorzieningen								
Pensioen en wachtgeld wethouders	1.002.000,00	1.006.000,00	64.000,00	66.000,00	1.004.000,00	1.017.000,00	1.038.000,00	1.059.000,00
Totaal personeelsvoorziening	1.002.000,00	1.006.000,00	64.000,00	66.000,00	1.004.000,00	1.017.000,00	1.038.000,00	1.059.000,00
Totaal generaal	4.149.530,39	3.827.848,59	1.560.378,00	1.368.762,00	4.019.464,59	3.943.937,59	4.420.286,59	4.015.177,59

3.4 Financiering

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf financiering is opgenomen in artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Inleiding

De gemeenten zijn verplicht een treasuryparagraaf in de begroting op te nemen. Dit op grond van de per 1 januari 2001 in werking getreden Wet Fido. Een doelstelling van deze wet is het bevorderen en transparant maken van een solide financieringsbeleid. Hieraan wordt invulling gegeven door het treasurystatuut en het opnemen van een treasuryparagraaf in, zowel de begroting, als in de programmarekening.

Treasurybeheer

Het geld van de gemeente wordt beheert, dit wordt ook wel treasurybeheer genoemd. Het gaat hier zo wel om het aantrekken en uitzetten van de voor de publieke taak van de gemeente Bunschoten benodigde respectievelijk overtollige middelen. Bij het beheer moet worden gebleven binnen de kaders van de Wet Fido. Het gaat hier met name om de kasgeldlimiet, renterisiconorm en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet is in de Wet Fido opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Door deze limiet is bepaald dat de gemeente haar financieringsbehoefte voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd <1 jaar) mag financieren. In de Wet Fido is bepaald dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden. De norm is vastgesteld door de minister en staat op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten (excl. de stortingen in de reserves). Voor het begrotingsjaar 2019 bedraagt de kasgeldlimiet afgerond € 4,0 miljoen (8,5% van het begrotingstotaal 2019 € 47,2 miljoen).

In onderstaand overzicht is het bedrag van de kasgeldlimiet van de gemeente Bunschoten berekend voor de jaren 2019 – 2021, op basis van de begroting van 2019, rekening houdend met de meerjarenbegroting.

Kasgeldlimiet 2019 t/m 2022 (bedragen x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
<i>Toegestane kasgeldlimiet</i>				
Begrotingstotaal (incl. grondexploitatie)	49.425	47.394	41.963	46.432
Vastgesteld percentage kasgeldlimiet	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Bedrag kasgeldlimiet	4.201	4.028	3.567	3.947

In het overzicht hieronder is per 1 januari 2019 de ruimte onder dan wel boven de kasgeldlimiet berekend van de gemeente Bunschoten, gelet op de hierna genoemde veronderstellingen. Hier is gebruik gemaakt van de liquiditeitsprognose.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
<i>Toegestane kasgeldlimiet</i>				
Begrotingstotaal (incl. grondexploitatie)	48.434	47.252	41.821	46.295
Vastgesteld percentage kasgeldlimiet	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Bedrag kasgeldlimiet	4.117	4.016	3.555	3.935
<i>Toets kasgeldlimiet</i>				
Bedrag toegestane kasgeldlimiet	4.117	4.016	3.555	3.935
Vlottende schuld minus vlottende middelen	10.500	2.000	-3.400	-2.100
Ruimte kasgeldlimiet	14.617	6.016	154	1.835

Als de geraamde/voorgenomen investeringen voor de komende jaren ten uitvoer worden gebracht, ontstaat er volgens de prognose in bovenstaande tabel een gering financieringstekort in 2021 en 2022. Dit valt binnen de marges van de toegestane kasgeldlimiet. Het gaat hier om prognoses waarbij voornamelijk de ontwikkelingen binnen de grondexploitatie bepalend zijn. Deze ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd en daar waar nodig wordt de prognose bijgesteld.

Liquiditeitsprognose (bedragen x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Liquide middelen				
Raming saldo rekening-courant BNG per 1/1	-	-	-	-
Raming schatkistbankieren per 1/1	20.000	-	-	-
Raming saldo rekening-courant Rabo per 1/1	300	-	-	-
Raming contante gelden in kas per 1/1	-	-	-	-
Totaal	20.300	10.500	2.000	-3.400
Geraamde inkomsten				
Nieuw aan te trekken geldlening	-		5.000	
Aflossingen verstrekte geldleningen	100	100	100	100
Vrijvallende afschrijvingslasten (staat C)				
BTW compensatiefonds	2.000	2.000	2.000	2.000
Geraamd begrotingsoverschot (excl. verrekeningen)	3.700	3.800	4.600	4.100
Opbrengst verkoop bouwkavels	8.200	3.300	1.700	4.400
Totaal	14.000	9.200	13.400	10.600
Geraamde uitgaven				
Werkkapitaal	-	-	-	-
Aflossingen geldleningen	9.300	8.800	11.100	2.100
Investeringen tlv voorzieningen	1.400	1.500	1.000	1.900
Grondexploitatie investeringen	4.300	1.800	1.900	900
Investeringen (staat van activa)	8.800	5.600	4.800	4.400
Totaal	23.800	17.700	18.800	9.300
Liquiditeitsprognose per 1/1				
Overschot, danwel behoefte (-)	10.500	2.000	-3.400	-2.100

Ontwikkeling EMU-saldo

De berekening van het EMU-saldo staat op pagina 104. Hieruit blijkt dat voor de periode 2019 – 2020 geen tekort van het EMU-saldo wordt verwacht. Het verloop van dit saldo (op kasbasis, terwijl voor de begroting het stelsel van baten en lasten wordt gehanteerd) hangt samen met de voortgang binnen de grondexploitatie en geplande nieuwe en vervangingsinvesteringen.

Renterisico norm

De norm renterisico is ervoor bedoeld om het renterisico dat de gemeente loopt op zijn langlopende schuld, te beperken. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisico norm niet overschrijden. De norm wordt berekend op 20% (het door de minister vastgestelde percentage) van het begrotingstotaal. Dit houdt in dat de gemeente Bunschoten zorg moet dragen dat in het desbetreffende jaar niet meer dan 20% van de begrotingsomvang mag worden gehefinancierd. De norm is ingesteld om door een spreiding in looptijden van leningen een stabiele rentelast te bewerkstelligen.

Renterisico op vaste schuld (Bedragen x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-	-	-
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	-	-	-	-
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	-	-	-	-
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld o/g	-	-	5.000	-
3b. Nieuw verstrekte lange leningen u/g	-	-	-	-
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	-	-	5.000	-
5. Betaalde aflossingen	9.338	8.838	11.138	2.090
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	-	-	5.000	-
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	-	-	5.000	-
8. Stand van het begrotingstotaal per 1/1	49.425	47.394	41.963	46.432
Het bij ministeriële regeling vastgestelde				
9. percentage	20%	20%	20%	20%
10. Renterisico norm	9.885	9.479	8.393	9.286
10. Renterisico norm	9.885	9.479	8.393	9.286
7. Renterisico op vaste schuld	-	-	5.000	-
11. Ruimte (+)/ overschrijding (-)	9.885	9.479	3.393	9.286

In het begrotingsjaar 2019 is de renterisiconorm € 9.687.000,- (20% van € 48.434.000,-). Er wordt geen overschrijding van de renterisico norm voor de meerjarenperiode verwacht. De stand van de huidige rente is nu nog aanzienlijk laag, het risico is daardoor op dit moment beperkt. De looptijd van de leningen wordt zoveel mogelijk afgestemd op de ontwikkelingen binnen de grondexploitatie en de investeringsopgave van de aankomende jaren.

Renteschema

Sinds enkele jaren is het renteschema onderdeel geworden van deze paragraaf. Dit schema geeft inzicht in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Een resultaat met een – ervoor is positief.

Rente schema	2019
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 381.361
Externe rentebaten over de korte en lange financiering	€ -
Saldo rentelasten en rentebaten	€ 381.361
Rente die aan grondexploitatie moet worden doorberekend	€ 449.241
Rente van projectfinanciering die aan taakveld moet worden doorberekend	€ -
Rentebaat van doorverstrekte leningen die aan taakveld moet worden toegerekend	€ -
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ -67.880
Rente over eigen vermogen	€ -
Rente over voorzieningen	€ -
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€ -67.880
De aan taakvelden toegerekende rente	€ 662.158
Renteresultaat op het taakveld treasury	€ -730.038

Schatkistbankieren

De gemeente Bunschoten is net als andere gemeente verplicht om deel te nemen aan het schatkistbankieren. Dit houdt in dat alle overtollige middelen van de gemeente worden afgeroomd naar een rekening bij het Rijk. Er is een drempelbedrag wat buiten beschouwing mag worden gelaten (0,75% van het begrotingstotaal). De vergoeding bij de schatkist is nagenoeg verwaarloosbaar en veel lager dan wanneer gemeenten hun overtollige middelen, vanzelfsprekend conform de uitgangspunten van het treasurystatuut, op een veilige wijze uitzetten. De gemeente Bunschoten heeft geen langlopende beleggingen. Hierdoor zijn de gevolgen in de rente-effecten minimaal.

Leningenportefeuille

Op 1 januari 2019 heeft de gemeente 13 vaste geldleningen in de lening portefeuille o/g. Het saldo is € 40.053.000,- Op basis van de verwachte ontwikkelingen binnen de grondexploitatie en de toekomstige investeringen loopt dit terug naar € 13.650.000,- eind 2022.

Uitzettingen

Op 1 januari 2019 zijn de uitzettingen van de door het WSW geborgde leningen € 29,5 miljoen aan de Stichting Woningcorporaties Het Gooi en Omstreken. Voor de Stichting Eemland Wonen bedraagt dit € 3,0 miljoen. De leningen worden gegarandeerd via het WSW met achtervang van de gemeente.

Aandelen

De gemeente bezit aandelen in bedrijven die werkzaam zijn in de publieke sector.

Hoeveelheid	Soort	Bedrijf	Nominale waarde
16.219	Aandelen	Vitens	€ 16.219,00
117	Aandelen	Amfors Holding BV	€ 5.265,00
205	Aandelen	NV <u>Rova</u> Holding	€ 313.640,00
8.055	Certificaten	Dataland	€ 805,50
Totaal aandelenbezit			€ 335.929,50

Relatiebeheer

De huisbankier van de gemeente Bunschoten is sinds 2003 de Rabobank. De Rabobank heeft de volgende ratings.

Rating bureau	Rating
Moody's	Aa3
Standard & Poor's Global	A+
Fitch	AA-
DBRS	AA

Daarnaast is er een rekening-courantverhouding met de Bank Nederlandse Gemeente. Dit is verplicht in verband met de te verrekenen rijksbijdragen. Bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeente zijn ook rekening-couranten die betrekking hebben op de volkshuisvestingsaangelegenheden (startersregeling en funderingsherstel).

Berekening EMU-saldo

Omschrijving	2018	2019	2020
	x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2018, aangevuld met raming resterende periode	x € 1000,- Volgens begroting 2019	x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2019
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.825	1.271	3.255
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.444	1.825	1.911
3 Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie	1.445	1.560	1.560
4 Bruto investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	5.749	4.162	7.107
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, geen betrekking hebbende op bouwgrondexploitatie en niet verantwoord op de exploitatie			
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
7 Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d., alleen transacties met derden niet op de exploitatie			
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover niet al op de exploitatie verantwoord	7.437	6.831	4.184
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	1.402	1.369	1.581
10 Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht			
11 Verkoop van effecten: a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	☐ ja ☒ nee 	☐ ja ☒ nee 	☐ ja ☒ nee
Berekend EMU-saldo	5.000	5.956	2.222
Berekend EMU-saldo begroting 2018	-6.432	7.131	
Verschil 2019 - 2018	11.432	-1.175	

Ruimte voor toelichting
Ten opzichte van de begroting 2018 zijn de geraamde lasten op de investeringen voor 2018 bijgesteld (circa € 5.900 gunstiger saldo). Daarnaast zijn de grondexploitaties voor 2018 en volgende jaren bijgesteld. Voor 2018 betekent dit een positiever saldo van € 5.900.
Diverse bijstellingen (investeringen, grondexploitatie) voor 2019 hebben geleid tot een verlaging van het positieve saldo met € 1.200.
Algemeen:
Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Een tekort bij de lokale overheden draagt bij aan een tekort van de gehele overheid (Rijk, lokale overheden en sociale fondsen). Volgens het verdrag van Maastricht mag het tekort maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP) bedragen. Bij een dreigende overschrijding - voorzover veroorzaakt door lokale overheden - kan ingegrepen worden op basis van de wet FIDO.
Om dit te monitoren moet een raming worden opgenomen bij de begroting en wordt per kwartaal gerapporteerd aan het CBS.
Een overschrijding van onze gemeente hoeft dus nog niet te leiden tot een overschrijding op landelijke niveau.
Op 1 januari 2014 is de Wet Hof (Wet Houdbare Overheidsfinanciën) in werking getreden. Er blijft sprake van een macro-norm die niet onderverdeeld wordt in een (micro)norm per individuele overheid.
Deze EMU-tekortnorm decentrale overheden bedraagt voor 2018 0,3% BBP. Voor 2019 tot en met 2022 is deze vastgesteld op 0,4%.

3.5 Bedrijfsvoering

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf bedrijfsvoering is opgenomen in artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft tenminste inzicht in de stand van zaken en de realisatie van beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

Verdere doorontwikkeling van de organisatie is van belang voor het toewerken naar en behouden van een kwalitatief sterke, flexibele en voor medewerkers aantrekkelijke organisatie. Dit is noodzakelijk voor voldoende aansluiting bij de maatschappij en de complexe opgaven waarvoor de gemeente wordt gesteld, zoals bijvoorbeeld de invoering van de Omgevingswet. Organisatieontwikkeling en bestuurlijke vernieuwing gaan hierbij hand in hand. Bovendien wordt de komende jaren krapte op de arbeidsmarkt verwacht.

Het traject van organisatieontwikkeling dat de afgelopen jaren is doorlopen wordt doorgezet. De nadruk ligt op de verdere ontwikkeling op het gebied van integraal werken, participatie, strategisch vermogen en de ontwikkeling en inzet van talenten. Ook bij het werven van nieuwe medewerkers zijn dit belangrijke aandachtspunten.

Het gereserveerde budget wordt ingezet om deze ontwikkeling verder te stimuleren. Denk hierbij aan training, coaching, een passende inrichting van de werkplekken/ het gebouw en het bij vacatures werven van nieuwe medewerkers die passen bij de genoemde ambities.

Samenwerking bedrijfsvoering **BLNP**

De gemeente Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten werken samen op het gebied van bedrijfsvoering. De samenwerking is aangegaan, omdat er voordelen en resultaten kunnen worden behaald op de zogenaamde 4K's:

- een betere **k**waliteit van dienstverlening;
- een minder **k**wetsbare positie bij een toenemend takenpakket en de eisen die daaraan gesteld worden;
- een **k**ostenbesparing door gezamenlijke inkoop, standaardisatie en harmonisatie van werkzaamheden;
- een grotere **k**ans voor het personeel in (door-) ontwikkeling en breedte en diepte in het takenpakket.

Financiën

De samenwerking op het taakveld financiën krijgt langzaam vorm. De basis is gelegd is met het operationeel maken van de gezamenlijke financiële applicatie en het ontwikkelen van een gezamenlijk rekeningschema. Het harmoniseren van processen om de financiële administratie gezamenlijk uit te voeren is gemakkelijker door gebruik te maken van één rekeningschema. Ook op andere financiële taken wordt de samenwerking gezocht waarbij op dit moment veel wordt ingezet op kennisdeling waardoor de kwaliteit wordt verhoogd. In 2019 moeten de volgende stappen worden gezet. De focus binnen het taakveld moet van werken voor één gemeente naar werken voor vier gemeenten. Concrete resultaten die in 2019 moeten worden behaald zijn:

- Mogelijk maken van het ontvangen van E-facturen
- Gezamenlijke aanbesteding van de brandverzekering
- Uitvoering aan het gezamenlijke interne controle plan
- Financiële administratie op orde houden
- Samenstellen **P&C** producten op elkaar afstemmen en processen waar mogelijk harmoniseren
- Beleidsontwikkelingen en wetgeving die van invloed is op het financiële beleid en beheer gezamenlijk oppakken

ICT

In 2018 is het BLNP informatiseringsbeleid vastgesteld voor de komende jaren. Uit dit beleid komen de volgende projecten voort. Binnen de samenwerking BLNP worden de volgende projecten de komende tijd opgepakt:

- Gezamenlijk opzetten van een BLNP Office 365 cloud.
- Inrichten van een gezamenlijke ICT Helpdesk (Topdesk).
- Het groeien naar een gezamenlijke systeembeheerders afdeling.
- Het harmoniseren van meer applicaties tussen de BLNP gemeenten.
- De uitwijk realiseren tussen de gemeente Bunschoten en Putten.
- Op strategisch niveau worden de landelijke programma's van de Digitale Agenda (DA2020) gevolgd en tijdig opgepakt.
- Voor het informatiebeheer (archiefbeheer en digitalisering archieven) toewerken naar een uniform beleid.
- Ten aanzien van de ontwikkelingen in het GEO beheer een gezamenlijk traject oppakken. Dit ook mede gezien ter voorbereiding van de stappen die gemaakt moeten worden voor de implementatie van de omgevingswet.
- Er is een visie document vastgesteld door de regiegroep. De komende jaren wordt dat nader ingevuld.

Lokaal bij de gemeente Bunschoten worden de volgende projecten komende tijd opgepakt:

- De migratie naar een nieuw Oracle platform
- Verdere uitwerking geven aan het beleid flexibel werken (Skype for Business, Mobiele werkplekken)
- Migreren van systemen van Windows 2008R2 naar Windows 2012R2/2016
- Invoeren van Office 2016
- Het verbeteren van de digitale dienstverlening richting de burgers en bedrijven van Bunschoten (e-diensten)
- Het vernieuwen van de BAG applicatie naar BAG 2.0

Personeel en organisatie

In 2017 en 2018 is ingezet op de implementatie van het E-hrm pakket in de BLNP gemeenten. Eind 2019 is YouForce volledig ingericht en operationeel. YouForce faciliteert medewerkers en leidinggevenden optimaal bij de uitvoering van de personeels- en salaris administratie. In 2019 wordt aan de volgende resultaten gewerkt:

- Doorontwikkeling digitaal salarisbureau
- Doorontwikkeling personeelsadministratie
- Invoeren Skillsmanagement (zoals vaardigheden en opleidingen)
- Invoeren Performance-management (waaronder de gesprekscyclus)
- Uitvoering geven aan wet normalisering rechtspositie ambtenaren
- Komen tot een eenduidige arbodienstverlening

Naast de hierboven genoemde projecten en reguliere werkzaamheden geldt dat HRM Bunschoten nog de volgende zaken uitvoert:

- Organisatieontwikkeling (waaronder ondersteuning van de diverse werkgroepen)
- Doorontwikkeling personeelsinstrumenten in het kader van zelfsturing
- Ondersteuning en ontwikkeling teams
- Omgevingswet

Juridisch

Vanaf 2018 wordt op de algemene juridische taken en juridische kwaliteitszorg samengewerkt in BLNP verband. De secretariaten van de bezwaarschriften commissies hebben een gezamenlijk administratief systeem waarin de procedures worden afgehandeld en zij kunnen elkaar vervangen bij ziekte en vakantie. Het juridisch team maakt elk jaar een jaarprogramma op basis waarvan de organisaties worden ondersteund bij nieuwe wettelijke ontwikkelingen, kennis verbetering en kwaliteitsborging.

De volgende werkzaamheden worden voor de vier gemeenten samen verricht, verdeeld over juridische advisering, secretariaat commissie bezwaarschriften en coördineren afdoening klachten (AWB) en juridische kwaliteitszorg:

- Juridische adviezen aan bestuurders en ambtenaren geven
- Verzoeken Wet openbaarheid bestuur coördineren
- Bezwaarschriften behandelen
- Klachten coördineren
- Vormgeven van het plan Juridische kwaliteitszorg
- Cursussen geven aan medewerkers/bestuurders
- Expertmeetings met vakambtenaren over specifieke juridische deelonderwerpen
- Nieuwe handreikingen beschikbaar stellen
- Juridische audit bij vier gemeenten
- Verzoeken voor juridische inhuur coördineren
- Goede centrale digitale voorziening in gebruik nemen
- Verdere ontwikkeling van zelfsturing

Informatieveiligheid en privacy

De komende tijd wordt het actieplan informatieveiligheid uitgevoerd samen met de andere gemeenten. Eén van de belangrijkste onderdelen van het actieplan is de bewustwording bij de medewerkers. Het is essentieel dat medewerkers goed en veilig omgaan met de informatie die zij verwerken. Immers is informatieverwerking één van de belangrijkste kerntaken van de gemeente.

Door de invoering van de AVG is er een Functionaris Gegevensbescherming aangesteld in BLNP verband. Deze Functionaris Gegevensbescherming ziet er op toe of AVG wetgeving goed wordt toegepast en nageleefd.

Om de privacy goed te regelen wordt er een privacy beleid met de juiste governance opgesteld voor de BLNP gemeenten. Daarnaast worden de medewerkers van de vier gemeenten opgeleid om op de juiste manier informatie te verwerken volgens de AVG.

Planning en control

De planning en control cyclus bestaat uit het opstellen van de kadernota voor het komende jaar, de programmabegroting voor het komende jaar, de tussentijdse rapportage van het lopende jaar en de verantwoording van het lopende (afgelopen) jaar in de programmarekening.

Er is steeds meer aandacht voor het monitoren van beleid, de zogenaamde beleidscontrol. In BLNP verband worden ook afspraken gemaakt voor de interne controle. Er is een gezamenlijke accountant voor alle vier de gemeenten.

3.6 Verbonden partijen

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf verbonden partijen is opgenomen in artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf verbonden partijen bevat tenminste de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting. Daarnaast de beleidsvoornemens omtrent de verbonden partijen en een lijst van de verbonden partijen.

De paragraaf verbonden partijen gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de mate van financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeente participeert en tevens een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen.

Verbonden partijen

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus – Tricijn (GBLT)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in gemeentebegroting:	Programma Bestuur en ondersteuning
Belang van deelname in de verbonden partij: 	Juiste en klantgerichte uitvoering van gemeentelijke belastingverordening en kwijtscheldingsregels en waardering onroerende zaken.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	De grondslagen voor de gemeentelijke bijdrage zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen en de WOZ-basisregistratie (aantallen inwoners en WOZ-objecten).
Bijdrage Bunschoten:	€ 297.000,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 1.416.000,- (2017)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 580.000,- (ultimo 2017)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	-
Risico's voor financiële positie gemeente:	GBLT beschikt in principe niet over eigen (weerstand)vermogen; financiële resultaten worden verrekend met de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. Wel is voor de periode 2014 – 2016 een bestemmingsreserve gevormd, bedoeld om eventuele frictiekosten te dekken die ontstaan door formatiereductie als gevolg van bezuinigingsdoelstellingen. De reserve is verlengd tot en met boekjaar 2018.

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Veiligheid</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Adequate brandweezorg, rampen- en crisisbestrijding
Wijze bestuurlijk belang:	De burgemeester is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Jaarlijkse inwonersbijdrage op basis van verhoudingen van budgetten binnen het gemeentefonds, de zogenoemde 'ijkpuntscores'.
Bijdrage Bunschoten	€ 1.039.051,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 233.000 (2017)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 6.943.000,- (ultimo 2017), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 30.041.000,- (ultimo 2017)
Risico's voor financiële positie gemeente:	<ul style="list-style-type: none"> - Frictie- en ontvechtingskosten die door de overgang naar een landelijke meldkamer achterblijven bij de VRU en de nieuwe financieringssysteem meldkamer. - Diverse ontwikkelingen maken op termijn een ander inrichting van het OMS. - Arbeidshygiëne.

Bureau regio Amersfoort

Juridische rechtsvorm:	Samenwerking
Programma in begroting:	Programma <u>Economie</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Op een duurzame en effectieve manier strategisch samen werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken.
Wijze bestuurlijk belang:	Bij elk onderwerp is een wethouder vertegenwoordigd.
Bijdrage Bunschoten	€ 45.000,-

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.

Juridische rechtsvorm:	Coöperatie
Programma in begroting:	Programma <u>Sport, cultuur en recreatie</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Behartigen van bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de natuur.
Wijze bestuurlijk belang:	Vier stemmen in de algemene ledenvergadering
Wijze financieel belang:	Ledenrekening B € 20.000,-
Bijdrage Bunschoten:	€ 21.000,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 0,- als gevolg van een onttrekking aan de algemene reserve

Samenwerkingsverband sociale zaken Baarn, Bunschoten en Soest (BBS)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Naast het uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van Werk en Inkomen voert de organisatie de zorgadministratie uit van de gemeenten en is <u>BBS</u> werkgever van medewerkers van de sociaal teams, die ondersteuning leveren dicht bij de inwoners van de drie gemeenten.
	
Wijze bestuurlijk belang:	Een wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten.
Bijdrage Bunschoten:	Bijdrage in de uitvoering € 1.065.000,- (2018: € (1.032.000,-). Hierin is begrepen een bedrag van € 662.000,- voor sociaal team, € 250.000,- voor Werk en Inkomen, € 74.000,- participatie en € 79.000,- zorgadministratie. De overhead is geraamd op € 296.000,- (2018 € 284.000,-).
Meest recente financieel resultaat:	€ 0,- (2017)
Meest recente omvang eigen vermogen:	-
Meest recente omvang vreemd vermogen:	-
Risico's voor financiële positie gemeente:	Negatieve financiële effecten hebben een directe invloed op de doorbelasting van kosten naar de gemeenten.

Amfors Holding B.V. / RWA

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Het voorkomen van structurele uitsluiting van bepaalde inwoners die alleen in een beschutte omgeving kunnen werken.
Wijze bestuurlijk belang:	Een wethouder is vertegenwoordigd in het bestuur.
Wijze financieel belang:	De gemeente stelt de ontvangen rijksbijdrage <u>WSW</u> volledig ter beschikking aan RWA. Daarnaast draagt elke gemeente naar rato bij in een eventueel negatief exploitatiesaldo.
Bijdrage Bunschoten:	€ 1.075.000,- (waarvan € 160.000,- bijdrage gemeente Bunschoten). Basis vastgestelde begroting RWA 2019
Meest recente financieel resultaat:	Exploitatietekort over 2017 van € 4.778.000,-. Dit is aangezuiverd door Amfors met € 1.877.000,- en door gemeenten met € 2.901.000,- (waarvan Bunschoten €118.000,-).
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 0,- (ultimo 2017)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 15.265.000,- (ultimo 2017)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Het aantal <u>SW</u> -ers binnen <u>RWA</u> neemt jaarlijks met zo'n 4% af. In combinatie met een afnemende rijksbijdrage moeten de toenemende kosten worden opgevangen door een hoger netto resultaat van Amfors. Zie hieronder bij Amfors Holding.

Juridische rechtsvorm:	Besloten Vennootschap (met gemeentelijke deelneming)
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 <p>Het in het kader van de bevordering van de arbeidsintegratie van gehandicapten en niet-gehandicapten in de regio Amersfoort, het oprichten van, deelnemen in, samenwerken met, beheren, besturen, exploiteren en financieren van andere vennootschappen en ondernemingen.</p>
Wijze bestuurlijk belang:	De deelnemende gemeenten zijn aandeelhouder van Amfors Holding. Zij controleren begroting, jaarrekening en beleidsplannen. Daarnaast is er een Raad van Commissarissen bestaande uit personen zonder bestuurlijke binding met de gemeenten.
Wijze financieel belang:	De gemeente Bunschoten bezit 117 aandelen Amfors.
Bijdrage Bunschoten:	7% (2017)
Meest recente financieel resultaat:	Over 2017: € 0,- (betreft resultaat na aanzuivering tekort aan <u>RWA</u> van € 1.876.590,-)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 2.500.000,- (ultimo 2017)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 3.751.342,- (ultimo 2017)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Door het dalende aantal <u>SW</u> -ers bij <u>RWA</u> en een afnemende rijksbijdrage moeten de toenemende kosten bij <u>RWA</u> worden opgevangen door een hoger netto resultaat van Amfors. De gemeente is erg afhankelijk van het behalen van de operationele resultaten van Amfors, die ter aanvulling van het negatief subsidieresultaat <u>RWA</u> nodig is om zodoende de gemeente niet meer te laten bijdragen.

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 <p>Het behartigen van de belangen van de deelnemers tezamen en van iedere deelnemer afzonderlijk op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het zorgdragen van een goede, klantvriendelijke en efficiënte uitvoering van de opgedragen milieutaken, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.</p>
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Bijdrage Bunschoten:	€ 451.000,- (begroting RUD 2019)
Meest recente financieel resultaat:	€ 353.000,- negatief (2017)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 612.000,- (ultimo 2017), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 1.810.000,- (ultimo 2017)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Outputfinanciering (productie, kengetallen en innovatie), ziekteverzuim, bedrijfsvoering en vergrijzing.

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht (GGDrU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke Regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Invulling geven aan de wettelijke rol bij crises en rampen. Bevorderen van een goede basisgezondheid en gelijke kansen op gezondheid voor de inwoners, onder meer door preventie.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	De kosten van de wettelijke basistaken worden bij alle deelnemers in rekening gebracht; keuzetaken/maatwerk alleen bij de gemeenten waarvoor de taken zijn uitgevoerd. Een voordelig of nadelig saldo over het begrotingsjaar wordt over de deelnemende gemeenten omgeslagen op basis van het aantal inwoners per 1 januari van dat jaar.
Bijdrage Bunschoten:	€ 778.079,- (vastgestelde begroting 2019)
Meest recente financieel resultaat:	€ 116.513,- (2017)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 2.755.522,- (ultimo 2017), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 11.822.885,- (ultimo 2017)
Risico's voor financiële positie gemeente:	De verhouding tussen de vaste (inwoner)bijdrage en de maatwerk opbrengsten moet zodanig zijn, dat de GGDrU in de financieringsstructuur een eventuele daling van maatwerkinkomsten zelf kan opvangen.

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Zorgen voor goede, reguliere en milieu verantwoord transport, overslag, be- en verwerking van huishoudelijk afval uit de deelnemende gemeenten. Tevens kennisuitwisseling en vergroting op het gebied van efficiënte afvalinzameling en verwerking.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Baten en lasten worden 100% aan de deelnemers doorberekend. De GR heeft een minderheidsbelang in de NV Rova Holding (€ 45.378,-) en een 50%-belang in de BV Afvaloverslag (€ 9.000,-).
Bijdrage Bunschoten:	€ 411.967,- (begroting AVU 2019)
Meest recente financieel resultaat:	€ 149.852,- (2017)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 539.283 (ultimo 2017)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 14.911.578 (ultimo 2017)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Normale bedrijfsrisico's zoals rente-, krediet-, debiteuren- en investeringsrisico's

N.V. ROVA Holding

Juridische rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Dienstverleningsovereenkomst voor de inzameling en verwerking van afvalstoffen en grondstoffen. Ook het beheer van de inzamelmiddelen valt hieronder. De bestaande inzamelmiddelen zijn tegen boekwaarde overgedragen aan ROVA Activa Beheer B.V.
Wijze bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (circa 2% van de uitstaande aandelen A, B en C)
Wijze financieel belang:	205 aandelen B (gewaardeerd tegen € 313.640,-)
Bijdrage Bunschoten:	€ 836.871,71 (taken conform dienstverleningsovereenkomst)
Meest recente financieel resultaat:	€ 7.441.000,- (2017). Een deel van het resultaat wordt als dividend uitgekeerd. Het verwacht dividend over 2019 bedraagt € 102.000,-.
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 30.906.000,- (ultimo 2017)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 47.091.000,- (ultimo 2017), inclusief achtergestelde lening van € 9.590.000,-.
Risico's voor financiële positie gemeente:	De financiële risico's zijn beperkt.

Vitens NV

Juridische rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland en verzorgt de drinkwatervoorziening in de gemeente Bunschoten. Vitens is in 2006 ontstaan uit fusies van lokale en regionale drinkwaterbedrijven.
Wijze bestuurlijk belang:	0,281% van het totaal aantal aandelen
Wijze financieel belang:	16.219 aandelen (gewaardeerd tegen € 16.219,-)
Meest recente financieel resultaat:	Verwacht resultaat 2018 bedraagt € 20,5 miljoen. Voor 2019 verwacht € 14,0 miljoen. Een deel van het financieel resultaat wordt als dividend aan de aandeelhouders uitgekeerd. Het verwacht dividend over 2018 bedraagt € 1,42 voor 2019 € 0,97 per aandeel.
Meest recente omvang eigen vermogen:	Verwacht 2018 € 537,1 miljoen. Verwacht 2019 € 552,9 miljoen.
Meest recente omvang vreemd vermogen:	Verwacht 2018 € 1.240 miljoen. Verwacht 2019 € 1.294 miljoen.
Risico's voor financiële positie gemeente:	De financiële risico's zijn zeer beperkt. Er is geen verplichte afdekking van een eventueel tekort; aandeelhouders van een NV zijn niet aansprakelijk voor de schulden van een NV.

Stichting MooiSticht

Juridische rechtsvorm:	Stichting
Programma in begroting:	Programma <u>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Goede en onafhankelijke ruimtelijke advisering bij ruimtelijke plannen.
Wijze bestuurlijk belang:	De burgemeester is vertegenwoordigd in het algemeen én dagelijks bestuur.
Wijze financieel belang:	Facturering van de uitgebrachte welstandsadviezen.
Bijdrage Bunschoten:	Circa € 40.000,-

3.7 Grondbeleid

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf grondbeleid is opgenomen in artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf grondbeleid geeft tenminste:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;*
- Een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert;*
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;*
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;*
- De beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.*

De gemeente Bunschoten is een ondernemende gemeente als het gaat om woningbouw en bedrijventerreinen. Er komen steeds meer bedrijven en inwoners in de gemeente en dit groeit jaarlijks. Op dit moment is er geen actief grondbeleid. Dit betekent dat de huidige grondposities langzaam afnemen door gronduitgifte. Wat er in de toekomst voor grondbeleid komt, ligt helemaal aan wat voor ontwikkelingen er op de gemeente af komen.

Het MPG 2017 is op basis van de rekeningcijfers 2017 vastgesteld in de raad op 17 mei 2018. De gegevens die in het MPG 2017 zijn opgenomen zijn nog steeds relevant. De meeste eindresultaten zijn nagenoeg gelijk aan de resultaten die in het vastgesteld MPG 2017 zijn genoemd.

Per complex worden de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van het MPG 2017 genoemd. De wijzigingen ten opzichte van het vastgestelde MPG zijn doorgevoerd in een nieuw totaaloverzicht 'gronden in exploitatie'. Dit overzicht en het overzicht 'totale cumulatieve kasstroom' worden in deze paragraaf opgenomen.

Het MPG wordt begin 2019 geactualiseerd op basis van de jaarcijfers van 2018. Het MPG 2018 wordt ter vaststelling aan de raad aangeboden in het tweede kwartaal van 2019.

De verwachting is dat in 2019 er twee grondexploitaties bijkomen. Eén bedrijventerrein genaamd Kronkels-Zuid en de inbreidingslocaties scholen. Deze laatste wordt één grondexploitatie aangezien anders deze locaties een relatief kleine grondexploitatie hebben. Daarnaast kunnen hier schaalvoordelen door ontstaan.

Afwijkingen

Diverse grondexploitaties wijzigen niet ten opzichte van het laatst vastgestelde MPG. Deze worden dan ook niet verder benoemd in onderstaande toelichting.

Grondexploitatie bedrijventerrein Haarbrug-Zuid

Het MPG 2017 is geactualiseerd naar de recentste ontwikkelingen. Er is geconstateerd dat er een extra voordeel van circa € 0,95 miljoen gerealiseerd kan worden. Dit komt door een herziening van de verwachte grondverkoop. De afgelopen jaren zijn de inkomsten van de grondverkoop voorzichtigheidshalve wat gereduceerd, mede door de economische crisis. Nu de crisis volledig voorbij is en de grondverkoop in 2017 en 2018 aanzienlijk hoger zijn dan verwacht, is de balans opgemaakt voor de grondverkoop die nog plaats gaan vinden in de toekomst. Uit deze herziening is gebleken dat er een extra voordeel gehaald kon worden en is in deze begroting dan ook uiteengezet.

Tijdens de volgende herziening tweede kwartaal 2019 van het MPG 2018 gaat de grondexploitatie van dit complex weer geactualiseerd worden. Het verwacht positief resultaat is nu € 2.367.516,-. De verwachting is dat deze grondexploitatie sluit in 2020, de openstaande posten worden overgedragen naar de algemene dienst.

Grondexploitatie Bunschoten-Centrum

Door wat voordelen in de uitgaven is de verwachting dat de grondexploitatie € 1.924,- positiever sluit dan gemeld in het MPG 2017. Het verwacht positief resultaat is nu € 4.733,-. In 2018 wordt naar alle verwachtingen deze grondexploitatie afgesloten.

Grondexploitatie Zuyderzee

Vorig jaar is er gemeld dat in het gunstige geval de grondexploitatie eind 2018 wordt afgesloten. Dit gaat naar alle waarschijnlijkheid niet lukken. Een gedeelte van de inkomsten en uitgaven verschuiven naar 2019, waardoor er een negatiever resultaat gaat ontstaan van € 15.174,- wat veroorzaakt wordt door de toegerekende rente. Het verwacht negatief resultaat voor de gemeente bedraagt € 1.479.584,-. Het verwachte resultaat komt ten laste van de voorziening verlieslatende complexen en kan nog wijzigen door positieve en negatieve risico's. De grondexploitatie wordt waarschijnlijk in 2019 afgesloten.

Grondexploitatie Zuidelijke Kampen

Deze exploitatie sluit naar verwachting in 2018. Het verwachte voordelig resultaat komt ten gunste van de algemene reserve grondexploitatie en kan nog wijzigen door positieve en negatieve risico's. Het verwacht resultaat is met € 49.906,- afgenomen. Dit komt door een extra renteverlies, een vroege winstneming in 2017 en de verwachting is dat de uitgaven in 2018 minder zijn. Dit alles door de nieuwe Percentage of completion methode van winstneming die vanaf 2017 gehanteerd dient te worden. Het verwacht positief resultaat is nu € 251.761,- voor de gemeente.

Grondexploitatie Noordelijke Kampen

De grondexploitatie loopt waarschijnlijk tot 2021. Het verwacht resultaat is met € 121.248,- toegenomen. Dit komt door minder rente toerekening en een verschuiving van de grondverkopen. Eén grondverkoop is tevens negatiever dan vooraf is geraamd. Het verwacht negatief resultaat is nu € 87.226,-.

Totaal overzicht grondexploitatie 2018 tot en met 2020

In dit overzicht staan alle projecten voor de komende jaren.

Complexen	B/E	Saldo boekwaarde 01-01-2018	Prognose Uitgaven 2018	Prognose Inkomsten 2018	Prognose Boekwaarde per 31-12-2018	Prognose Uitgaven 2019	Prognose Inkomsten 2019	Prognose Boekwaarde per 31-12-2019	Prognose Uitgaven 2020	Prognose Inkomsten 2020	Prognose Boekwaarde per 31-12-2020
0 Algemeen beheer	B	-	3.185.437	6.962.897	-	817.915	3.326.917	-	1.582.894	7.768.204	-
3 Haarbrug-Zuid	B	-10.397.288			-6.619.828			-4.110.827	2.074.483		-
3 Afwikkeling (positief) resultaat	B			42.000	-						-
18 Bunschoten-Centrum	E	282.132	319.359		-						-
18 Afwikkeling (positief) resultaat	E		4.773		-						-
21 Eemlandia	E	-176.975	16.700		-193.675	2.905		-196.580	2.949		-199.528
33 Zuyderzee	E	-5.440.239	473.607	2.217.088	-3.696.759	491.409	2.546.584	-162.000	-162.000		-
33 Afwikkeling (negatief) resultaat	E				-						-
35 Rendenswetering (masterplan)	E				-						-
37 Formidoterrein	E				-						-
40 Zuidelijke Kampen	E	3.212.845	3.183.405		-						-
40 Afwikkeling (positief) resultaat	E		251.760		-						-
41 Noordelijke Kampen	E	-6.490.766	2.529.131	8.234.668	-785.229	1.262.593	2.334.060	286.238	832.500	956.820	410.558
41 Afwikkeling (negatief) resultaat	E				-						-
45 Zuiderland	E	-5.250.465	153.757		-5.404.222	156.063		-5.560.286	83.404		-5.643.690
46 Zuidelijke Hoven	E	-7.051.111	105.767		-7.156.878	107.353		-7.264.231	108.963		-7.373.194
51 Nertsenfarm	E	-1.145.755	18.135		-1.163.889	17.458		-1.181.347	17.720		-1.199.068
TOTAAL COMPLEXEN		-32.457.620	10.019.511	17.456.652	-25.020.480	2.855.697	9.687.145	-18.189.032	4.540.914	8.725.024	-14.004.922
AF: voorziening verlieslatend		8.283.152	121.248	15.173	8.177.076	1.479.584		6.697.492			6.697.492
Balanswaarde:		-24.174.468			-16.843.403			-11.491.539			-7.307.430
Algemeen beheer	B	-	3.185.437	6.962.897	-6.619.828	817.915	3.326.917	-	3.657.377	7.768.204	-
Bedrijventerreinen	B	-10.397.288			-			-4.110.827			-
Gronden in exploitatie	E	-22.060.333	6.834.074	10.493.755	-18.400.651	2.037.782	6.360.228	-14.078.205	883.537	956.820	-14.004.922
Stelpost:		-32.457.620	10.019.511	17.456.652	-25.020.480	2.855.697	9.687.145	-18.189.032	4.540.914	8.725.024	-14.004.922
Vertraagde uitgaven en inkomsten											
Boekwaarde inclusief stelpost		-32.457.620	10.019.511	17.456.652	-25.020.480	2.855.697	9.687.145	-18.189.032	4.540.914	5.929.024	-16.800.922

Totaal overzicht grondexploitatie 2021, 2022 en na 2022

De prognose uitgaven, inkomsten en boekwaarden na 2022 is een optelling van de jaren die nog volgen na het boekjaar 2022.

Complexen	B/E	Prognose Boekwaarde per 31-12-2020	Prognose Uitgaven 2021	Prognose Inkomsten 2021	Prognose Boekwaarde per 31-12-2021	Prognose Uitgaven 2022	Prognose Inkomsten 2022	Prognose Boekwaarde 31-12-2022	Prognose Uitgaven na 2022	Prognose Inkomsten na 2022	Prognose Boekwaarde na 31-12-2022
0 Algemeen beheer	B	-			-			-			-
3 Haarbrug-Zuid	B	-			-			-			-
3 Atwikkeling (positief) resultaat	B	-			-			-			-
18 Bunschoten-Centrum.	E	-			-			-			-
18 Atwikkeling (positief) resultaat	E	-			-			-			-
21 Eemlandia	E	-199.528	2.993		-202.521	3.038		-205.559	3.083	208.642	-0
33 Zuyderzée	E	-			-			-			-
33 Atwikkeling (negatief) resultaat	E	-			-			-			-
35 Rengerswetering (masterplan)	E	-			-			-			-
37 Formidoterrein	E	-			-			-			-
40 Zuidelijke Kampen	E	-			-			-			-
40 Atwikkeling (positief) resultaat	E	-			-			-			-
41 Noordelijke Kampen	E	410.558	2.161.634	1.663.850	-			-			-
41 Atwikkeling (negatief) resultaat	E	-		87.226	-			-			-
45 Zuiderland	E	-5.643.690	84.655		-5.728.345	85.925	5.836.190	21.920	-1.001	-	22.921
46 Zuidelijke Hoven	E	-7.373.194	110.598		-7.483.792	112.257	-	-7.596.049	113.828	7.713.712	3.835
51 Nertsenflam	E	-1.199.068	17.986		-1.217.054	18.256	1.235.309	-	-	-	-
TOTAAL COMPLEXEN		-14.004.922	2.377.866	1.751.076	-14.631.712	219.476	7.071.500	-7.779.688	115.910	7.922.354	26.755
AF: voorziening verlieslatend		6.697.492	87.226		6.610.267	2.646.554		3.963.712	3.963.712		0
Balanswaarde:		-7.307.430			-8.021.446		7.071.500	-3.815.976			26.756
Algemeen beheer	B	-			-			-			-
Bedrijventerreinen	E	-			-			-			-
Gronden in exploitatie		-14.004.922	2.377.866	1.751.076	-14.631.712	219.476	7.071.500	-7.779.688	115.910	7.922.355	26.757
Stelpost:		-14.004.922	2.377.866	1.751.076	-14.631.712	219.476	7.071.500	-7.779.688	115.910	7.922.355	26.757
Vertraagde uitgaven en inkomsten		-2.796.000			-2.796.000			-2.796.000		2.796.000	-
Boekwaarde inclusief stelpost		-16.800.922	2.377.866	1.751.076	-17.427.712	219.476	7.071.500	-10.575.688	115.910	10.718.355	26.757

Kasstroom

Onderstaande tabel geeft de cumulatieve kasstroom voor de komende jaren weer. Hierin staan de financiële stromen die nodig zijn voor de grondexploitatie. Daarnaast staan ook de inkomsten. In deze kasstroom zijn alleen de projecten opgenomen die ook in bovenstaand overzicht totaaloverzicht grondexploitatie 2018 tot en met na 2022 zijn genoemd.

Toelichting 'stelpost verkopen i.v.m. verhuur'

De inkomsten zijn gebaseerd op de verkopen conform de lopende grondexploitaties. Voor het berekenen van de kasstroom wordt uit voorzichtigheidsprincipe gerekend met lagere inkomsten, dit omdat er een stuk grond verhuurd wordt en hierdoor geen grondverkoop inkomsten komen. Dit stuk wordt verkocht aan de algemene dienst en hierdoor is er geen mutatie in de kasstroom. In de grondexploitaties is met deze 'stelpost verkopen i.v.m. verhuur' geen rekening gehouden.

Omschrijving	Planjaar 2018	Planjaar 2019	Planjaar 2020	Planjaar 2021	Planjaar 2022	Planjaren na 2022	Totaal
Uitgaven							
Grondverwerving	538.035	28.949	-	-	-	-	566.984
Bouw en woonrijp maken	6.574.317	1.384.873	1.779.117	1.845.582	-	-	11.583.889
Overige kosten	878.679	212.222	195.649	53.296	-	-	1.339.847
Stelpost uitgaven	-	-	-	-	-	-	-
Totale uitgaven	7.991.030	1.626.045	1.974.766	1.898.879	-	-	13.490.720
Inkomsten							
Bijdragen van derden	342.367	1.643.667	-	-	-	-	1.986.034
Verkopen	17.114.285	6.563.894	8.725.024	1.663.850	4.423.939	3.750.000	42.240.991
Stelpost verkopen i.v.m. verhuur	-	-	-5.449.171	-	-	5.449.171	-
Totale inkomsten	17.456.652	8.207.561	3.275.853	1.663.850	4.423.939	9.199.171	44.227.025
Saldo inkomsten -/- uitgaven	9.465.622	6.581.516	1.301.086	-235.029	4.423.939	9.199.171	30.736.305

4. BIJLAGEN

4.1 Overhead

Het BBV geeft de volgende definitie van overhead: *‘alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces’*. Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden. Tot de overhead behoren de volgende taken en functies:

▪ Leidinggevende in het primaire proces	€ 450.000
▪ Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie	€ 600.000
▪ <u>P&O/HRM</u>	€ 650.000
▪ Inkoop	€ 50.000
▪ Interne en externe communicatie	€ 200.000
▪ Juridische zaken	€ 300.000
▪ Bestuurszaken en bestuursondersteuning	€ 100.000
▪ Informatievoorziening en automatisering (<u>ICT</u>)	€ 1.000.000
▪ Facilitaire zaken en huisvesting	€ 1.050.000
▪ <u>DIV</u> (archief en postzaken)	€ 200.000
▪ Managementondersteuning in het primair proces	€ 200.000
	<u>€ 4.800.000</u>

Deze kosten worden verantwoord op het taakveld overhead. De kosten van personeel in het primaire proces wordt aan de hand van een percentage rechtstreeks doorberekend aan de betreffende taakvelden.

De overhead is geraamd op een bedrag van € 4,8 miljoen. Hiervan heeft € 2,8 miljoen betrekking op loonkosten en € 2,0 miljoen op overige lasten.

In het programma Bestuur en ondersteuning is bij de verplichte indicatoren (blz. 24) het percentage opgenomen dat wordt gehanteerd voor de opslag op totale lasten. Dit is berekend op 10% (totale overhead gedeeld door de totale lasten inclusief grondexploitatie).

4.2 Kerngegevens

Algemene uitgangspunten	2019	2020	2021	2022
Inflatiecorrectie budgetten (meerjaren constante prijzen)	0,0%	0%	0%	0%
Sociale structuur				
Aantal inwoners	21.200	21.300	21.400	21.500
<i>waarvan</i>				
< 20 jaar	5.650	5.675	5.700	5.725
20 t/m 64 jaar	11.295	11.370	11.445	11.520
> 64 jaar	3.285	3.285	3.285	3.285
75-85 jaar	970	970	970	970
Fysieke structuur				
Oppervlakte gemeente	3.044 ha	3.044 ha	3.044 ha	3.044 ha
Binnenwater	437 ha	437 ha	437 ha	437 ha
Aantal woonruimten	8.300	8.350	8.400	8.450
Financiële structuur				
Uitgedrukt in bedragen per inwoner (x € 1,-)				
Gewone uitgaven (excl. grondexploitatie)	1.827,44	1.905,92	1.842,80	1.823,98
Opbrengst belastingen, incl. leges en andere rechten	423,09	425,80	423,81	421,84
Alg. uitkering uit het gemeentefonds	1.110,46	1.131,23	1.148,96	1.164,55
Vaste schuld	1.448,83	1.027,12	735,51	634,88
Standen per 1 januari				
Reserves van de algemene dienst	493,54	565,68	563,04	629,49
Voorzieningen van de algemene dienst	180,57	188,69	184,30	205,58
Reserves grondexploitatie	199,29	183,29	264,81	263,16
Voorzieningen grondexploitatie	315,90	314,41	312,94	311,49
<i>Weerstandsvormogen</i>				
reserve algemene dienst; reserve grondexploitatie en voorziening grondexploitatie en precario kabels/leidingen	781,60	913,90	942,34	971,35

4.3 Overzicht directe en indirecte subsidies

In onderstaand overzicht zijn de subsidieplafonds opgenomen. Deze verdeling is te vinden in het jaarprogramma subsidies. De ramingen zijn gebaseerd op de cijfers van 2018 en aangepast met het inflatiepercentage. Op basis van de vaststelling van het welzijnsplan 2019 (begin 2019) kan het zijn dat er nog een onderlinge verschuiving plaatsvindt.

Programma (bedragen x € 1,- afgerond op € 1.000,-)	2018	2019
Jeugd	€ 209.000	€ 214.000
Zorg	€ 637.000	€ 653.000
Cultuur	€ 582.000	€ 597.000
Leefbaarheid en sociale samenhang	€ 41.000	€ 42.000
Overige subsidies:		
Kindercentra	€ 283.000	€ 290.000
Historisch aanzien Museumhaven	€ 61.000	€ 63.000
Toerisme	€ 44.000	€ 45.000
Citymarketing	€ 26.000	€ 27.000
Collectieve preventie en preventieve verslavingszorg	€ 29.000	€ 30.000
Burgerparticipatie Sociaal domein	€ 5.000	€ 5.000
Maatschappelijke begeleiding statushouders	€ 60.000	€ 62.000
Preventie schuldhulpverlening	€ 3.000	€ 3.000
Eenmalige subsidies	€ 25.000	€ 26.000
Totaal	€ 2.005.000	€ 2.057.000

Bij de bespreking van het onderwerp indirecte subsidies is toegezegd dat globaal zou worden bekeken wat de risico's zijn die de gemeente loopt bij het verstrekken van de leningen aan verenigingen en instellingen. Er wordt gesproken over de verenigingen die rente en aflossingsverplichtingen kennen of die huur moeten betalen. Deze risico's zijn verwaarloosbaar klein. Er wordt voldaan aan de aflossings- en huurverplichtingen. Er is geen reden om hier aanvullende maatregelen te nemen.

Op de volgende pagina is een overzicht gegeven van de indirecte subsidies per 2019. In het kader hieronder een toelichting op de tabel.

De lasten zijn in de volgende categorieën onderverdeeld:

Kapitaallasten → De lasten van de investeringen/subsidies/geldleningen op basis van onder andere de nota Stimulus en de voorlopers daarvan, voor zover deze nog in de administratie zijn opgenomen. Deze lasten nemen in de loop van de tijd af en zijn niet beïnvloedbaar. De lasten zijn lager, omdat met een lager rentepercentage is gerekend.

Derden → Het gaat hier om het dagelijks onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen en sportvelden. Dit onderhoud is noodzakelijk om de voorzieningen in stand te houden. Ook de verzekeringspremies en overige zakelijke lasten zijn hierbij inbegrepen.

Reserveringen → Onder deze post worden de jaarlijkse stortingen in de voorziening onderhoud gebouwen/sportvelden weergegeven. Deze stortingen zijn bedoeld om op enig moment het groot onderhoud te kunnen uitvoeren en zo de gebouwen/sportvelden in stand te houden. Hier liggen de diverse onderhoudsplannen aan ten grondslag. Ook hier geldt dat deze lasten in principe als vast moeten worden beschouwd.

Totale lasten → Het totaal van de lasten. Gelet op de aard en beïnvloedbaarheid van de lasten zijn hier nagenoeg geen besparingen te realiseren.

Inkomsten → Hier zijn de bedragen geraamd die bij de verenigingen in rekening worden gebracht, voornamelijk op basis van het geldende tarievenbeleid.

Saldo → Het saldo van lasten en inkomsten is het bedrag van de indirecte subsidies.

Jaar		Oorspr. Bedrag kapitaal uitgaven	Percentage/ maatstaf	Totaal van de afschr.- aflossing begin dienstjaar	(Extra) afschrijvingen	(Extra) aflossingen
1997	Geldlening realisering Korengebouw	181.512,09	50 jr. ann			
	Aankoop scheepswerf	382.378,92	40 jr.	303.872,23	5.815,10	
	Aankoop grond Havenstraat	234.000,00				
	Bijdrage St.Botterwerf Spakenburg	74.873,74	40 jr.	40.245,48	1.871,88	
	Totaal Botterwerf	691.252,66		344.117,71	7.686,98	
2007	Uitbreiding museum spakenburg	60.586,49	25 jr.	58.087,01	2.499,48	
	Uitbreiding museum Spakenburg, 1e fase	573.118,94	40 jr. ann	115.298,82	11.801,88	
	Uitbreiding museum Spakenburg, 2e fase	106.110,14	25 jr. ann	39.121,20	4.193,64	
	Aankoop grond museum Spakenburg	282.000,00				
	Totaal Museum	1.021.815,57		212.507,03	18.495,00	
2007	Korenmolen De Hoop	317.000,00	40 jr. ann	45.620,76	4.689,44	
	Totaal cultureel Bunschoten	2.211.580,32		602.245,50	30.871,42	
	Renovatie bijvelden w Eemdijk	48.916,73	15 jr.	48.916,73	0,00	
	Subsidie was-/kleedruimte w Eemdijk	25.991,05	15 jr.	15.305,95	1.732,75	
	Geldlening was-/kleedruimte w Eemdijk	25.991,05	50 jr.	13.861,92		1.732,74
	Subsidie was-/kleedruimte w Eemdijk	50.489,42	15 jr.	29.732,64	3.365,96	
	Geldlening was-/kleedruimte w Eemdijk	50.489,42	50 jr.	26.927,68		3.365,96
	Renovatie de Vinken: w Eemdijk	25.000,00	25 jr.	8.000,00	1.000,00	
	Totaal vv Eemdijk	226.877,67		142.744,92	6.098,71	5.098,70
2000	Subsidie was-/kleedruimte RC Spakenburg	10.928,17	15 jr.	6.469,40	725,54	
	Geldlening was-/kleedruimte RC Spakenburg	10.928,17	50 jr.	5.828,33		728,55
	Renovatie toplaag handbalvelden, HVBS	30.803,16	20 jr.	28.857,80	1.339,30	
	Renovatie de Vinken: Handbalvelden, HVBS	20.000,00	25 jr.	6.400,00	800,00	
2003	Geldlening Ruitersportcentrum	73.400,00	50 jr.			
	Renovatie de Vinken: Paardesport	15.000,00	25 jr.	4.800,00	600,00	
2010	Geldlening stichting 4B (Boulamis)	63.724,50	50 jr.			
2010	Geldlening vogelver. Vogelvreugde	20.000,00	50 jr.			
	Renovatie de Vinken: Aanleg atletiekbaan Quo Vadis	182.000,00	25 jr.	58.240,00	7.280,00	
	Overige verenigingen	426.784,00		110.595,53	10.744,84	728,55
	Totaal sportpark de Vinken	653.661,67		253.340,45	16.843,55	5.827,25
2000	Subsidie kleedkamers IJsselmeervogels	128.117,13	20 jr.	115.305,14	6.405,84	
2000	Geldlening kleedkamers IJsselmeervogels	128.117,13	20 jr.	108.539,44		6.405,86
	Subsidie 9 kleedkamers IJsselmeervogels	182.163,00	15 jr.	150.790,50	12.144,20	
	Geldlening 9 kleedkamers IJsselmeervogels	182.163,00	15 jr.	133.586,32		12.144,20
	Totaal IJsselmeervogels	620.560,26		508.221,40	18.550,04	18.550,06
2003	Subsidie kleedkamers SV Spakenburg	193.090,00	20 jr.	164.125,88	9.654,48	
	Geldlening kleedkamers SV Spakenburg	193.090,00	20 jr.	144.817,36		9.654,50
	Subsidie 4 kleedkamers SV Spakenburg	77.236,00	15 jr.	77.236,00		
	Geldlening 4 kleedkamers SV Spakenburg	77.236,00	15 jr.	72.086,84		5.149,06
	Totaal Spakenburg	540.652,00		458.266,08	9.654,48	14.803,56
	Totaal sportpark Westmaat	1.161.212,26		966.487,48	28.204,52	33.353,62

Boekwaarde begin 2019	Boekwaarde eind 2019	Toege- rekende rentelasten 1,5%	Totaal kapitaallasten	Derden onderhoud	Voorziening groot onderhoud vervanging	Totaal Lasten	Totaal Baten	Saldo
181.512,09	181.512,09	2.722,68	2.700,00			2.700,00		-2.700,00
78.506,69	72.691,59	1.177,60	7.000,00			7.000,00		-7.000,00
234.000,00	234.000,00	3.510,00	3.500,00			3.500,00		-3.500,00
34.628,26	32.756,38	519,42	2.400,00			2.400,00		-2.400,00
347.134,95	339.447,97	5.207,02	12.900,00			12.900,00		-12.900,00
2.499,48	0,00	37,49	2.500,00			2.500,00		-2.500,00
457.820,12	446.018,24	9.156,36	21.000,00			21.000,00		-21.000,00
66.988,94	62.795,30	1.339,80	5.500,00			5.500,00		-5.500,00
282.000,00	282.000,00	4.230,00	4.200,00			4.200,00		-4.200,00
809.308,54	790.813,54	14.763,65	33.200,00	11.200,00	28.000,00	72.400,00	65.000,00	-7.400,00
271.379,24	266.689,80	4.070,69	8.800,00			8.800,00		-8.800,00
1.609.334,82	1.578.463,40	26.764,05	57.600,00	11.200,00	28.000,00	96.800,00	65.000,00	-31.800,00
0,00	0,00	0,00	0,00	36.000,00	30.000,00	66.000,00	18.000,00	-48.000,00
10.685,10	8.952,35	160,28	1.900,00			1.900,00		-1.900,00
12.129,13	10.396,39	181,94	200,00			200,00		-200,00
20.756,78	17.390,82	311,35	3.700,00			3.700,00		-3.700,00
23.561,74	20.195,78	353,43	400,00			400,00		-400,00
17.000,00	16.000,00	255,00	1.300,00			1.300,00		-1.300,00
84.132,75	72.935,34	1.261,99	7.500,00	36.000,00	30.000,00	73.500,00	18.000,00	-55.500,00
4.458,77	3.733,23	66,88	800,00	13.500,00	1.000,00	15.300,00	2.750,00	-12.550,00
5.099,84	4.371,29	76,50	100,00			100,00		-100,00
1.945,36	606,06	29,18	1.400,00	3.100,00	6.000,00	10.500,00	1.400,00	-9.100,00
13.600,00	12.800,00	204,00	1.000,00			1.000,00		-1.000,00
73.400,00	73.400,00	1.101,00	1.100,00			1.100,00		-1.100,00
10.200,00	9.600,00	153,00	800,00			800,00		-800,00
63.724,50	63.724,50	955,87	1.000,00			1.000,00	1.050,00	50,00
20.000,00	20.000,00	300,00	300,00			300,00		-300,00
123.760,00	116.480,00	1.856,40	9.100,00	3.100,00		12.200,00	3.800,00	-8.400,00
316.188,47	304.715,08	4.742,83	15.600,00	19.700,00	7.000,00	42.300,00	9.000,00	-33.300,00
400.321,22	377.650,42	6.004,82	23.100,00	55.700,00	37.000,00	115.800,00	27.000,00	-88.800,00
12.811,99	6.406,15	192,18	6.600,00	46.000,00	84.000,00	136.600,00	41.000,00	-95.600,00
19.577,69	13.171,83	293,67	300,00			300,00		-300,00
31.372,50	19.228,30	470,59	12.600,00			12.600,00		-12.600,00
48.576,68	36.432,48	728,65	700,00			700,00		-700,00
112.338,86	75.238,76	1.685,08	20.200,00	46.000,00	84.000,00	150.200,00	41.000,00	-109.200,00
28.964,12	19.309,64	434,46	10.100,00	46.000,00	84.000,00	140.100,00	41.000,00	-99.100,00
48.272,64	38.618,14	724,09	700,00			700,00		-700,00
0,00	0,00	0,00	0,00			0,00		0,00
5.149,16	0,10	77,24	100,00			100,00		-100,00
82.385,92	57.927,88	1.235,79	10.900,00	46.000,00	84.000,00	140.900,00	41.000,00	-99.900,00
194.724,78	133.166,64	2.920,87	31.100,00	92.000,00	168.000,00	291.100,00	82.000,00	-209.100,00

Jaar		Oorspr. Bedrag kapitaal uitgaven	Percentage/ maatstaf	Totaal van de afschr.- aflossing begin dienstjaar	(Extra) afschrijvingen	(Extra) aflossingen
2005	Lening T.V. De Eemslag	24.350,00	40 jr.			
2004	Grondaankoop Agilitas	34.034,00	15 jr.			
2004	Geldlening Agilitas	65.525,00	50 jr.			
2010	Geldlening Agilitas sportvloer	70.211,49	50 jr.			
2010	Geldlening Agilitas kleedkamers	39.096,07	50 jr.	20.932,58		2.606,40
2010	subsidie Agilitas kleedkamers	39.096,07	15 jr.	21.285,69	2.606,41	
2003	Geldlening Denksportcentrum	88.302,00	15 jr.			
2000	Geldlening Denksportcentrum	39.705,77	50 jr.			
	Totaal sportpark Vaartweg	400.320,40		42.218,27	2.606,41	
	Totaal sportief Bunschoten	2.215.194,33		1.262.046,20	47.654,48	39.180,87
	Geldlening St. Ongerweges	340.335,16	50 jr.	115.713,96		6.806,70
2013	Geldlening kinderboerderij De Veldmuis	100.000,00	10 jr.	50.000,00		10.000,00
	Herbestemming Brandaris	683.707,20	15 jr. ann	683.707,20		
	Dienstencentrum De Haven	220.876,00	15 jr. ann	185.241,00	14.818,00	
	Totaal zorgend Bunschoten	1.344.918,36		1.034.662,16	14.818,00	16.806,70
	Totaal Bunschoten	5.771.693,01		2.898.953,86	93.343,90	55.987,57

Boekwaarde begin 2019	Boekwaarde eind 2019	Toege- rekende rentelasten 1,5%	Totaal kapitaallasten	Derden onderhoud	Voorziening groot onderhoud vervanging	Totaal Lasten	Totaal Baten	Saldo
24.350,00	24.350,00	365,25	400,00			400,00		-400,00
34.034,00	34.034,00	510,51	500,00			500,00		-500,00
65.525,00	65.525,00	982,88	1.000,00			1.000,00		-1.000,00
70.211,49	70.211,49	1.053,17	1.100,00			1.100,00		-1.100,00
18.163,49	15.557,09	272,45	300,00			300,00		-300,00
17.810,38	15.203,97	267,16	2.900,00			2.900,00		-2.900,00
88.302,00	88.302,00	1.324,53	1.300,00			1.300,00		-1.300,00
39.705,77	39.705,77	595,59	600,00			600,00		-600,00
358.102,13	352.889,32	5.371,53	8.100,00			8.100,00		-8.100,00
953.148,13	863.706,38	14.297,22	62.300,00	147.700,00	205.000,00	415.000,00	109.000,00	-306.000,00
224.621,20	217.814,50	3.369,32	3.400,00			3.400,00		-3.400,00
50.000,00	40.000,00	750,00	800,00			800,00		-800,00
0,00	0,00	0,00	0,00	1.600,00		1.600,00	40.000,00	38.400,00
35.635,00	20.817,00	534,53	15.400,00			15.400,00		-15.400,00
310.256,20	278.631,50	4.653,84	19.600,00	1.600,00	0,00	21.200,00	40.000,00	18.800,00
2.872.739,15	2.720.801,28	45.715,11	139.500,00	160.500,00	233.000,00	533.000,00	214.000,00	-319.000,00

4.4 Totaaloverzicht per taakveld 2019

Op deze pagina staan alle lasten van de programma's. Op de volgende bladzijde alle baten.

Bedragen x € 1.000,-		Leveringen en diensten						Overige verrekeningen	Totale lasten
Taakveld	Omschrijving	Salaris	Tractie	van derden	Overdrachten	Reserveringen	Kapitaal-lasten		
0.1	Bestuur	711		178	102	64			1.055
0.2	Burgerzaken	267		50	140		1		459
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	29							29
0.4	Overhead	2.874		1.838		94	457	-836	4.428
0.5	Treasury			10			-632	381	-240
0.6	Belastingen	12		14	275				300
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds								-
0.8	Overige baten en lasten			118			-51		67
0.10	Mutaties reserves					2.356			2.356
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten								-
	Totaal Bestuur en Ondersteuning	3.893	-	2.209	517	2.514	-225	-455	8.453
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	32		55	1.039	18	79		1.222
1.2	Openbare orde en veiligheid	318		57	13				387
	Totaal Veiligheid	350	-	112	1.052	18	79	-	1.609
2.1	Verkeer en vervoer	599	77	878	1	692	387		2.634
2.2	Parkeren			99		22			121
2.3	Recreatieve havens	24		19		1	82		126
2.4	Economische havens en waterwegen			16					16
2.5	Openbaar vervoer	7		18	1	12	3		40
	Totaal Verkeer, vervoer en waterstaat	630	77	1.029	2	727	472	-	2.936
3.1	Economische ontwikkelingen	61			22				83
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur							3.327	3.327
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	21	16	32	123	5	6		203
3.4	Economische promotie			40	76	8	2		127
	Totaal Economie	82	16	72	221	13	9	3.327	3.740
4.1	Openbaar basisonderwijs				48				48
4.2	Onderwijshuisvesting	12	98				297		408
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	141		539	867	22	4		1.573
	Totaal Onderwijs	153	98	539	914	22	301	-	2.028
5.1	Sportbeleid en activering	36		102	39		49		226
5.2	Sportaccommodaties			171	727	332	90		1.320
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	36		6	85	3			129
5.4	Musea			36	163	28	33		260
5.5	Cultureel erfgoed	76		92	155	22	50		395
5.6	Media	12			375				387
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	694	119	845	31	80	79	40	1.887
	Totaal Sport, cultuur en recreatie	853	119	1.252	1.575	464	301	40	4.604
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	595		25	1.245		4		1.869
6.2	Wijkteams			48	667			60	775
6.3	Inkomensregelingen				3.266				3.266
6.4	Begeleide participatie				1.074				1.074
6.5	Arbeidsparticipatie			74	95				169
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)			460					460
6.7.1	Maatwerkdienstverlening 18+			2.155	74				2.229
6.7.2	Maatwerkdienstverlening 18-			150	3.100				3.250
6.8.1	Geëscaleerde zorg 18+			13	3				16
	Totaal Sociaal domein	595	-	2.925	9.524	-	4	60	13.108
7.1	Volksgesondheid	48		75	713				836
7.2	Riolering	172	146	271		143	466	187	1.385
7.3	Afval	160	103	1.493		1	49	269	2.075
7.4	Milieubeheer	164		56	482		22		724
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	107	87	110		9	102		415
	Totaal Volksgezondheid en milieu	651	336	2.005	1.195	152	639	456	5.435
8.1	Ruimtelijke ordening	130		91					221
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)							6.361	6.361
8.3	Wonen en bouwen	742		53	51	8	68		923
	Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	872	-	144	51	8	68	6.361	7.504
	Totaal programma's	8.080	647	10.286	15.050	3.919	1.647	9.790	49.418

Bedragen x € 1.000,-		Heffingen	Doel-	Reser-	Verreke-	Totale	
Taakveld	Omschrijving	en tarieven	uitkeringen	vingen	ningen	baten	Saldo
0.1	Bestuur				58	58	998
0.2	Burgerzaken	361				361	98
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden					-	29
0.4	Overhead	10			25	35	4.393
0.5	Treasury	38			510	549	-788
0.6	Belastingen	4.765				4.765	-4.465
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		23.542			23.542	-23.542
0.8	Overige baten en lasten				356	356	-289
0.10	Mutaties reserves			1.099		1.099	1.257
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten					-	-
	Totaal Bestuur en Ondersteuning	5.174	23.542	1.099	949	30.764	-22.311
1.1	Crisisbeheersing en brandweer					-	1.222
1.2	Openbare orde en veiligheid					-	387
	Totaal Veiligheid	-	-	-	-	-	1.609
2.1	Verkeer en vervoer	153			90	243	2.391
2.2	Parkeren	10				10	111
2.3	Recreatieve havens	234				234	-108
2.4	Economische havens en waterwegen					-	16
2.5	Openbaar vervoer		14			14	26
	Totaal Verkeer, vervoer en waterstaat	396	14	-	90	501	2.436
3.1	Economische ontwikkelingen					-	83
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur				3.327	3.327	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	195				195	8
3.4	Economische promotie	52				52	75
	Totaal Economie	247	-	-	3.327	3.574	166
4.1	Openbaar basisonderwijs					-	48
4.2	Onderwijshuisvesting					-	408
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	75	385			459	1.114
	Totaal Onderwijs	75	385	-	-	459	1.569
5.1	Sportbeleid en activering					-	226
5.2	Sportaccommodaties	204				204	1.116
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	18				18	111
5.4	Musea	72				72	188
5.5	Cultureel erfgoed	10				10	386
5.6	Media					-	387
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	10			35	45	1.842
	Totaal Sport, cultuur en recreatie	314	-	-	35	349	4.255
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		34			34	1.835
6.2	Wijkteams					-	775
6.3	Inkomensregelingen		2.264			2.264	1.002
6.4	Begeleide participatie					-	1.074
6.5	Arbeidsparticipatie		41			41	128
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	75				75	385
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+					-	2.229
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-					-	3.250
6.81	Geëscaleerde zorg 18+					-	16
	Totaal Sociaal domein	75	2.339	-	-	2.414	10.694
7.1	Volksgezondheid					-	836
7.2	Riolering	1.471				1.471	-86
7.3	Afval	1.146	649		142	1.937	137
7.4	Milieubeheer					-	724
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	368				368	47
	Totaal Volksgezondheid en milieu	2.985	649	-	142	3.776	1.659
8.1	Ruimtelijke ordening	628				628	-407
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)				6.361	6.361	-
8.3	Wonen en bouwen	598				598	325
	Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.226	-	-	6.361	7.587	-82
	Totaal programma's	10.491	26.929	1.099	10.904	49.422	-5

4.5 Afkortingenlijst

In deze lijst staan de betekenissen van alle afkortingen, op alfabetische volgorde, die in deze programmabegroting zijn opgenomen. De afkortingen in de tekst bevatten een hyperlink, als daar op gedrukt wordt ziet men deze afkortingen lijst.

Afkortingen

AOW → Algemene ouderdomswet	OZB → Onroerendezaakbelasting
AMvB's → Algemene maatregelen van Bestuur	PMD → Plastic verpakkingen, Metaalverpakkingen en Drankenkartons
APV → Algemene plaatselijke verordening	P&C → Planning en control
AVG → Algemene Verordening Gegevensbescherming	P&O → Personeel en organisatie
AVU → Afvalverwijdering Utrecht, gemeenschappelijke regeling	Rfv → Raad voor de financiële verhoudingen
AWB → Algemene Wet Bestuursrecht	RIVM → Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu
AWBZ → Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten	ROVA → Afvalinzameling
BBS → Baarn Bunschoten en Soest	RUD → Regionale Uitvoeringsdienst
BBV → Besluit begroting en verantwoording	RWA → Regionaal Sociaal Werkvoorzieningschap Amersfoort
BIZ → Bedrijven investeringszone	SAVE → Samen Veilig
BLNP → Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten	SVV → Spakenburgse Vishandel Vereniging
BOA → Buitengewoon opsporingsambtenaar	SW → Sociale werkvoorziening, medewerkers in de sociale werkvoorziening.
CBS → Centraal Bureau voor de Statistiek	SZW → Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
COELO → Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden	TOP's → Toeristische overstappunten
DIV → Document informatievoorziening	vGRP → Verbreed Gemeentelijke Riolerings Plan
EBU → Economic Board Utrecht	VNG → Vereniging Nederlandse Gemeenten
EZ → Economische zaken	VO → Voortgezet onderwijs
GBLT → Gemeenschappelijk belasting kantoor Lococensus Tricijn	VRU → Veiligheidsregio Utrecht
GGD(rU) → Gezondheidsdienst regio Utrecht	VTa → Visual tree assessment (boomonderzoeksmethode)
GR → Gemeenschappelijke regeling	VvE → Vereniging van eigenaren
GVVP → Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan	VVE → Voor en Vroegschoolse educatie
HRM → Human Resource Management	WABO → Wet Algemene bepalingen omgevingsrecht
ICT → Informatie en Communicatietechnologie	Wet Fido → Wet Financiering decentrale overheden
IHP → Integraal Huisvestings Plan	Wet WOZ → Wet Waardering Onroerende Zaken
JOBS → Jonge ondernemers Bunschoten Spakenburg	WEW → Waarborgfonds Eigen Woningbezit
MBO → Middelbaar Beroeps Onderwijs	Wmo → Wet Maatschappelijke ondersteuning
MPG → Meerjaren prognose Grondexploitatie	Wpg → Wet publieke gezondheid
OESO → Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling	Wro → Wet ruimtelijke ordening
OLO → Omgevingsloket online	WSW → Waarborgfonds Sociale Woningbouw
OM → Openbaar ministerie	Wsw → Wet sociale werkvoorzieningen
OMS → Openbaar meld systeem	ZZP → Zelfstandige zonder personeel

Bereikbaarheid

Gemeente Bunschoten
Stadsspui 1
3752 CL Bunschoten-Spakenburg

 06 22 27 18 29
033 - 299 14 11
www.bunschoten.nl

 /gembunschoten
 @gembunschoten
 @gembunschoten